

Fotorelacja

KARTKA Z KALENDARZA

Wspomnienie o Profesor
Halinie Wiśniewskiej
s. 30–31

NAUKA I LUDZIE

Wyjątkowy rejs
s. 34–35

NAUKA I LUDZIE

Główna nagroda Między-
narodowego Triennale
Grafiki dla Karola Pomykały
s. 43

Lato Polonijne 2018

Fot. Waczesław Kostko, Kamila Kwiatkowska

Spis treści

WYDARZENIA

- 4 : Z życia Uczelni
- 22 : Na Wydziałach

KARTKA Z KALENDARZA

- 30 : Wspomnienie o Profesor Halinie Wiśniewskiej
- 32 : Marek Gędek (1965–2018)

NAUKA I LUDZIE

- 33 : Chrobry zwyciężył!
- 34 : Wyjątkowy rejs
- 36 : XV Biesiada Archeologiczna w Masłomęczu
- 39 : Konferencja naukowa „Dydaktyka i wartości: nauczyciel sprawiedliwy”
- 39 : Kurs w Truskawcu
- 40 : Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zapomniana sztuka – sztuka pamiętania”

- 41 : Prawne problemy dot. znaków towarowych
- 42 : Współpraca UMCS z The Eden Project oraz University of Plymouth
- 43 : Główna nagroda Międzynarodowego Triennale Grafiki dla Karola Pomykały
- 44 : Poleskie Spotkanie Humanistyczne poświęcone językowi
- 46 : Lato Polonijne 2018 – wakacyjny tygiel kulturowy na UMCS
- 48 : Szóste „Złote jabłko polskiej archeologii”
- 50 : Konferencja KAFU-2018 w Warszawie

SPRAWY STUDENCKIE

- 51 : „Moralność pani Dulskiej” w CJKP UMCS
- 51 : Quiz wiedzy o Polsce niepodległej
- 52 : UMCSport
- 54 : Nie tylko naukowe peregrynacje „antyczników”...
- 55 : Sukces ZTL UMCS
- 56 : III Konkurs Wymowy Angielskiej dla Uczelni na lingwistycę stosowaną

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1305,
20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Marcin Gołębiowski, Ewa Kawałko-Marczuk (redaktor naczelny), Katarzyna Kozielewicz

Współpracownicy: Ewelina Berlińska, Sara Filipiak, Monika Gabryś-Stawińska, Jolanta Jarzyńska, Jerzy Kasprzak, Eliza Komierzyńska-Orlińska, Konrad Koperwas, Włodzisław Kostko, Urszula Lewartowicz, Piotr Majewski, Monika

Mielko-Remiszewska, Przemysław Mroczek, Aneta Okuń, Elżbieta Olszewska, Sylwia Skotnicka, Krzysztof Trojnar

Okładka: Lato Polonijne 2018, fot. Włodzisław Kostko

Druk: Multipress, Lublin

Nakład: 650 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl, <http://dtp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Z ŻYCIA

Kronika władz rektorskich

2.06

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w spektaklu *Człowiek z La Manczy* – pokazie specjalnym w ramach Festiwalu Scenografii i Kostiumów w CSK w Lublinie. ●

4.06

– prorektor U. Bobryk uczestniczyła w Uniwersyteckim Forum Dyrygentów, podczas którego zasiadała w jury Ogólnopolskiego Konkursu Studentów-Dyrygentów „Konfrontacje Młodych Chórmistrzów”. ●

5.06

– rektor S. Michałowski wzięł udział w 42. Sesji Zgromadzenia Ogólnego Oddziału PAN w Lublinie, połączonej z jubileuszem 20-lecia Oddziału PAN w Lublinie oraz 15-lecia Fundacji PAN. ●

6.06

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska wzięli udział w pogrzebie prof. dr hab. Haliny Wiśniewskiej (Wydział Humanistyczny);

– prorektor A. Bereza uczestniczył w uroczystości otwarcia nowego gmachu zamojskich sądów – okręgowego i rejonowego, która odbyła się w 100-lecie zamojskiego sądownictwa. ●

7.06

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w zakończeniu roku akademickiego 2017/2018 Puławskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Puławach. ●

7–8.06

– rektor S. Michałowski uczestniczył w posiedzeniu Zgromadzenia Plenarnego KRASP w Koszalinie. ●

8.06

– na Wydziale Chemii odbył się IV Ogólnopolski Turniej All-Chemiczny pt. „Technologia Chemiczna”; otwarcia dokonała prorektor U. Bobryk, a w zakończeniu udział wzięła prorektor A. Orłowska;

– prorektor R. Dobrowolski otworzył XXII Warsztaty Metodologiczne im. prof. Stefana Mynarskiego, zorganizowane przez Zakład Badań Marketingowych Wydziału Artystycznego w Inkubatorze Medialno-Artystycznym;

– prorektor U. Bobryk reprezentowała UMCS podczas Święta Patronalnego KUL, które zainaugurowało Światowy Zjazd Absolwentów KUL;

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w spotkaniu „Bliżej Mickiewicza – w 220. rocznicę urodzin poety”, zorganizowanym przez Instytut Filologii Polskiej, Studenckie Koło Naukowe Miłośników Kultury i Literatury Wieku XIX oraz Studenckie Koło Młodych Dydaktyków. ●

9.06

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w uroczystym jubileuszu 60-lecia Zespołu Szkół Elektronicznych w Lublinie. ●

11.06

– rektor S. Michałowski spotkał się z przedstawicielami Polskiej Komisji Akredytacyjnej, która dokonywała oceny na kierunkach dziennikarstwo i komunikacja społeczna oraz stosunki międzynarodowe na Wydziale Politologii;

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w posiedzeniu Rady Naukowej Centrum Europy Wschodniej;

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w prezentacji oraz uroczystym wręczeniu książki jubileuszowej dedykowanej dr. Mikołajowi Roszczenko pt. *Kleszczele, Podlasie, Ukraina. Księga jubileuszowa ku czci doktora Mikołaja Roszczenki w 75-lecie urodzin* (red. G. Kuprianowicz, R. Wysocki, Kleszczele 2017, „Chełmsko-Podlaskie Studia Historyczne”, t. III). ●

12.06

– prorektor R. Dobrowolski wzięł udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej LubMAN Sp. z o.o. ●

12–28.06

– rektor S. Michałowski spotykał się ze sportowcami i trenerami AZS UMCS Lublin; gośćmi rektora były siatkarki, piłkarki ręczne, a także piłkarze nożni. ●

13.06

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w uroczystości uhonorowania stypendystów programu wspierania laureatów i finalistów zawodów stopnia centralnego olimpiad i turniejów studiujących na terenie miasta Lublin oraz laureatów i finalistów olimpiad, konkursów oraz turniejów organizowanych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Spotkanie odbyło się w Zespole Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie. ●

14.06

– rektor S. Michałowski wzięł udział w posiedzeniu plenarnym Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

UCZELNI

Opracowanie: Redakcja

– prorektor A. Orłowska uczestniczyła w międzynarodowej konferencji naukowej „Muzyka polityczna: komunikowanie, kontestowanie, mobilizowanie”, zorganizowanej przez Zakład Myśli Politycznej i Zakład Systemów Politycznych Wydziału Politologii oraz Ludowe Towarzystwo Naukowo-Kulturalne oddział w Lublinie. ●

15 i 17.06

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w koncercie śpiewu cerkiewnego w Kaplicy Trójcy Świętej oraz w koncercie galowym w Filharmonii im. H. Wieniawskiego, które odbyły się w ramach festiwalu „Wschodniosłowiańskie Dziedzictwo Kulturowe Lublina”. ●

18.06

– rektor S. Michałowski uczestniczył w uroczystości poświęconej prof. Edwardowi Olszewskiemu z związku z publikacją książki dedykowanej jego pamięci, która odbyła się na Wydziale Politologii;

– prorektor R. Dobrowolski wzięł udział w XII Międzynarodowej Konferencji „Ion Implantation and Other Applications of Ions and Electrons”, zorganizowanej przez Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki w Kazimierzu Dolnym. ●

19.06

– rektor S. Michałowski i prorektor A. Orłowska wzięli udział w uroczystości przekazania Muzeum Lubelskiemu cennej kolekcji obrazów i zegarów z XIX w. Iwony i Ireneusza Hofmanów. ●

21.06

– prorektor R. Dobrowolski wzięł udział w konferencji „Rozwój prze-

mysłu z wykorzystaniem fotoniki i sposoby uzyskania dofinansowania na innowacyjne projekty”, zorganizowanej przez Klaster Fotoniki i Światłowodów w Ecotech-Complex. ●

21–24.06

– rektor S. Michałowski wzięł udział w Seminarium polsko-ukraińskim pt. „Działalność narodowych konferencji rektorów w Polsce i na Ukrainie na tle tendencji europejskich”, zorganizowanej we Wschodnioeuropejskim Uniwersytecie Narodowym im. Ł. Ukrainki w Łucku. ●

25–26.06

– prorektor R. Dobrowolski wzięł udział w posiedzeniu Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej KRASP w Zabrze. ●

26.06

– rektor S. Michałowski wzięł udział w otwarciu konferencji „Nauka i przemysł – metody spektroskopowe w praktyce, nowe wyzwania i możliwości” (26–28.06, Wydział Chemii). ●

27.06

– prorektor A. Bereza uczestniczył w konferencji „U progu niepodległości – Lublin i Lubelszczyzna od końca XIX w. do 1921 r.”, zorganizowanej przez Instytut Pamięci Narodowej w Lublinie oraz lubelski oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego. Wygłosił tam referat „Budowa wymiaru sprawiedliwości (1918–1921)”. ●

1.07

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w uroczystości oddania hoł-

du pomordowanym polskim profesorom wyższych uczelni Lwowa, która odbyła się z udziałem chóru Echo ze Lwowa przy budynku Biblioteki Głównej UMCS. ●

8–11.07

– prorektorzy A. Orłowska i A. Bereza uczestniczyli w XXI Szkole Fundacji Rektorów Polskich zarządzania strategicznego w szkolnictwie wyższym dla rektorów, prorektorów oraz innych osób zainteresowanych wdrażaniem Ustawy 2.0 w uczelniach. Prorektor A. Bereza był tam jednym z moderatorów debaty panelowej „Uwarunkowania procesu wdrożenia Ustawy 2.0”. Sesja z udziałem prorektora A. Berezy została w ankiecie ewaluacyjnej Szkoły wysoko oceniona przez uczestników. Obrady miały miejsce w Pabianicach. ●

12.07

– prorektor A. Orłowska wzięła udział w spotkaniu pełnomocników uczelni zrzeszonych w Związku Uczelni Lubelskich, które było poświęcone zarządzaniu jakością kształcenia w szkolnictwie wyższym ●

13.07

– prorektor A. Bereza uczestniczył w wojewódzkich obchodach 99. rocznicy powstania Policji, które zorganizowano w Puławach. ●

27.08

– prorektor R. Dobrowolski otworzył sympozjum „Surface Heterogeneity Effects in Adsorption and Catalysis on Solids” (ISSHAC), zorganizowane przez Wydział Chemii w Instytucie Informatyki w dn. 27–31.08 ●

III Wielki Test Języka Angielskiego „Challenge Accepted”

Za nami kolejna edycja Wielkiego Testu Języka Angielskiego „Challenge Accepted”! W Auli Uniwersyteckiej Wydziału Prawa i Administracji 15 czerwca zgromadziło się 200 osób, które chciały sprawdzić swoje umiejętności językowe oraz wiedzę z zakresu kultury anglosaskiej. Wśród uczestników znaleźli się m.in. studenci uczelni wyższych, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, mieszkańcy Lublina i województwa lubelskiego.

Zwycięzcą tegorocznego „Challenge Accepted” została uczennica I klasy Liceum im. Królowej Jadwi-

Fot. Baranowicz-Profil

gi w Lublinie – Dominika Pacek. II miejsce zajął Mikołaj Spytek, a III miejsce zajęła Gabriela Błaszczak. W imieniu władz rektorskich wyniki ogłosiła i nagrody w postaci sprzętu elektronicznego wręczyła prorektor Alina Orłowska.

Test składał się z 45-minutowego etapu pisemnego, polegającego na rozwiązaniu 60 pytań zamkniętych (jednokrotnego wyboru). W związku z tym, że rywalizacja była zacięta, a uczestnicy wykazali wysoki poziom wiedzy, niezbędne było przeprowadzenie dogrywek (o I i III miejsce).

„Challenge Accepted” to pierwsza i największa tego typu inicjatywa w województwie lubelskim, organizowana od 2016 r. przez Centrum Promocji wraz z Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych.

Fot. Baranowicz-Profil

Fot. Baranowicz-Profil

Regaty kajakowe w Sernikach „UMCS – UP – Serniki 2018”

Piękna pogoda, urokliwe krajobrazy i rywalizacja sportowa były znakiem rozpoznawczym V Regat kajakowych „UMCS – UP – Serniki 2018”, zorganizowa-

nych 3 czerwca. Zostały one połączone z piknikiem rodzinnym z okazji Dnia Dziecka.

W rywalizacji udział wzięli studenci i pracownicy UMCS, Uniwer-

sytetu Przyrodniczego i Politechniki Lubelskiej, a także mieszkańcy powiatu lubartowskiego, gminy Serniki oraz przedstawiciele biznesu lubartowskiego. W imprezie uczestniczyli także przedstawiciele programu „Projektor – wolontariat studencki”, którzy przeprowadzili animacje dla dzieci i młodzieży.

Puchar Wójta Gminy Serniki powędrował do studentów UMCS, którzy przełamali passę zwycięstw Uniwersytetu Przyrodniczego. Rywalizacja odbywała się w trzech

• Prof. Carlos Bravo Diaz

• Prof. Carlos Bravo Diaz i prof. Marta Szymula

20 czerwca w Auli im. prof. Jarosława Ościka w Collegium Chemicum odbyła się uroczystość nadania tytułu Honorowego Profesora UMCS prof. Carlosowi Bravo-Diazowi.

Prof. Carlos Bravo-Diaz jest światowej klasy specjalistą w zakresie katalizy micelarnej. Studia chemiczne ukończył w Uniwersytecie w Santiago de Compostela w 1986 r., gdzie w 1991 r. uzyskał stopień doktora. W latach 1991–1993 prowadził badania w grupie profesora Larry'ego Romsteda w Uniwersytecie Rutgers NJ w USA. Obecnie pracuje w Uniwersytecie w Vigo, z którym jest związany od 1991 r.

Zainteresowania naukowe prof. C. Bravo-Diaza dotyczą chemii fizycznej, a w szczególności chemii koloidów, chemii bioorganicznej i biofizyki. Początkowo jego badania koncentrowały się głównie wokół oddziaływań decydujących o budowie i składzie zagregowanych układów takich jak mi-

cele, mikroemulsje, liposomy, membrany biologiczne i makroemulsje oraz wodne roztwory polielektrolitów. Prof. C. Bravo-Diaz zajmuje się kwestiami związanymi z lokowaniem się różnych przeciwutleniaczy w naturalnych układach emulsyjnych i ich zdolnością do stabilizacji tych układów. Wyniki badań znajdują praktyczne zastosowanie w przemyśle spożywczym. Obecna działalność badawcza Profesora skupia się na opracowaniu właściwego składu odżywek pozajelitowych.

Jest autorem lub współautorem ponad 100 artykułów naukowych opublikowanych w renomowanych międzynarodowych czasopismach specjalistycznych oraz wydawnictwach książkowych. Po-

nadto, jest stałym recenzentem w prestiżowych czasopismach chemicznych oraz członkiem towarzystw naukowych Spanish Royal Society of Chemistry i European Colloid and Interface Society.

Współpraca Profesora z Wydziałem Chemii UMCS rozpoczęła się w 2008 r. Odwiedzał wielokrotnie Lublin, prezentując wyniki swoich badań na wykładach dla studentów i pracowników. Owocem współpracy naukowej są publikacje w czasopismach z listy filadelfijskiej i prezentacje na konferencjach międzynarodowych. Laboratorium Profesora w Zakładzie Chemii Fizycznej w Uniwersytecie w Vigo jest zawsze otwarte dla studentów i pracowników Wydziału Chemii UMCS. ●

kategoriach: osady męskie, osady kobiece oraz osady mieszane. Najszym sportowcom podczas zawodów kibicowali m.in. przedstawiciele Uczelni: prorektor Radosław Dobrowolski, prodziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Wojciech Zgłobicki, prodziekan Wydziału Humanistycznego Marek Woźniak oraz dyrektor Centrum Kultury Fizycznej Tomasz Bielecki, który podczas Regat pełnił funkcje prowadzącego zawody oraz spikera. ●

Fot. Bartosz Prohl

XXI Bieg o Puchar Rektora UMCS

5 czerwca na terenie Miasteczka Akademickiego odbył się XXI Bieg o Puchar Rektora UMCS. W zawodach wzięło udział 80 osób oraz 9 pięcioosobowych drużyn z ośmiu Wydziałów rywalizujących w sztafetach.

Zwycięzcą sztafet została drużyna Wydziału Chemii w składzie: Paulina Madejska, Ilona Mandziuk, Michał Piróg, Michał Rawski, Jacek Patkowski. Drugie miejsce zajęła drużyna Wydziału Prawa i Administracji w składzie: Małgorzata Szymańska, Paweł Sadowski, Anna Dąbrowska, Michał Jabrzyński, Jakub Wróbel, a trzecie –

Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej w składzie: Dorota Pękalska, Aleksandra Madejczyk, Alicja Sulima, Rafał Fornal, Przemysław Mroczek. Kolejne miejsca zajęli reprezentanci Wydziału Artystycznego, Wydziału Humanistycznego (drużyna nr 1), Wydziału Biologii i Biotechnologii, Wydziału Humanistycznego (drużyna nr 2), Wydziału Politologii i Wydziału Zamiejscowego w Puławach.

W rywalizacji open pierwsze miejsce zajął Michał Piróg – student chemii, drugie – Adam Grudziński, student kreatywności społecznej, a trzecie – Mateusz Śliwiński, ab-

solwent Wydziału Ekonomicznego. Wszyscy zawodnicy reprezentowali jednocześnie kategorię M-20.

Wśród pań najszybsza była Monika Kosz, studentka matematyki. Kolejne miejsca zajęły Joanna Szmít, studentka turystyki i rekreacji oraz Sylwia Tarka, studentka fizjoterapii. Panie reprezentowały kategorię K-20. Nagrodą fair play został zaś wyróżniony Mateusz Śliwiński, absolwent Wydziału Ekonomicznego. Podczas biegu pomógł dwóm kolegom, którzy tuż przed linią mety pomylili trasę, przez co sam stracił pozycję lidera i zajął trzecie miejsce. ●

Fot. Bartosz Prohl

Uroczyste promocje doktorów i doktorów habilitowanych

20 czerwca w Auli Uniwersyteckiej Wydziału Prawa i Administracji odbyły się uroczyste promocje doktorów i doktorów habilitowanych. Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskało 38 osób, tym samym Uniwersytet osiągnął liczbę 1168 doktorów habilitowanych. Podczas uroczystości wypromowanych zostało 32 doktorów i tym samym dorobek Uniwersytetu od początku jego istnienia osiągnął liczbę 4281 doktorów. Oprawę muzyczną uroczystości zapewnił Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej oraz Chór Wydziału Artystycznego UMCS pod dyktando prof. Zofii Bernatowicz. ●

Fot. Bartosz Prohl

Fot. Bartosz Proń

dot. przygotowania postępowania (w szczególności dialog z wykonawcami, opis przedmiotu zamówienia, szacowanie jego wartości itp.).

Rozmawiano o uproszczeniu w procedurze udzielenia zamówienia poniżej progów Unii Europejskiej, jak również ułatwieniach proceduralnych w zamówieniach powyżej progów UE, ze szczególnym uwzględnieniem trybów nego-

Konferencja o nowym Prawie zamówień publicznych

W ramach konsultacji w czerwcu 2018 r. w kilku ośrodkach akademickich w Polsce odbyły się konferencje dotyczące koncepcji nowego Prawa zamówień publicznych. Spotkanie zorganizował Urząd Zamówień Publicznych we współpracy z UMCS 22 czerwca w Centrum Ecotech-Complex.

Konferencja zgromadziła zainteresowanych tematyką uczestników rynku zamówień publicznych, w tym przedstawicieli Urzędu Zamówień Publicznych z prezes Małgorzatą Stręciwilk i Bogdanem Artymowiczem – dyrektorem Departamentu Prawnego Urzędu Zamówień Publicznych na czele. W spotkaniu uczestniczył także Jerzy Żochowski z Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Władze UMCS reprezentowali: prorektor Arkadiusz Bereza i kanclerz Grażyna Elżbieta Fiok.

W wystąpieniach otwierających konferencję prezes UZP oraz przedstawiciel MPiIT przedstawili cele nowego Prawa zamówień publicznych: strategiczne, do których należą: stworzenie warunków realizacji Polityki

Zakupowej Państwa i bardziej efektywne wydatkowanie środków publicznych; oraz szczegółowe, np. zwiększenie konkurencyjności, większy dostęp do rynku MŚP czy większa transparentność postępowań.

Jednym z tematów były także zagadnienia dot. instrumentów sprzyjających dobremu przygotowaniu postępowania, w tym zwiększeniu roli planowania zamówień, czynności

cyjnych czy też usprawnień przy podmiotowej ocenie wykonawców i ocenie ofert. Poruszono kwestie środków ochrony prawnej i proponowanych w tym obszarze nowych rozwiązań.

Po prezentacjach konferencyjnych odbyła się dyskusja, podczas której uczestnicy mogli korzystać z możliwości zadawania pytań oraz zgłaszania własnych sugestii rozwiązań. ●

Fot. Bartosz Proń

Komunikat z obrad

Międzynarodowy Turniej Studencki

Międzynarodowy Turniej Studencki (International Students' Tournament) to wydarzenie sportowe mające na celu integrację polskiej i zagranicznej społeczności akademickiej. Impreza odbyła się 23 czerwca na terenie otwartego boiska piłkarskiego Centrum Kultury Fizycznej. Turniej został zorganizowany z inicjatywy zagranicznych studentów we współpracy z Centrum Promocji. Był dedykowany zarówno studentom polskim, jak i cudzoziemcom studiującym w Lublinie.

Z roku na rok międzynarodowi studenci tworzą coraz większą grupę w naszym mieście, od kilku lat systematycznie wzrasta również liczba cudzoziemców podejmujących kształcenie na naszym Uniwersytecie. Zgodnie z najnowszym raportem „Studenci zagraniczni w Polsce 2017” Fundacji Edukacyjnej Perspektywy, przedstawiającym aktualne trendy w zakresie umiędzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego, UMCS zajmuje 1. miejsce w Polsce w kategorii umiędzynarodowienie uniwersytetów, osiągając tym samym najwyższy współczynnik umiędzynarodowienia – 6,72%. Z analizy raportu jasno wynika, że nasza Uczelnia posiada najwyższą pozycję wśród czołowych szkół wyższych w całej Polsce, z łączną liczbą 1600 studentów zagranicznych.

Pracownicy i studenci UMCS pomagają cudzoziemcom poznać środowisko akademickie. Chcemy, aby obcokrajowcy podejmujący kształcenie w naszej Alma Mater czuli się w pełni związani ze społecznością akademicką, dlatego dużą wagę przykładamy do ich integracji z polskimi studentami.

Obradom Senatu przewodniczył rektor Stanisław Michałowski. Przed przystąpieniem do realizacji porządku Senat uczcił chwilą ciszy pamięć zmarłych: prof. Haliny Wiśniewskiej i prof. Stefana Nieznanowskiego.

Następnie rektor przekazał gratulacje: prof. Annie Brzozowskiej-Krajce, prof. Aleksandrze Kędzierskiej, prof. Mariuszowi Dubajowi, prof. Waldemarowi Kozyrze i prof. Wiesławie Kaczor z okazji jubileuszu pracy zawodowej.

Realizacja porządku obrad rozpoczęła się od przedstawienia przez rektora informacji nt. działalności Kolegium Rektorskiego od ostatniego posiedzenia Senatu. Dotyczyły one m.in.:

- realizacji harmonogramu inwestycji: zostały złożone wnioski do Urzędu Miasta o pozwolenie na budowę dla Wydziału Politologii i Instytutu Psychologii, ogłosiliśmy przetarg na budowę w formule „zaprojektuj i wybuduj” hali sportowej oraz kolejny przetarg na modernizację ACK UMCS „Chatka Żaka”. Czekamy na rozstrzygnięcie tych postępowań i liczymy na to, że mimo trudnego okresu na realizację inwestycji, zgłoszą się chętni. Wyłoniliśmy także wykonawcę na przeprowadzenie prac w budynku dawnej stołówki UMCS, dobiega końca termomodernizacja Biblioteki Głównej, DS Kronos, Wydziału Artystycznego i Pawilonu CKF. W ramach tzw. negocjacji bezpośrednich szukamy również wykonawcy przebudowy wejścia do Rektoratu;
- umów na nowy system ubezpieczeń pracowników UMCS. Cały czas pracujemy nad tym, aby odpowiednia grupa osób zapisała się na dodatkowe pakiety dot. opieki medycznej i ciężkich chorób. Rektor zachęcał senatorów do wsparcia tej akcji i rozpowszechniania

informacji na poszczególnych Wydziałach i w jednostkach Uczelni;

- dotacji podstawowej, którą otrzymała Uczelnia, wobec czego został przygotowany plan rzeczowo-finansowy na rok 2018. Przedstawione zostało też sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2017. Do Uniwersytetu nie wpłynęła jeszcze oficjalna decyzja odnośnie do dotacji statutowej oraz środków z PANDY dla Centrum Ecotech-Complex;
- przygotowanego sprawozdania z działalności naukowo-badawczej za rok 2017;
- otrzymanych środków: w ramach programu POWER finansowanych będzie pięć projektów; wniosek prof. Kazimierza Trębacza został skierowany do finansowania w ramach konkursu DAINA, a 11 grantów badawczych dofinansowanych z NCN otrzymało wsparcie na kwotę ponad 4 mln zł. Dodatkowe środki finansowe otrzymało także kilka projektów współrealizowanych przez zespół dr. Pawła Mergo z Wydziału Chemii;
- rozstrzygniętego konkursu na Nagrodę Naukową „Marii Curie”, która jest przyznawana za wyjątkowo ważne dla danej dyscypliny indywidualne lub zespołowe osiągnięcia i odkrycia naukowe uzyskane w ostatnim roku. Laureatami nagrody zostali członkowie zespołu naukowców pod przewodnictwem dr. Pawła Mergo;
- kolejnego wniosku o MAB, który zostanie złożony w lipcu br.;
- pierwszych prac nad przygotowaniem Statutu Uczelni i określeniem struktury organizacyjnej UMCS uwzględniającej, w związku z przygotowywaną reformą szkolnictwa wyższego, projektowane dyscypliny i dziedziny;
- trwającej rejestracji kandydatów na studia w UMCS – aktualne wyniki

Senatu UMCS z 27 czerwca

naboru pokazują znaczny wzrost zainteresowania ofertą Uczelni;

- zakończonej rywalizacji w ramach Akademickich Mistrzostw Polski. W klasyfikacji uniwersytetów zajęliśmy 2. miejsce, a w klasyfikacji generalnej – miejsce 7. Bardzo dobrze spisały się nasze piłkarki ręczne, które zdobyły tytuł Akademickiego Mistrza Polski, piłkarze nożni (złoto wśród uniwersytetów i brąz w klasyfikacji generalnej), a także lekkoatleci (złoto i brąz). Bardzo dobry start odnotowały tenisistki stołowe, koszykarki i siatkarki (srebro wśród uniwersytetów, czwarte miejsce w klasyfikacji generalnej).

W następnym punkcie porządku obrad Senat UMCS zatwierdził następujące wnioski Rad Wydziałów:

- Wydziału Biologii i Biotechnologii ws. zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego: w Zakładzie Zoologii – dr hab. Haliny Kucharczyk, w Zakładzie Biochemii – dr hab. Magdaleny Staszczak, w Zakładzie Fizjologii Roślin – dr hab. Małgorzaty Wójcik i dr hab. Sławomira Dreslera, w Zakładzie Mikrobiologii Przemysłowej – dr hab. Adriana Wiatera oraz w Zakładzie Genetyki i Mikrobiologii – dr hab. Jerzego Wielbo;
- Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki ws. zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego: w Zakładzie Rachunku Prawdopodobieństwa – dr hab. Mariusza Bieńka, w Zakładzie Cyberbezpieczeństwa – dr hab. Bogdana Księżopolskiego oraz w Instytucie Fizyki – dr hab. Andrzeja Pelca;
- Wydziału Prawa i Administracji ws. zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego: w Katedrze Prawa Karnego i Kryminologii – dr hab. Anety Michalskiej-Warias, w Zakładzie Prawa Pracy – dr hab. Anny Kosut, w Katedrze

Teorii i Filozofii Prawa – dr hab. Wojciecha Dziedziaka, w Katedrze Doktryn Politycznych i Prawnych – dr hab. Grzegorza Ławnikowicza;

- Wydziału Ekonomicznego ws. zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Finansów Podmiotów Gospodarczych – dr hab. Elżbiety Wrońskiej-Bukalskiej;

- Wydziału Pedagogiki i Psychologii ws. zatrudnienia na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Metodologii i Diagnozy Psychologicznej – prof. dr hab. Adama Bieli oraz na stanowisku profesora nadzwyczajnego: w Zakładzie Pedagogiki Przedszkolnej – dr hab. Jolanty Andrzejewskiej i w Zakładzie Psychologii Społecznej – dr hab. Wojciecha Cwaliny;
- Wydziału Filozofii i Socjologii ws. zatrudnienia na stanowisku profesora zwyczajnego w Zakładzie Estetyki – prof. dr hab. Teresy Pękałi oraz na stanowisku profesora nadzwyczajnego: w Zakładzie Logiki i Kognitywistyki – dr hab. Piotra Gizy i w Zakładzie Antropologii Kulturowej – dr hab. Andrzeja Kapusty.

W kolejnym punkcie porządku obrad senatorowie przychyliłi się do wniosku Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej ws. nadania tytułu Honorowego Profesora UMCS prof. dr hab. Józefowi E. Mojskiemu – za szczególny wkład w poznanie budowy geologicznej regionu oraz w rozwój Lubelskiego Ośrodka Geograficznego, poprzez wieloletnią i aktywną współpracę w zakresie prowadzenia badań i promocji Wydziału w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym oraz za nieustającą więź absolwenta z Uczelnią.

Następnie senatorowie przyjęli pakiet uchwał związanych z procesem kształcenia, dotyczących:

- określenia efektów kształcenia: dla studiów III stopnia prowadzonych w języku angielskim na Wydziale Chemii pn. Międzynarodowe Studia Doktoranckie w zakresie chemii; dla profilu ogólnoakademickiego na studiach II stopnia na kierunku chemia prowadzonym na Wydziale Chemii od roku akademickiego 2018/2019, dla profilu ogólnoakademickiego na studiach I i II stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna prowadzonym na Wydziale Politologii od roku akademickiego 2018/2019;
- uchylenia Uchwały Nr XXIV–12.5/17 Senatu UMCS z 20 grudnia 2017 r. ws. przekształcenia profili ogólnoakademickich w profile praktyczne na kierunku studiów edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej na studiach I i II stopnia prowadzonych na Wydziale Artystycznym od roku akademickiego 2018/2019;
- zniesienia profilu praktycznego na studiach II stopnia na kierunku geografia prowadzonym na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej od roku akademickiego 2017/2018.

W dalszej części obrad senatorowie podjęli Uchwały ws. przyjęcia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2017 i ws. zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2017. Przyjęto także plan rzeczowo-finansowy na rok 2018 oraz wybrano biegłego rewidenta, który przeprowadzi badanie finansowe.

Senat zatwierdził sprawozdanie z realizacji przedsięwzięć naukowo-badawczych w 2017 r., wysłuchał sprawozdania Samorządu Studentów za rok 2017/2018 oraz przyjął temat wykładu inauguracyjnego: „Geografia w stuleciu niepodległości Polski – rozbijanie mitu tradycyjnej nauki”, który wygłosi dr hab. Wojciech Janicki. ▶

Senat pozytywnie zaopiniował również zmiany w strukturze organizacyjnej następujących Wydziałów:

- Biologii i Biotechnologii: powołanie Wydziałowej Pracowni Edukacji Biologicznej i Środowiskowej z Muzeum Zoologicznym, likwidacja Zakładu Geobotaniki;
- Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej: połączenie Zakładu Gleboznawstwa i Ochrony Gleb z Zakładem Geologii i Ochrony Litosfery w Zakład Geologii i Gleboznawstwa, połączenie Zakładu Geomorfologii z Zakładem Geoekologii i Paleogeografii w Zakład Geomorfologii i Paleogeografii, połączenie Zakładu Hydrologii z Zakładem Meteorologii i Klimatologii w Zakład Hydrologii i Klimatologii, włączenie Roztoczańskiej Stacji Naukowej w Guciowie do Zakładu Hydrologii i Klimatologii, likwidacja Zakładu Ochrony Środowiska oraz dotychczas funkcjonujących i powołanie nowych przyzakładowych laboratoriów;
- Filozofii i Socjologii: połączenie Zakładu Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej z Zakładem Religioznawstwa i Filozofii Wschodu w Zakład Religioznawstwa i Filozofii Dawnej, likwidacja Zakładu Historii Myśli Społecznej;
- Artystycznego: połączenie Zakładu Rzeźby i Ceramiki z Zakładem Rzeźby i Technik Szklarskich w Zakład Rzeźby, Ceramiki i Szkła, likwidacja Zakładu Grafiki Projektowej i Serigrafii.

Wśród spraw bieżących znalazły się informacje dot. m.in.: wakacji letnich (14.07–30.09); kolejnego posiedzenia Senatu (26.09), skierowanych do UMCS podziękowań od kierownictwa Uniwersytetu III Wieku.

Prof. Iwona Hofman przekazała informację, że podczas pierwszego dnia obchodów jubileuszu 30-lecia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego (22.06) władze UWr przyznały odznaczenia, dziękując za owocną i długoletnią współpracę realizowaną na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Statuetkę Wydziału Nauk Społecznych UWr przyznano prof. Stanisławowi Michałowskiemu, Medalem 300-lecia UWr uhonorowano prof. Iwonę Hofman i prof. Marka Pietrasia, Medal UWr otrzymał prof. Marek Żmigrodzki.

Prof. Włodzimierz Piątkowski poruszył m.in. sprawę błędnej nazwy Uniwersytetu pojawiającej się w pismach urzędowych oraz kwestię liczby przyznanych przez naszą Uczelnię tytułów doktora *honoris causa*. Prof. Przemysław Matuła złożył podziękowania rektorowi i dyrektorowi Centrum Kultury Fizycznej za wsparcie organizacji XXI Biegu o Puchar Rektora UMCS.

Aneta Adamska, Rzecznik prasowy

Fot. Bartosz Prohl

Praca ludzka w perspektywie interdyscyplinarnej

28 czerwca w Sali Rady Wydziału Humanistycznego odbyło się spotkanie promujące publikację pracowników Instytutu Filologii Polskiej pt. *Praca ludzka w perspektywie interdyscyplinarnej*. Książka jest formą upamiętnienia Andrzeja Bączkowskiego, pracownika Wydziału Prawa i Administracji, działacza społecznego oraz ministra pracy, zasłużonego zarówno dla nowego sposobu myślenia o pracy, jak i szukania praktycznych form jej organizacji.

Jak wskazał jeden ze współautorów dzieła, prof. Arkadiusz Bağłajewski, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej, przy tworzeniu książki zaproszono do współpracy wiele osób z różnych dziedzin, m.in. filozofów, samorządowców, polityków czy praktyków tematu. Wszystko po to, aby pokazać szeroką gamę świadectw i wiele różnych punktów widzenia. Każde spojrzenie autora na zjawisko pracy jest cząstkowe, a dopiero złożenie tego w całość pozwala na pokazanie szerokiego spektrum zagadnienia.

Fot. Bartosz Prohl

Spotkanie z wiceministrem nauki

Fot. Bartosz Prohl

Rektor Stanisław Michałowski, który przygotował do publikacji rozdział dotyczący pracy w kontekście systemu kształcenia w Polsce, dodał, że obecnie nastąpiła redefinicja słowa praca i ewolucja w postrzeganiu jej roli. Zmieniło się podejście ludzi – książka poświęcona takiemu zagadnieniu stanowi więc wartość samą w sobie.

Redaktorzy publikacji wyszli z założenia, że procesy pracy angażują różne podmioty: pracodawców i pracobiorców, związki zawodowe i państwo z całą siecią jego instytucji, organa samorządowe i organizacje pozarządowe, a w związku z tym pojęcie pracy jest uwikłane w konflikty interesów i dialektyczne przeciwieństwa: towaru rynkowego i wartości ludzkiej, reprodukcji i twórczości, posłuszeństwa i wolnego wyboru, tego, co prywatne i tego, co ma walor społeczny. Podmioty te mają prawo i powinność mówić własnym głosem, ich stosunek do problemu pracy musi być silnie zróżnicowany, a wspólnym zadaniem jest poszukiwanie między nimi względnej równowagi i harmonizacji, jednak zawsze z preferencją dla czynnika ludzkiego, to znaczy z akcentem na personalny wymiar pracy, na jej widzenie z perspektywy pojedynczego człowieka, jego potrzeb i jego godności jako pracownika. ●

29 czerwca gościł w Lublinie Piotr Müller, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Odwiedził cztery lubelskie uczelnie, w tym

UMCS. Na naszym Uniwersytecie wiceminister spotkał się z przedstawicielami kolegium rektorskiego. Przedmiotem spotkania były kwestie związane z reformą nauki, tzw. Ustawą 2.o. ●

Fot. Bartosz Prohl

Zakończenie XVIII Programu Stypendialnego im. L. Kirklanda

29 czerwca w Sali Kolumnowej Uniwersytetu Warszawskiego odbyło się uroczyste zakończenie XVIII edycji Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda. W spotkaniu uczestniczyła prorektor Urszula Bobryk. Założenia Programu, czyli m.in. wspieranie demokratycznych i wolnorynkowych przemian w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej, wywodzą się bezpośrednio z mi-

sji Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

W roku akademickim 2017/2018 aż 43 osoby z Ukrainy, Białorusi, Gruzji, Rosji, Armenii, Kazachstanu i Kirgistanu studiowały w kilku ośrodkach w Polsce, w tym także na UMCS. Program administrowany jest przez Fundację Liderzy Przemian, z którą nasz Uniwersytet współpracuje od 2017 r. W ramach umowy UMCS sprawuje opiekę naukową i edukacyjną nad stypendystami. ●

Zakończenie II roku Bieckiego Uniwersytetu Złotego Wieku

Lato Polonijne 2018

5 lipca odbyło się zakończenie II roku działalności Bieckiego Uniwersytetu Złotego Wieku pod patronatem UMCS. Delegacja złożona z ok. 50 osób, na czele z burmistrzem Mirosławem Wędrzychowiczem oraz przewodniczącym Rady Miejskiej w Bieczu Grzegorzem Nosalem, spotkała się z prorektorem Aliną Orłowską. Po spotkaniu odbyły się zajęcia w Muzeum Zoologicznym na Wydziale Biologii

i Biotechnologii. Uczestnicy zwiedzili także Państwowe Muzeum na Majdanku.

Biecki Uniwersytet Złotego Wieku powstał w 2016 r. na mocy umowy patronackiej pomiędzy Gminą Biecz a naszym Uniwersyteciem, a jego powołanie opierało się na idei rozwijania procesu dydaktycznego oraz integracji doświadczeń, również międzypokoleniowych.

Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców w dn. 1–29 lipca zorganizowało kolejną edycję Lata Polonijnego. Uroczysta inauguracja wydarzenia odbyła się 11 lipca w Sali Widowiskowej ACK UMCS „Chatka Żaka”. Udział w niej wzięli rektor Stanisław Michałowski. 12 lipca z uczestnikami Lata Polonijnego spotkała się także prorektorka Alina Orłowska. Więcej informacji na s. 46–48.

Fot. Barbara Profil

• Burmistrz Ryszard Góra i rektor Stanisław Michałowski

miasta. Nowy projekt jest poszerzeniem dotychczasowej współpracy – Gmina będzie brała udział w opracowywaniu i konsultowaniu programów kształcenia zaplanowanych w ramach inicjatywy. „Eksploratorium wiedzy” została bardzo wysoko oceniona przez ekspertów NCBiR i uplasowała się w pierwszej dwudziestce z ponad 150 projektów wytypowanych do dofinansowania.

Celem głównym projektu jest rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, tzw. *transferable skills*. Zostaną zrealizowane warsztaty matematyczne, astrono-

„Eksploratorium wiedzy” na Uniwersytecie Dziecięcym

10 lipca odbyło się spotkanie rektora Stanisława Michałowskiego z burmistrzem Bełżyc Ryszardem Górą, jego zastępcą Marcinem Olszakiem i kierownikiem Uniwersytetu Dziecięcego UMCS Anną Bukowską. Podpisano porozumienie o współpracy dotyczącej realizacji projektu „Eksploratorium wiedzy” w ramach Pro-

gramu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER 2014–2020). Umowa jest częścią działań związanych z realizacją projektu złożonego przez Uniwersytet Dziecięcy UMCS w ramach konkursu „Uniwersytet Młodych Odkrywców”.

Od 2015 r. uczniowie bełżyckich szkół uczestniczą w zajęciach UD UMCS finansowanych przez władze

miczno-fizyczne, chemiczne, zoologiczne, a także te z zakresu robotyki i programowania. 900 dzieci będzie miało zajęcia w szkołach na terenie województwa lubelskiego i na UMCS. W projekcie nie zapomniano także o rodzicach. Dla nich UD przygotował serię wykładów z zakresu rozwoju kompetencji wychowawczych.

• Yeh-Shin Chu

Fot. Bartosz Prohl

11 lipca Yeh-Shin Chu, pierwszy sekretarz Biura Gospodarczego i Kulturalnego Tajpej w Polsce otrzymał Medal *Amicis Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*, przyznany na wniosek Wydziału Politologii. W spotkaniu uczestniczyli: rektor Stanisław Michałowski, prorektor Urszula Bobryk, dziekan Wydziału Politologii Iwona Hofman, prodziekani Wydziału Politologii Beata Surmacz i Marek Pietraś oraz Agata Ziętek z Zakładu Stosunków Międzynarodowych.

Yeh-Shin Chu jest dyplomatą, w latach 2000–2004 pracował w Departamencie ds. Stosunków z Europą w MSZ Tajwanu i był odpowiedzialny za stosunki z Polską, Węgrami i na Bałkanach. Od 2012 r. pełni funkcję pierwszego sekretarza Biura Gospodarczego i Kulturalnego Tajpej w Polsce.

Medal *Amicis Universitatis* dla Yeh-Shin Chu

Pan Chu współpracuje z Wydziałem Politologii w wielu obszarach. Z jego inicjatywy została zorganizowana na Wydziale wystawa drzeworytów, które są nieodłącznym elementem obchodów Chińskiego Nowego Roku. Towarzyszył jej wykład dla studentów o kulturze i tradycjach Chin oraz Tajwanu. Laureat wielokrotnie uczestniczył w konferencjach, seminariach i spotkaniach o charakterze naukowym w Lublinie. W znaczący sposób przyczynił się do umiędzynarodowienia działań Wydziału w kierunku azjatyckim, będąc pomocnym przy organizacji wizyt naukowców z Tajwanu.

Ponadto, Yen-Shin Chu propaguje na Tajwanie osiągnięcia naukowe

pracowników Wydziału i Uniwersytetu. To dzięki jego staraniom delegacja naukowców na czele z rektorem UMCS złożyła wizytę na Tajwanie w 2016 r. Odbyło się wówczas wiele spotkań, m.in. w Ministerstwie Edukacji, Ministerstwie Nauki i Technologii oraz w Uniwersytetach: Sun Yat-sen, Chengchi, Chiao Tung, Narodowym, Tamkang i w Parku Naukowym Hsinchu. Efektem wymiernym podpisanych wówczas umów było uruchomienie współpracy i programu Erasmus+. Yeh-Shin Chu zaprosił także studentów Wydziału Politologii do Biura Gospodarczego i Kulturalnego Tajpej w Polsce, gdzie odbyło się m.in. seminarium dotyczące oferty grantowej rządu Tajwanu. ●

Spotkanie z ministrem nauki i szkolnictwa wyższego

18 lipca w Sali Senatu na UMCS odbyło się spotkanie z ministrem nauki i szkolnictwa wyższego Jarosławem Gowinem oraz przedstawicielami resortu. Rozmawiano na temat ewaluacji jakości działalności naukowej w kontekście Ustawy z.o.

W spotkaniu uczestniczyli rektor Stanisław Michałowski, prorektor Radosław Dobrowolski oraz rektorzy i osoby odpowiedzialne za proces ewaluacji uczelni wyższych z województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego. ●

Fot. Bartosz Prohl

NASZE SUKCESY

Fot. ze zbiorów Centrum Promocji UMCS

Patronka UMCS najbardziej wpływową kobietą w historii

Patronka naszego Uniwersytetu – Maria Curie-Skłodowska została wybrana najbardziej wpływową kobietą w historii w plebiscytcie brytyjskiego magazynu BBC History. W uzasadnieniu tego wyboru napisano, iż „Zmieniła świat nie raz, a dwa razy”, gdyż nie tylko stworzyła nową dziedzinę nauki (radiochemię), ale również dzięki jej odkryciom wypracowano skuteczne metody walki z rakiem. M. Curie-Skłodowska wyprzedziła w plebiscytcie m.in. Emmeline Pankhurst oraz Rosę Parks.

Sukces prof. K. Trębacza w konkursie DAINA

Narodowe Centrum Nauki opublikowało listę rankingową konkursu DAINA na polsko-litewskie projekty badawcze. Finansowanie uzyskał projekt przygotowany przez prof. dr. hab. Kazimierza Trębacza z Zakładu Biofizyki

Wydziału Biologii i Biotechnologii, który wystąpił o przyznanie środków na realizację grantu pt. „Systemy długodystansowej sygnalizacji elektrycznej u roślin – adaptacja do zmiany środowiska z wodnego na lądowe”.

Order Rio Branco dla prof. Barbary Hlibowickiej-Węglarz

Prof. dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz, kierownik studiów portugalistycznych, konsul honorowy Brazylii w Lublinie została uhonorowana jednym z najwyższych odznaczeń państwowych Brazylii – Orderem Rio Branco, przyznawanym przez prezydenta Republiki Brazylii Michela Temera. Pani Profesor otrzymała to wysokie odznaczenie państwowe z rąk ambasadora Brazylii w Warszawie Alfredo Leoniego podczas ceremonii zorganizowanej w Ambasadzie Brazylii 20 czerwca.

Order de Rio Branco przyznawany jest corocznie od 1963 r., głównie dyplomatom i politykom, z okazji „Dnia Dyplomacji” obchodzonego

20 kwietnia – w dniu urodzin Barona Rio Branco, znanego dyplomaty brazylijskiego, patrona dyplomacji brazylijskiej.

Archiwum prywatne

W lipcu Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego opublikowało listę zatwierdzonych do finansowania projektów badawczych w ramach konkursu Uniwersalia 2.1 Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Ustanowiony w 2011 r. Program powstał w odpowiedzi na postulaty środowisk humanistycznych, a jego założenia zostały wypracowane w konsultacji z najwybitniejszymi przedstawicielami nauk humanistycznych w Polsce. Celem konkursu jest upowszechnianie osiągnięć polskiej humanistyki i finansowanie przekładu na języki kongresowe najwybitniejszych dzieł, w celu ich włączenia do światowego dziedzictwa kulturowego.

Archivum prywatne

warzyszeniach polonijnych. Ponadto, wspólnota losów historycznych Polski i Austrii dowodzi perspektyw

Rektor S. Michałowski z Orłem Biznesu

7 czerwca rektor Stanisław Michałowski został uhonorowany statuetką Orła Biznesu z Diamentami jako osoba wspierająca biznes, przyznaną przez Pracodawców Ziemi Lubelskiej oraz Lubelski Klub Biznesu. Statuetkę w imieniu laureata odebrał prorektor Ryszard Dobrowolski podczas XV Gali Lubelskiego Orła Biznesu.

Sukces dr D. Litwin-Lewandowskiej w Konkursie „Uniwersalia 2.1”

Jeden z nagrodzonych projektów w VII edycji konkursu, autorstwa dr Doroty Litwin-Lewandowskiej (Wydział Politologii), nosi tytuł: *O polską rację stanu w Austrii. Polacy w życiu politycznym Austrii w okresie monarchii dualistycznej (1867–1918)*. Na zainteresowania badawcze autorki znaczący wpływ wywarł autorytet naukowy prof. Władysława S. Kucharskiego, emerytowanego pracownika UMCS. W swoim bogatym dorobku naukowym prof. W.S. Kucharski wielokrotnie podkreślał, iż Polaków zawsze cechowała świadomość, że poprzez konstruktywny udział w rządzeniu monarchią mogą najskuteczniej działać dla dobra państwa polskiego, także poprzez działalność w sto-

współpracy i przyszłości na gruncie europejskim.

Monografia optymalnie umiejscawia się w nurcie badań nad diasporą polską w austriackiej części monarchii habsburskiej, opisuje zagadnienie w ujęciu historycznym, instytucjonalno-prawnym, politycznym i organizacyjnym. Analizuje aktywność społeczno-polityczną Polaków, wówczas obywateli państwa zaborczego, pod kątem świadectwa dorobku narodu polskiego w dziedzinie instytucji prawnoustrojowych analizowanych historycznie oraz ponadczasowo, w sensie genezy świadomości współtworzenia i odpowiedzialności za europejskie dziedzictwo. Jednocześnie, jest dowodem ewolucji wartości demokracji szlacheckiej w kierunku

konstytucjonalizmu i parlamentaryzmu we współczesnym rozumieniu oraz kształcenia przyszłych elit społeczno-politycznych suwerennej II RP i następných pokoleń. W 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości udowadnia dziedzictwo polityczne ziem zaboru austriackiego i jego wpływ na ideę patriotyzmu oraz kształtowanie kultury politycznej. Monografia oparta jest na solidnej, wszechstronnej bazie źródłowej, wzbogaca historiografię, jest oryginalnym i barwnym opracowaniem tematu.

Anglojęzyczną wersję monografii zobowiązało się upowszechnić Wydawnictwo Naukowe The Peter Lang Publishing Group.

Dorota Litwin-Lewandowska

Nagroda dla dr. inż. Miłosza Hubera

Wynalazki dr. Miłosza Hubera (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej): „Stolik do umieszczania próbek w mikroskopie elektronowym” oraz „Stolik do przystawki do mikroskopu elektronowego” otrzymały wyróżnienia na Międzynarodowych Targach Wynalazków i Innowacji INTARG 2018, zorganizowanych w dn. 20–21 czerwca w Katowicach. Wynalazki te, jako innowacyjne rozwiązania, zyskały uznanie jury i otrzymały brązowe medale. Wydarzenie, objęte patronatem honorowym wicepremiera i ministra nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina, jest narzędziem prorynkowej promocji innowacyjnych produktów, technologii i usług o poziomie gotowości technicznej TRL od 4 do 9, jak również innowacji, które weszły już na rynek i rozpoczęły się ich komercjalizacja. Targi są też

Archiwum Centrum Transferu Wiedzy i Technologii

platformą bezpośredniego kontaktu i spotkań przedstawicieli nauki, innowacyjnych przedsiębiorstw, przemysłu i otoczenia biznesu oraz podmiotów wspomagających i finansujących badania i rozwój.

platformą bezpośredniego kontaktu i spotkań przedstawicieli nauki, innowacyjnych przedsiębiorstw, przemysłu i otoczenia biznesu oraz podmiotów wspomagających i finansujących badania i rozwój.

Archiwum Karola Pomykały

Karol Pomykała, asystent w Zakładzie Wypukłodruku na Wydziale Artystycznym otrzymał Grand Prix Międzynarodowego Triennale Grafiki 2018 za pracę *Jeden kierunek | One Direction*. 13 lipca rektor Stanisław Michałowski i prorektor Urszula Bobryk oraz dziekan Wydziału Artystycznego Krzysztof Szymanowicz złożyli laureatowi gratulacje oraz wręczyli pamiątkowe upominki. Więcej informacji na s. 43. ●

K. Pomykała nagrodzony na Triennale Grafiki 2018

Fot. Bartosz Proń

Studenci chemii laureatami Diamentowego Grantu

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego rozstrzygnęło VII konkurs w ramach programu Diamentowy Grant. Laureatami zostali studenci Wydziału Chemii:

- Łukasz Baran z projektem badawczym pt. „Symulacje komputerowe samoorganizacji wybranych cząsteczek na powierzchniach ciał stałych” (159 442 zł);
- Paweł Woźnicki z projektem badawczym pt. „Kombinacja achiralnej reakcji sprzęgania związków typu >P(O)H i cyklicznych estrów winylowych oraz asymetrycznej adycji Michaela – źródło chiralnych 1,2-funkcjonalizowanych cykloheksanów do zastosowań w syntezie organicznej” (219 998 zł).

Program Diamentowy Grant realizowany jest od 2012 r. i zapewnia młodym naukowcom niezależność finansową oraz otwiera szybszą drogę do doktoratu – w jego ramach finansowanie otrzymują własne projekty badawcze młodych naukowców, zwycięzcy mogą także skrócić ścieżkę kariery naukowej i starać

Fot. Bartosz Proń

się o doktorat z pominięciem stopnia magistra.

W tym roku minister przyznał ponad 16 mln zł na finansowanie projektów szczególnie uzdolnionych studentów studiów jednolitych magisterskich lub absolwentów studiów I stopnia. Do dwustopniowego postępowania przystąpiło aż 214 osób. Wyłoniono 80 laureatów, których projekty uzyskały ocenę końcową nie

mniejszą niż 80 pkt. Otrzymają oni nawet do 220 tys. zł na realizowanie swoich pierwszych samodzielnych projektów badawczych, trwających od 12 do 48 miesięcy. Będą mogli również pobierać wynagrodzenie w wysokości do 2500 zł miesięcznie.

13 lipca rektor Stanisław Michałowski i prorektor Urszula Bobryk złożyli laureatom z UMCS gratulacje oraz wręczyli pamiątkowe upominki. ●

Paulina Guba mistrzynią Europy

Złoty medal w pchnięciu kulą podczas 24. Lekkoatletycznych Mistrzostw Europy w Berlinie zdobyła zawodniczka AZS UMCS Lublin Paulina Guba. Zwycięstwo zapewnił jej wynik 19,33 m. To pierwsze w historii złoto zdobyte przez reprezentantkę Polski w tej dyscyplinie podczas Mistrzostw Europy. ●

Sukces nauczycielki Centrum Kultury Fizycznej

Aleksandra Kołodziejczyk, nauczycielka Centrum Kultury Fizycznej wygrała zawody o III Puchar Bałtyku w Kulturystyce i Fitness Jastarnia – Władysławowo, które odbyły się w dn. 13–14 lipca. A. Kołodziejczyk zdobyła złote medale w kategoriach: bikini fitness do 163 cm oraz bikini fitness open. ●

Sukces studentów UMCS na Integracyjnych Mistrzostwach Polski AZS

Fot. Rafał Koszyk

Podczas tegorocznych Integracyjnych Mistrzostw Polski AZS w boccia w Zielonej Górze (8–10 czerwca) studenci naszej Uczelni Anna Stefaniak, Marta Kwarciana oraz pracownik Centrum Kultury Fizycznej Piotr Jasiulewicz zdobyli drużynowo III miejsce. W klasyfikacji indywidualnej Marta Kwarciana zajęła II miejsce, a Piotr Jasiulewicz zajął miejsce IV. Ten sukces trudno byłoby osiągnąć, gdyby nie treningi pod czujnym okiem trenera dr. Tomasza Bieleckiego, który jest również jednym z pomysłodawców i organizatorów cyklicznego Integracyjnego Turnieju o Puchar Rektora UMCS Boccia Cup. 18 czerwca z zawodnikami i trenerem spotkała się prorektora Urszula Bobryk, która wręczyła im pamiątkowe dyplomy.

Wyróżnienie dla projektu „Akademicka kadra przyszłości”

Projekt „Akademicka kadra przyszłości” został wyróżniony w raporcie rocznym 2017, wydawanym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, jako przykład dobrych praktyk w realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Celem głównym projektu było podniesienie kompetencji dydaktycznych kadry dydaktycznej UMCS z zakresu:

- innowacyjnych umiejętności dydaktycznych poprzez realizację szkoleń „Learning-by-doing czyli aktywne metody nauczania”, „Kurs moderatora Design Thinking” oraz Indywidualnego wsparcia metodycznego;
- umiejętności informatycznych, w tym posługiwania się profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystania w procesie kształcenia poprzez realizację szkoleń „Innowacyjne metody

prezentacji danych. Tworzenie prezentacji w Prezi i MS PowerPoint”, „Zarządzanie informacją naukową składnikiem kompetencji informacyjnych”;

- prowadzenia dydaktyki w języku obcym poprzez realizację szkolenia z języka angielskiego poziom C1;
- zarządzania informacją poprzez realizację szkolenia „Zarządzanie informacją naukową składnikiem kompetencji informacyjnych”.

Absolutoria 2018

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Na przełomie czerwca i lipca 2018 r. w naszej Uczelni odbywały się uroczyste absolutoria, organizowane przez Fundację Absolwentów UMCS na poszczególnych Wydziałach naszej Uczelni. Absolutoria dają studentom możliwość przeżycia symbolicznego i na długo zapadającego w pamięć momentu ukończenia nauki w UMCS. ●

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

Fot. Archiwum Fundacji Absolwentów UMCS

NA WYDZIAŁACH

Wydział Biologii i Biotechnologii

Habilitacje

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 20 czerwca podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr. Grzegorzowi Januszowi, zatrudnionemu na stanowisku adiunkta w Zakładzie Biochemii. Dr G. Janusz jako osiągnięcie naukowe, stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego, zgłosił pięć oryginalnych prac eksperymentalnych i dwóch prac przeglądowych pod wspólnym tytułem: *Znaczenie lakazy z grzyba białej zgnilizny *Cerrena unicolor* w adaptacji tego organizmu do zmiennych warunków środowiska i rozkładu różnych gatunków drewna*. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr. G. Januszowi przedłożyła Komisja Habilitacyjna w składzie: przewodniczący prof. dr hab. Jerzy Długoński (Uniwersytet Łódzki), sekretarz dr hab. Anna Turska-Szewczuk (UMCS), recenzenci: prof. dr hab. Joanna Krużewska (Instytut Biochemii i Biofizyki PAN w Warszawie), dr hab. Łukasz Stępień (Instytut Genetyki Roślin PAN w Poznaniu), prof. dr hab. Jan Fiedurek (UMCS) oraz członkowie: dr hab. Tomasz Oszako (Instytut Badawczy Leśnictwa w Sękocinie Starym), dr hab. Iwona Wojda (UMCS).

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 27 czerwca podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia

dr Jolancie Kutkowskiej, zatrudnionej na stanowisku asystenta w Zakładzie Genetyki i Mikrobiologii. Dr J. Kutkowska jako osiągnięcie naukowe, stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego, zgłosiła cykl czterech oryginalnych prac eksperymentalnych pod wspólnym tytułem *Znaczenie lipopolisacharydów i egzopolisacharydów *Rhizobium leguminosarum* i *Mesorhizobium loti* w interakcji z roślinami bobowatymi (Fabaceae)*. Uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr J. Kutkowskiej przedłożyła Komisja Habilitacyjna w składzie: przewodniczący prof. dr hab. Grzegorz Węgrzyn (Uniwersytet Gdański), recenzenci: dr hab. Jolanta Łukasiewicz (Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej im L. Hirszfelda PAN we Wrocławiu), dr hab. Gabriela Bugla-Płoskońska (Uniwersytet Wrocławski), prof. dr hab. Antoni Różalski (Uniwersytet Łódzki), członkowie: dr hab. Anna Olejnik (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), dr hab. Jolanta Jaroszuk-Ścisł (UMCS) oraz sekretarz dr hab. Mariola Andrejko (UMCS).

Doktoraty

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 20 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia mgr Katarzynie Szałapacie, absolwentce studiów doktoranckich kierunku biotechnologia. Temat: *„Właściwości wybranych materiałów biomedycznych modyfikowanych inhibitorami enzymów proteolitycznych”*. Recenzenci: prof. dr hab. Anna Malm (Uniwersytet Medyczny w Lublinie) i prof. dr hab. Marian Tomasiak (Uniwersytet Medyczny w Białymstoku). Promotor: dr hab. Anna

Jarosz-Wilkofazka, prof. nadzw., promotor pomocniczy: dr Monika Osińska-Jaroszuk.

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 20 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia mgr Kamili Wliżło, absolwentce studiów doktoranckich kierunku biotechnologia. Temat: *„Synteza substancji barwnych w procesie biotalkalizy i ocena ich właściwości”*. Recenzenci: prof. dr hab. Ewa Huszcza (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), prof. dr hab. Zofia Stępniewska (KUL JP II). Promotor: dr hab. Anna Jarosz-Wilkofazka, prof. nadzw., promotor pomocniczy: dr Jolanta Polak.

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 20 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biologia mgr Paulinie Iwaniak – absolwentce studiów doktoranckich kierunku biologia. Temat: *„Wpływ kwasu 2-okoglutarynowego na budowę histologiczną jelita cienkiego szczurów poddanych operacji zespolenia przełykowo-jelitowego”*. Recenzenci: dr hab. Jose Luis Valverde Piedra, prof. nadzw. (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), dr hab. Tomasz Kocki (Uniwersytet Medyczny w Lublinie). Promotor: prof. dr hab. Antoni Gawron, promotor pomocniczy: dr hab. Piotr Dobrowolski.

Rada Wydziału Biologii i Biotechnologii na posiedzeniu 27 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia mgr. Kamilowi Żebrackiemu, zatrudnionemu na stanowisku asystenta w Zakładzie Genetyki i Mikrobiolo-

gii. Temat: „Rola białek RepA w regulacji ekspresji kaset repABC oraz aktywnej segregacji megaplazmidów *Rhizobium leguminosarum*”. Recenzenci: prof. dr hab. Adam Jaworski (Uniwersytet Łódzki), dr hab. Łukasz Dziewit (UW). Promotor: dr hab. Andrzej Mazur. prof. nadzw. ●

Wystąpienia

5 czerwca w ramach posiedzenia Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Botanicznego referat pt. „Stewia (*Stevia rebaudiana* Bert.) – właściwości i wartość odżywcza” wygłosiła dr hab. Katarzyna Dzida (Katedra Uprawy i Żywności Roslin, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie). ●

14 czerwca w ramach posiedzenia Lubelskich Oddziałów Towarzystwa Naukowych referat pt. „Niekonwencjonalne drożdże *Yarrowia lipolytica* – cenne źródło składników odżywczych” wygłosiła dr Monika Jach ●

Wydarzenia

8 czerwca w Instytucie Biologii i Biochemii odbył się finał VIII Wojewódzkiego Konkursu Biologicznego „Powtórka przed Maturą” dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Cele konkursu to: rozwijanie u uczniów zainteresowań biologicznych i zachęcenie do pogłębiania wiedzy przedmiotowej; kształtowanie umiejętności ponadprzedmiotowych; zapoznanie uczniów z wymaganiami maturalnymi z biologii; wzbogacenie i doskonalenie form pracy z uczniem zdolnym; doskonalenie umiejętności oceniania zadań typu maturalnego przez nauczycieli. ●

z lipca na Wydziale Biologii i Biotechnologii odbyła się konferencja

„Fotosynteza w świetle badań fizjologicznych i biochemicznych”, zorganizowana przez Sekcję Fizjologii i Biochemii Roślin PTB, Oddział Lubelski PTB. Tematyka obejmowała spektrum zagadnień związanych ze strukturą i funkcjonowaniem aparatu fotosyntetycznego roślin na wszystkich poziomach organizacji – od genów, poprzez białka i kompleksy wielobiałkowe aż po aspekty środowiskowe. Głównym celem spotkania była prezentacja dokonań, wymiana doświadczeń oraz podtrzymanie istniejących i nawiązanie nowych nici współpracy pomiędzy naukowcami z różnych ośrodków badawczych. ●

Wyjazdy

Dr Urszula Doboszevska (Zakład Fizjologii Zwierząt) uczestniczyła w 4th Congress of the European Academy of Neurology, który odbył się w dn. 16–19 czerwca w Lizbonie ●

Dr Anna Matuszewska (Zakład Biochemii) w dn. 1–31 lipca przebywała w Stanach Zjednoczonych (The University of Montana) w celu prowadzenia badań naukowych. ●

Mgr Magdalena Czemińska i dr Katarzyna Szałapata (Zakład Biochemii) w dn. 6–13 lipca brały udział w 43. FEBS Congress w Pradze. ●

Dr hab. Anna Jarosz-Wilkotańska, prof. nadzw., dr Jolanta Polak, mgr Kamila Wliżło, dr Justyna Sulej, dr hab. Magdalena Jaszek, dr Grzegorz Janusz, dr Anna Pawlik (Zakład Biochemii) przebywali w dn. 7–11 lipca w Queen's University Belfast (Wielka Brytania) w celu prezentacji wyników badań naukowych na konferencji „Oxizymes 2018”. ●

Wydział
Chemii

Habilitacje

Rada Wydziału Chemii na posiedzeniu 9 lipca podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk chemicznych w dyscyplinie chemia dr Joannie Lenik, adiunktowi z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej. Dr J. Lenik przedłożyła w postępowaniu habilitacyjnym jako istotne osiągnięcie naukowe cykl 13 oryginalnych prac naukowych pt. *Badanie właściwości elektrod jonoselektywnych czułych na leki pochodne wybranych kwasów karboksylowych*. Recenzenci: prof. dr hab. Irena Staneczko-Baranowska (Politechnika Śląska w Gliwicach), prof. dr hab. Agata Michalska-Maksymiuk (UW), dr hab. inż. Michał Chudy, prof. nadzw. (Politechnika Warszawska). ●

Doktoraty

28 maja odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Adama Kasperskiego. Temat: „Dwuwymiarowe sieci molekularne: teoria i symulacje komputerowe”. Promotor: dr hab. Paweł Szabelski, prof. nadzw. Recenzenci: dr hab. Piotr Gauden, prof. nadzw. (UMK), dr hab. Bartosz Such (UJ). ●

18 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr inż. Magdaleny Paluch. Temat: „Wpływ procesu plastyfikacji na wybrane właściwości skrobi termoplastycznej – odnawialnego surowca do produkcji tworzyw”. Promotor: dr hab. Dorota Kołodyńska, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Aleksandra Badora (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), dr hab. inż. Ewa

Kaczorek, prof. nadzw. (Politechnika Poznańska). ●

29 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Katarzyny Włodarczyk. Temat: „Pochodne β -hydroksyalkilofosfin – ciekawa reaktywność ukryta w prostej strukturze”. Promotor: dr hab. Marek Stankievič, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Henryk Adam Koroniak (UAM w Poznaniu), prof. dr hab. inż. Janusz Rachoń (Politechnika Gdańska). ●

Goście

W dn. 18–22 czerwca na zaproszenie dziekana prof. dr hab. Anny Deryło-Marczewskiej na Wydziale Chemii gościł prof. Fernando Gonzalez-Caballero (University of Granada, Hiszpania). Celem przyjazdu było uczestnictwo w nadaniu honorowego tytułu profesora UMCS dr. Carlosowi Bravo Diazowi, a także wygłoszenie dla doktorantów Wydziału Chemii i wszystkich zainteresowanych wykładu pt. „Truths and Lies of Climate Change: Media Discourse vs. The Discourse of Science”. ●

Wyjazdy

Prof. dr hab. Emil Chibowski i dr Konrad Terpiłowski (Zakład Zjawisk Międzyfazowych) w dn. 2–9 czerwca uczestniczyli w „22nd International Symposium on Surfactants in Solution”, University of Oklahoma, USA. ●

Prof. dr hab. Barbara Gawdzik i dr hab. Beata Podkościelna (Zakład Chemii Polimerów) w dn. 3–8 czerwca uczestniczyły w 17th IUPAC „Polimers and Organic Chemistry” International Conference, Montpellier, Francja. ●

Dr Magdalena Greluk (Zakład Technologii Chemicznej) w dn. 5–10 czerwca uczestniczyła w „11th International Conference on Reaction Kinetics, Mechanisms and Catalysis”, Budapeszt, Węgry. ●

Dr inż. Izabela Joško (Zakład Chemii Środowiskowej) w dn. 8–17 czerwca uczestniczyła w „2nd International Conference on Bioresources, Energy, Environment and Materials

Technology” oraz odbyła wizytę badawczą w Korea University, Korea Południowa. ●

Prof. dr hab. Andrzej Patrykiewicz, prof. dr hab. Stefan Sokołowski i dr hab. Wojciech Rżysko (Zakład Modelowania Procesów Fizykochemicznych) w dn. 17–22 czerwca uczestniczyli w „Tenth Liblice Conference on the Statistical Mechanics of Liquids”, Sni, Czechy. ●

Prof. dr hab. Barbara Gawdzik i dr hab. Magdalena Sobiesiak (Zakład Chemii Polimerów) w dn. 1–6 lipca uczestniczyły w Carbon 2018 The World Conference on Carbon, The Spanish Carbon Group (GEC), Hiszpania. ●

Dr hab. Wojciech Gac (Zakład Technologii Chemicznej) w dn. 8–12 lipca uczestniczył w 4th International Symposium on the Catalysis for Clean Energy and Sustainable Chemistry, Bilbao, Hiszpania. ●

Konrad Dyk, Jakub Lisiecki i Monika Parcheta, studenci Wydziału Chemii w dn. 8–21 lipca uczestniczyli w Szkole Letniej, Tallin Technical University, Estonia. ●

Prof. dr hab. Ryszard Dobrowolski (Zakład Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej) w dn. 14–20 lipca uczestniczył w seminarium poświęconym zagadnieniom jakości pomiarów i metrologii chemicznej, Tallin, Estonia. ●

Dr Anna Wołowicz (Zakład Chemii Nieorganicznej) w dn. 2–5 sierpnia uczestniczyła w 20th International Conference on Industrial Wastewater, Reclamation and Technologies, Praga, Czechy. ●

Wydział Filozofii
i Socjologii

Doktoraty

13 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Justy-

ny Rynkiewicz. Tytuł: „Wolność a relacje międzyludzkie. Ja wobec innych w dialogice i egzystencjalizmie”. Recenzenci: prof. dr hab. Zofia Rosińska-Zielińska (UW) i dr hab. Jacek Prokopski, prof. PWr. Promotor: dr hab. Andrzej Niemczuk, prof. UR. ●

Konferencje

W dn. 22–23 czerwca we Lwowie odbyła się IV Międzynarodowa Ukraińsko-Polska Konferencja „Tożsamości Narodów Europy Środkowo-Wschodniej”, zorganizowana przez Instytut Socjologii UMCS, Katedrę Socjologii Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. I. Franki, Akademię Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej, Instytut Socjologii, Psychologii i Komunikacji Społecznej Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M.P. Drahomanowa oraz Ukraińskie Towarzystwo Socjologiczne – Oddział Lwowski. Referaty wygłosili pracownicy Zakładu Socjologii Ogólnej i Badań nad Migracjami: prof. dr hab. Zofia Kawczyńska-Butrym („Studenti zagraniczni – transfery kapitału społecznego”) oraz dr Andrzej Jekaterynczuk („O konflikcie pamięci zbiorowych Polaków i Ukraińców na podstawie badań sondażowych”). ●

Dr Marcin Trybulec (Zakład Ontologii i Teorii Poznania) w dn. 1–4 lipca wziął udział w międzynarodowej konferencji „Cognitive Futures in the Arts and Humanities”, zorganizowanej przez University of Kent, Canterbury, na której wygłosił referat: „How do meta-cognitive artifacts work?”. ●

W dn. 19–20 lipca przedstawiciele Zakładu Ontologii i Teorii Poznania oraz Zakładu Logiki i Kognitywistyki wzięli udział w międzynarodowym seminarium „Expert Knowledge”, zorganizowanym przez Uniwersytet Azorów w Ponta Delgada (Region Autonomiczny Azorów, Portugalia). Referaty wygłosili: prof. dr hab. Marek Hetmański („Propositional knowledge and intuition: Two models of expert knowledge”), dr Barbara Trybulec („Extended cognitive systems

as the subjects of procedural knowledge”), dr Marcin Trybulec („Thinking with artefacts in the process of problem solving”), dr Marcin Rząddeczka („Is probable knowledge still a commonsense knowledge? Finite probabilistic justification from the evolutionary point of view”). Seminarium jest jednym z owoców długoletniej współpracy naukowej i dydaktycznej pomiędzy Uniwersytetem Azorów a UMCS. Umowa dwustronna umożliwi wymianę studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+.

Wydział Humanistyczny

Habilitacje

27 czerwca dr Marek Konstankiewicz (Instytut Historii) uzyskał tytuł doktora habilitowanego w zakresie historii. Osiągnięcie naukowe: monograficzny cykl publikacji *Kształtowanie podstaw prawnych działalności archiwalnej w Polsce na przełomie XX i XXI w.* Recenzenci: dr hab. Władysław Stępnik, prof. nadzw. (UMK), dr hab. Irena Mamczak-Gadkowska, prof. nadzw. (UAM), dr hab. Alicja Kulecka (UW).

Doktoraty

13 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Olgi Kielak. Temat: „Językowo-kulturowy obraz zwierząt domowych w polskiej tradycji ludowej”. Promotor: dr hab. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, prof. nadzw. Recenzenci: dr hab. Maciej Rak, prof. UJ, dr hab. Marzena Marchewska, prof. UJK w Kielcach.

14 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Aleksandry Trynieckiej. Temat: „Female Characters in the Victorian and Neo-Victorian Novel: An Intertextual Study”. Promotor: dr hab. Anna Kędra-Kardela, prof. nadzw. Recenzenci: dr hab. Zofia Kolbuszewska, prof. UW, dr hab. Aleksandra Kędzierska, prof. nadzw.

9 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Izabeli Olszak. Temat: „Reading Comprehension in Trilingual Learners”. Promotor: dr hab. Jarosław Krajka, prof. nadzw., promotor pomocniczy: dr Monika Janicka. Recenzenci: prof. dr hab. Hanna Komorowska (UW), dr hab. Halina Chodkiewicz, prof. nadzw. (Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej).

10 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Wiolety Wieczniak. Temat: „«Ostatnia obywatelka NRD». Recepcja twórczości Christy Wolf w polskiej krytyce literackiej i badaniach akademickich (1966–2011)”. Promotor: prof. dr hab. Janusz Golec, promotor pomocniczy: dr Jolanta Pacyniak. Recenzenci: prof. dr hab. Grażyna Kwiecińska (UW), dr hab. Małgorzata Dubrowska, prof. KUL.

10 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Ariela Krzysztofa Orzełka. Temat: „Poszukiwanie modelu realizmu politycznego. Publicystyka Aleksandra Bocheńskiego w okresie Polski Ludowej”. Promotor: dr hab. Robert Litwiński, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Chojnowski (UW), dr hab. Arkadiusz Adamczyk, prof. UJK w Kielcach.

10 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Mariusza Kozdracha. Temat: „Szlachta powiatu radomskiego w czasach Stanisława Augusta Poniatowskiego. Studium więzi lokalnych”. Promotor: dr hab. Dariusz Kupisz, prof. nadzw. Recenzenci: dr hab. Dariusz Rolnik (UŚ w Katowicach), prof. dr hab. Waldemar Kowalski (UJK w Kielcach).

11 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Agaty Łukasiewicz. Temat: „Various Dimensions of the Supernatural in Joseph Conrad’s Select Works”. Promotor: prof. dr hab. Wiesław Krajka. Recenzenci: dr hab. Jacek Mydla (UŚ), dr hab. Agnieszka Setecka, prof. UAM.

11 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Małgorzaty Kulikowskiej. Temat: „Kategorie czasu i przestrzeni w twórczości Warłama Szałamowa”. Promotor: dr hab. Joanna Tarkowska, prof. nadzw. Recenzenci: prof. dr hab. Franciszek Apanowicz (UG), dr hab. Katarzyna Jastrzębska (UJ).

19 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Doroty Marii Głuszak. Temat: „Wyrazy zapożyczone w publicystyce rosyjskiej pierwszej połowy XVII wieku (na materiale Vestnik-Kurantów z lat 1600–1670)”. Promotor: dr hab. Edyta Manasterska-Wiącek, prof. nadzw. Recenzenci: dr hab. Lilia Citko, prof. nadzw. UW, dr hab. Petar Sotirov, prof. nadzw.

Konferencje

W dn. 4–9 czerwca we Francji na terenie Université Paris Panthéon-Sorbonne odbył się 18. Światowy Kongres UISPP [Union Internationale des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques], w którym uczestniczyli pracownicy Instytutu Archeologii. Dr Barbara Niezabitowska-Wiśniewska zaprezentowała wystąpienia: „Landscape archaeology and multicultural settlement complex in Ulów (SE Poland)” oraz „Interdisciplinary studies of the settlement micro-region in Ulów, Middle Roztocze (SE Poland) – problems, results and perspectives”, a także omówiła poster „The wheel-made pottery from the Wielbark Culture cemeteries in Ulów (SE Poland) – import or local production?”; mgr Tadeusz Wiśniewski wygłosił referat „Late Palaeolithic and Mesolithic settlement in the eastern Poland (Lublin Upland)” i komunikat związany z posterem „Sorting different types of flint waste materials at the Magdalenian site in Klementowice (eastern Poland)”.

W dn. 27–29 czerwca w Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie odbyło się szóste seminarium w ramach realizacji projektu „Grody Czerwieńskie – złote jabłko polskiej archeologii”, zorganizowane przez Instytut Archeologii i Etnolo-

gii PAN Warszawa, Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO Leipzig, Niemcy), Muzeum w Hrubieszowie oraz Instytut Archeologii UMCS. Temat przewodni tego rocznego spotkania brzmiał „Rzeki, które łączą, rzeki, które dzieli. Sieć wodna Europy Środkowo-Wschodniej i Wschodniej oraz jej znaczenie w wiekach średnich. W tysiąclecie zwycięstwa Chrobrego w bitwie nad Bugiem”. W programie wydarzenia znalazły się referaty przygotowane przez pracowników Instytutu Archeologii: prof. dr. hab. Andrzeja Kokowskiego „Wisła rzeka, która łączy dzieli łączy dzieli...” oraz dr. Tomasza Dzieńkowskiego i mgr Katarzynę Kuźniarską „Założenia obronne w Czermnie i Gródku (Grody Czerwieńskie). Kilka słów wprowadzenia” (współautor mgr Iwona Florkiewicz, IA UR).

Wykłady

5 czerwca odbył się wykład otwarty zorganizowany przez Zakład Archeologii Pra- i Protohistorycznej Instytutu Archeologii pt. „Chotyniec koło Radymna – zachodnia brama Scytii”, który poprowadził prof. dr hab. Sylwester Czopek z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Wydział
Matematyki,
Fizyki
i Informatyki

Habilitacje

Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki przeprowadziła postępowanie habilitacyjne dr Beaty Rzepki na podstawie osiągnięcia naukowego pt. *Rozwiązania nieliniowych równań całkowych i nieskończonych układów tych równań w pewnych przestrzeniach Banacha i własności tych rozwiązań*. Recenzenci: prof. dr hab. Piotr Gwiazda (Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW), prof. dr hab. Wojciech Okrański (Wydział Matematyki Politechniki Wrocławskiej) oraz dr hab. Wojciech Mydlar-

czyk, prof. nadzw. (Wydziału Matematyki Politechniki Wrocławskiej). Na posiedzeniu 25 czerwca Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki podjęła uchwałę o nadaniu dr B. Rzepce stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka. Dr hab. B. Rzepka jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Analizy Nieliniowej Wydziału Matematyki i Fizyki Stosowanej Politechniki Rzeszowskiej.

Doktoraty

15 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Anny Zdeb, absolwentki Studiów Doktoranckich Fizyki, pt. „Badanie rozkładu mas fragmentów rozszczepienia”. Promotor: dr hab. Michał Warda, prof. nadzw. (Instytut Fizyki). Recenzenci: dr hab. Michał Kowal, prof. nadzw. (Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Warszawie) i dr hab. Maria Kmiecik, prof. nadzw. (Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN w Krakowie).

Wydział
Pedagogiki
i Psychologii

Konferencje

W dn. 15–16 maja na Wydziale Pedagogiki i Psychologii odbyła się Ogólnopolska Konferencja Psychologiczna pt. „Język emocji. Konteksty psychologiczne”, zorganizowana przez Zakład Psychologii Emocji i Poznania. Wykład plenarny pt. „Czym jest nadzieja dla człowieka? O strukturze pojęcia «nadzieja» wyłonionej na podstawie techniki płynności słownej” wygłosiła dr hab. Barbara Gawda, prof. nadzw., kierownik Zakładu Psychologii Emocji i Poznania. Dr hab. Ewa Szepietowska, prof. nadzw., kierownik Zakładu Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii przedstawiła poster pt. „O poczuciu frustracji i zagubienia osób z dysfunkcjami mózgu: dlaczego należy poznać ich mechanizmy neuropsychologiczne? Studia przypadków”. Dr Sylwester Orzechowski z Zakładu Psycho-

logii Emocji i Poznania przewodniczył sekcji pt. „Niewerbalna ekspresja i komunikacja emocji” oraz sekcji pt. „Zarządzanie emocjami – rozwój i kształtowanie języka emocji”. Wygłosił także referat pt. „Zachowania samo dotykowe (*self-touching*), gestykulacja a procesy uwagi. Badanie eye-trackingowe” (we współautorstwie z Przemysławem Żywczyńskim, Sławomirem Wacwiczem, Pawłem Augustynowiczem). Magdalena Bury-Kamińska z Zakładu Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii wraz z Anetą Grabowską (KUL, Centrum Terapii i Diagnostyki Inicjatywa w Puławach) wygłosiły referat pt. „Efektywność metody Tomatisa na przykładzie zespołu Guillain-Barre”. Mgr Kalina Kosacka przedstawiła referat pt. „Uwarunkowania językowych i parajęzykowych aspektów wypowiedzi emocjonalnych”, a mgr Aleksandra Szepietowska-Ilach (COZL Lublin) – poster pt. „Konceptualizacja schematów poznawczych i emocjonalnych w osobowości antyspołecznej. Studium przypadku”. Mgr Marlena Stradomska i mgr Konrad Harasim, doktoranci Instytutu Psychologii przedstawili poster pt. „Autonarracja samobójstwa – język emocji listów pożegnalnych”.

W dn. 17–18 maja w Instytucie Pedagogiki odbyła się VIII Konferencja Zespołu Badania Wpływu Społecznego. Instytut Psychologii reprezentował dr Wojciech Błaszczak z posterem pt. „Huśtawka emocjonalna: replikacje badań”.

W dn. 24–25 maja w Krakowie odbyła się III Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Uniwersalizm pracy ludzkiej. Praca jako wyznacznik egzystencji człowieka”, zorganizowana przez Instytut Pracy Socjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Prof. zw. dr hab. Ryszard Bera moderował sekcję pt. „Konteksty pracy i rozwoju zawodowego nauczyciela” oraz wygłosił referat pt. „Poczucie odpowiedzialności zawodowej pilotów wojskowych”. Dr Joanna Wierzejska przedstawiła referat pt. „Kompetencje zawodowe przyszłych

pedagogów polskich i ukraińskich a rynek pracy". Dr hab. Anna Kaniós, prof. nadzw. moderowała sekcję pt. „Wielokontekstowość pracy i rozwoju karier” i wygłosiła referat pt. „Postawy zawodowe pracowników socjalnych”. Dr Małgorzata Kuśpit wygłosiła referat pt. „Postawa twórcza a style radzenia sobie ze stresem nauczycieli szkół artystycznych”, dr Marlena Duda – referat pt. „Poczucie koherencji a odczuwane zmęczenie osób bezrobotnych”, zaś dr Wojciech Czerski wygłosił referat pt. „Kompetencje informacyjne bezrobotnych lubelszczyzny – badania pilotażowe”.

W dn. 27 maja – 1 czerwca w Gdańsku odbyło się Seminar of the International Study Group on Special Education Needs in European Countries, zorganizowane przez Instytut Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego oraz Polskie Towarzystwo Dysleksji. Dr hab. Aneta Borkowska, prof. nadzw. z Zakładu Psychologii Klinicznej i Neuropsychologii wzięła udział w dyskusji panelowej dot. wspomaganie rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W dn. 31 maja – 2 czerwca w Amsterdamie odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona Jeanowi Piagetowi pt. „48th Annual Meeting of the Jean Piaget Society. The Dynamics of Development: Process, (Inter-) Action, & Complexity. Developmental Social Cognitive Neuroscience”. Organizatorami wydarzenia byli światowi specjaliści z zakresu psychologii rozwojowej: Philip Zelazo, Michael Chandler, Eveline Crone. Instytut Psychologii reprezentowały dr hab. Katarzyna Markiewicz, prof. nadzw. i dr Sara Filipiak z Zakładu Psychologii Rozwoju Człowieka i Psychologii Przemysłowej, które wygłosiły referat pt. „The level of executive function and developmental changes in locus of control in preschool children”.

Dr Renata Zubrzycka z Zakładu Socjopedagogiki Specjalnej uczestni-

czyła w europejskiej konferencji dot. mukowiscydozy – 41st European Cystic Fibrosis Conference, która odbyła się w dn. 6–9 czerwca w Belgradzie, w Serbii. Konferencja zorganizowana przez Europejskie Towarzystwo Mukowiscydozy (European Cystic Fibrosis Society – ECFS) zgromadziła ponad 1800 uczestników z całego świata, głównie specjalistów z zakresu nauk medycznych, ale też i nauk społecznych tworzących European Psychosocial Interest Group. Dr R. Zubrzycka jako członek tej grupy wystąpiła podczas sesji dyskusyjnej dot. problematyki badań nad depresją osób z mukowiscydozą oraz ich rodziców. Wystąpienie pt. „Depression among parents of children with cystic fibrosis” zostało zaprezentowane także w sekcji posterowej.

W dn. 7–8 czerwca dr Sara Filipiak z Zakładu Psychologii Rozwoju Człowieka i Psychologii Przemysłowej wraz z dr Beatą Łubianką z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach przedstawiły referat pt. „System wartości uczniów w okresie wczesnej adolescencji na różnych etapach edukacji” na konferencji „Stymulacja i wspomaganie rozwoju człowieka w biegu życia”, zorganizowanej przez Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie.

W dn. 9–10 czerwca w Toruniu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Terapeutów Skoncentrowanych na Rozwiązaniach „Róbmy to co działa”. Instytut Psychologii reprezentowała dr Anita Rawa-Kochanowska z warsztatem pt. „Wychowanie w oparciu o zasoby dziecka i rodzica”.

W dn. 14–16 czerwca w Opolu odbyła się XXVII Ogólnopolska Konferencja Psychologii Rozwojowej, zorganizowana przez Uniwersytet Opolski oraz Polskie Stowarzyszenie Psychologii Rozwoju Człowieka. Dr hab. Katarzyna Markiewicz, prof. nadzw. poprowadziła sesję pt. „Dzieciństwo i dorosłość – oblicza powiązań” i zaprezentowała referat pt. „Wiek a prokrastynacja: czy rzeczywiście studen-

ci są mistrzami prokrastynowania?”. Dr hab. Barbara Gawda, prof. nadzw. wygłosiła referat pt. „Narracje dorosłych o dzieciństwie: wiek osoby a aspekty skryptów emocji w narracjach”, dr Małgorzata Kuśpit – wykład pt. „Rozumienie emocji a zachowania agresywne młodzieży uzdolnionej artystycznie”, dr Anna Tychmanowicz przedstawiła poster pt. „Religijność dziecka w psychologii polskiej przed rokiem 1939 – wybrane koncepcje”, dr Sara Filipiak – poster pt. „Procesy samoregulacji a tendencja do odkładania na później” – badania porównawcze nastolatków w Polsce i Austrii”, a mgr Anna Stachyra-Sokulska – poster pt. „Osobowościowe uwarunkowania podejmowania decyzji dotyczących kariery zawodowej osób w okresie wyłaniającej dorosłości”.

W dn. 23–25 czerwca w Toruniu odbyły się XXVII Kolokwia Psychologiczne, organizowane przez Polską Akademię Nauk, Wydział Humanistyczny UMK oraz Interdyscyplinarne Centrum Nowych Technologii UMK. Jest to doroczna konferencja Komitetu Polskiej Akademii Nauk, której tematyka dotyczy aktualnych zagadnień psychologii. Instytut Psychologii reprezentowały prof. zw. dr hab. Grażyna Krasowicz-Kupis, dyrektor Instytutu Psychologii oraz zastępca dyrektora Instytutu Psychologii dr Małgorzata Kostka-Szymańska, które uczestniczyły w posiedzeniu dziekanów i dyrektorów instytutów psychologii. Tegoroczne Kolokwia Psychologiczne pt. „Nowoczesne technologie w służbie psychologii” poświęcone były zastosowaniu w badaniach i praktyce psychologicznej nowoczesnych technologii takich jak: rzeczywistość wirtualna i rozszerzona, okulografia, gry komputerowe czy Internet. Spotkanie w Toruniu było okazją do poszukiwania odpowiedzi na pytanie, czy nowe technologie pozwalają na stawianie nowych problemów badawczych, a także – w jakim stopniu dostęp do nich stymuluje interdyscyplinarny charakter badań psychologicznych.

W dn. 25–26 czerwca w Opolu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Polskiego Towarzystwa Psychologii Religii i Duchowości. Instytut Psychologii reprezentowała dr Anna Tychmanowicz z wystąpieniem pt. „Obraz Boga jako mediatora w relacjach między stylami przywiązania rodzicielskiego a zmaganiem religijnymi” (we współautorstwie z Beatą Zarzycką i Agatą Goździewicz-Rostanowską).

Wydział Politologii

Doktoraty

8 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Agnieszki Strykowskiej pt. „Komunikowanie polityczne Stronnictwa Ludowego (1931–1939)”. Promotor: prof. dr hab. Ewa Maj (UMCS). Recenzenci: prof. dr hab. Jan Ryszard Sielezin (UWr), dr hab. Aneta Dawidowicz (UMCS).

Wydarzenia

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego obchodzi w tym roku jubileusz 30-lecia. Wśród zaproszonych gości byli m.in. pracownicy Wydziału Politologii: prof. dr hab. Stanisław Michałowski, rektor UMCS, prof. dr hab. Iwona Hofman, dziekan Wydziału Politologii, prof. dr hab. Marek Pietraś, prodziekan ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą i prof. dr hab. Marek Żmigrodzki z Zakładu Systemów Politycznych. 22 czerwca władze Uniwersytetu Wrocławskiego przyznały odznaczenia, dziękując wszystkim za owocną i długoletnią współpracę realizowaną na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Statuetkę Wydziału Nauk Społecznych UWr przyznał prof. dr hab. Stanisławowi Michałowskiemu, Medalem 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego uhonorowano prof. dr hab. Iwonę Hofman i prof. dr hab. Marka Pietrasia. Medal Uniwersytetu Wrocławskiego otrzymał prof. dr hab. Marek Żmigrodzki.

Wydział Prawa i Administracji

Doktoraty

5 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Joanny Wiak. Temat: „Status prawny finansującego jako strony umowy leasingu według kodeksu cywilnego”. Promotor: dr hab. Katarzyna Kopczyńska-Pieczniak, prof. nadzw. (UMCS). Recenzenci: dr hab. Agnieszka Malarewicz-Jakubów, prof. nadzw. (UwB), dr hab. Aleksander Witosz, prof. nadzw. (UE w Katowicach).

Wydziałowy Turniej Debat Oksfordzkich

W dn. 13–15 czerwca na Wydziale Prawa i Administracji odbył się Wydziałowy Turniej Debat Oksfordzkich, zorganizowany przez Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych działające przy Katedrze Doktryn Politycznych i Prawnych. Turniej adresowany był głównie do studentów zainteresowanych tematyką debat, rozwijaniem swoich umiejętności retorycznych i wystąpieniami publicznymi. Stanowił on swoisty trening argumentacyjny w formie merytorycznej debaty opartej na ukształtowanych zasadach, wymianie myśli i poszanowaniu kultury słowa. Była to pierwsza tego typu inicjatywa na Wydziale, ale organizatorzy przedsięwzięcia zamierzają kontynuować ją w następnych latach.

13 czerwca odbyła się faza grupowa, w której uczestniczyły cztery drużyny: „Debatanci” (Konrad Augustyniak, Jakub Skowroński, Maria Podlowska, Jakub Rzepka); „D&D” (Julia Mucha, Daniel Syta, Karolina Więcek, Kinga Skałbania); „Władza, Prestiż i Pieniądze” (Natalia Szajowska, Kacper Sordyl, Mirosław Żyła, Dominik Majchrowski); „Kwartet Logiczny” (Anna Łojek, Alicja Kulińska, Kacper Lis, Angelika Kwiatkowska). Jury w fazie grupowej tworzyli: dr hab. Małgorzata Łuszczynska prof. nadzw. (WPiA), dr Grzegorz Gil (Wydział Po-

litologii), mgr Paweł Lesiński (WPiA), Natalia Czerwińska (prezes Koła).

Do drugiego etapu, który odbył się 15 czerwca, przeszły dwie drużyny. I miejsce uzyskała drużyna „Władza, Prestiż i Pieniądze”, a II miejsce – drużyna „Debiutanci”. Członkami finałowego jury byli: prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak (dziekan WPiA), dr hab. Paweł Gondek (Wydział Filozofii KUL), dr hab. Małgorzata Łuszczynska, prof. nadzw. (WPiA), dr Grzegorz Gil (Wydział Politologii), dr Jarosław Kostrubiec (WPiA). Turniej poprzedzony był cyklicznymi warsztatami z debat oksfordzkich, które poprowadzili studenci reprezentujący naszą Uczelnię na Akademickich Mistrzostwach Polski Debat Oksfordzkich.

Konferencje

18 maja na Wydziale Prawa i Administracji odbyła się Ogólnopolska Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa pt. „Wolność i własność w liberalizmie”, zorganizowana przez Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych działające przy Katedrze Doktryn Politycznych i Prawnych, pod opieką naukową dr hab. Małgorzaty Łuszczynskiej, prof. nadzw. Spotkanie patronatem zostało objęte przez: dziekana Wydziału Prawa i Administracji prof. dr hab. Annę Przyborowską-Klimczak, Katedrę Doktryn Politycznych i Prawnych, Okręgową Izbę Radców Prawnych w Lublinie, Akademickie Radio Centrum oraz Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.

Referaty dotyczyły szeroko rozumianej tematyki odnoszącej się do rozumienia pojęć wolności i własności w doktrynie liberalizmu. Oprócz tematów historyczno-doktrynalnych prezentowane były również wystąpienia odnoszące się do współczesnego rozumienia wolności i własności. Najliczniejszą grupę uczestników konferencji stanowili studenci i doktoranci UMCS. Obecni jednak byli również przedstawiciele Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Warszawskiego,

Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Polskiej Akademii Nauk.

Paweł Lesiński

W dn. 6–7 czerwca Wydział Prawa i Administracji UMCS był współorganizatorem, wraz z Komisją Prawniczą PAN Oddział w Lublinie, Wydziałem Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL Jana Pawła II, Wydziałem Prawnym Towarzystwa Naukowego KUL Jana Pawła II, Wydziałem Prawa Uniwersytetu Trnavskiego, Wydziałem Prawa Państwowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych we Lwowie, Stowarzyszeniem Absolwentów Wydziału Prawa KUL i Fundacją Polskiej Akademii Nauk, Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Prawa i wolności człowieka a bezpieczeństwo państw Polska – Słowacja – Ukraina – Gruzja”. Pracownicy Wydziału wygłosili podczas konferencji referaty i byli moderatorami paneli dyskusyjnych. ●

8 czerwca Koło Naukowe Prawa Karnego Porównawczego zorganizowało II Ogólnopolską Studencko-Doktorancką Konferencję Naukową pt. „Prawoporównawcza analiza przestępstw gospodarczych na tle wybranych porządków prawnych”. Tematem były zagadnienia prawa karnego gospodarczego, m.in. problematyka naruszeń obrotu gospodarczego, uczciwa konkurencja, poszanowanie dobrych obyczajów oraz słusznym interesów konsumentów. Studenci i doktoranci z pięciu ośrodków akademickich w Polsce (UJ, UW, UMCS, UKM w Bydgoszczy, UWM w Olsztynie) zaprezentowali referaty w ramach trzech paneli. Dotyczyły one m.in. następujących problemów: „Oszustwo asekuracyjne w ujęciu porównawczym – zasadność utrzymania odrębnych typów przestępstw” (mgr Maciej Błotnicki, UMCS); „Komparatystyczne ujęcie instrumentów zwalczania przestępczości wykorzystującej mechanizmy podatku VAT” (Mateusz Korzeniak, Wojciech Płóciennik, UJ); „Przestępstwo fałszowania pieniędzy” (Norbert Michałak, UKW w Bydgosz-

czy); „White Collar Crimes w Stanach Zjednoczonych na podstawie statystyk FBI” (Sylwia Gręda, UWM w Olsztynie). ●

W dn. 8–9 czerwca w Lubelskim Centrum Konferencyjnym odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Znaki towarowe i ich ochrona”, zorganizowana przez Katedrę Prawa Unii Europejskiej we współpracy ze Stowarzyszeniem Naukowym Pro Scientia Iuridica. Referaty i dyskusja odbywały się w ramach pięciu paneli: Prawo Unii Europejskiej a polskie prawo w dziedzinie znaków towarowych; Przeszkody rejestracji znaku towarowego; Znaki towarowe w obrocie gospodarczym; Prawo ochronne na znak towarowy i jego naruszenie; Proceduralne aspekty ochrony znaków towarowych. Referaty wygłosili m.in.: dr hab. Maciej Szpunar, prof. nadzw. UŚ – „Wpływ dyrektywy na prawo krajowe państw członkowskich”; dr Michał Mazurek, UMCS – „Implementacja dyrektywy 2015/2436 o znakach towarowych do prawa polskiego”, prof. dr hab. Urszula Promińska, UŁ – „Przeszkody rejestracji *de lege lata*. Uwagi krytyczne”; prof. dr hab. Joanna Sieńczyło-Chlabicz, UwB – „Nabycie wtórnej zdolności odróżniającej jako podstawa odmowy unieważnienia prawa ochronnego na znak towarowy”; dr Edyta Całka, UMCS – „Nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne jako przeszkoda rejestracji”; prof. dr hab. dr h.c. Stanisław Sołtysiński, UAM – „Prawo ochronne na znak towarowy w toku likwidacji spółki handlowej”; prof. dr hab. Aurelia Nowicka, UAM – „Odpowiedzialność za naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy. Zagadnienia kolizyjnoprawne”; dr Jarosław Dudzik, UMCS – „Ustalenie miejsca pierwszego wprowadzenia do obrotu towaru ze znakiem towarowym”; prof. dr hab. Krystyna Szczepanowska-Kozłowska, UW – „Legitymacja licencjobjorcy w postępowaniu o naruszenie prawa ochronnego na znak towarowy”;

prof. dr hab. Andrzej Jakubecki, UMCS – „Roszczenie o udzielenie informacji w postępowaniu o naruszenie prawa ochronnego na znak towarowy”; dr Monika Rejda, UMCS – „Dowody w postępowaniu o naruszenie prawa ochronnego”. ●

Spotkania z praktykami

5 czerwca Rada Wydziałowa Samorządu Studentów WPIA wraz z Kołem Naukowym Bezpieczeństwa Wewnętrznego zorganizowała spotkanie, którego gościem był funkcjonariusz Urzędu Celno-Skarbowego w Lublinie – nadkomisarz celny Krzysztof Guściora, szef Delegatury UCS w Lublinie. ●

13 czerwca gościem cyklu spotkań z praktykami była Dorota Wej – starszy kurator zawodowy (kurator sądowy). ●

Wydarzenia

5 czerwca pracownicy i studenci WPIA wzięli udział w Biegu o Puchar Rektora UMCS. Sztafeta w składzie: dr Małgorzata Szymańska, dr Paweł Sadowski, Anna Dąbrowska, Michał Jabrzyński, Jakub Wróbel zajęła w tym biegu drugie miejsce. ●

14 czerwca Forum Młodych Dyplomatów we współpracy z Studenckim Kołem Naukowym Prawa Międzynarodowego, Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej w Lublinie i Kołem Naukowym Prawa Europejskiego zorganizowało debatę pt. „Pesco – bezpieczna Europa to bezpieczna Polska?”. ●

z lipca Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie i Wydział Prawa i Administracji byli organizatorami dorocznego spotkania przedstawicieli środowisk prawniczych, podczas którego na boisku „Areny Lublin” został rozegrany mecz piłkarski między reprezentacją lubelskich sędziów i prokuratorów a drużyną radców prawnych i pracowników naukowych Wydziału. Obie drużyny otrzymały pamiątkowe puchary Dziekana WPIA UMCS. ●

Wspomnienie o Profesor Halinie Wiśniewskiej

Z głębokim żalem i w poczuciu bolesnej straty 4 czerwca 2018 r. odprowadzaliśmy naszą Kochaną Panią Profesor na miejsce ostatecznego spoczynku – cmentarz komunalny w Lublinie przy ul. Droga Męczenników Majdanka.

Profesor Halina Wiśniewska urodziła się 20 października 1931 r. w Zawierciu. Lata przedwojenne spędziła w Gdyni i w Dębnie. Gimnazjum im. Hetmana Jana Tarnowskiego ukończyła 26 czerwca 1948 r. Po maturze zapisała się na Państwowy Kurs Nauczycielski w Przemyślu, zaś edukację w Studium Nauczycielskim w Rzeszowie rozpoczęła we wrześniu roku 1957. Tytuł magistra filologii polskiej uzyskała na Wydziale Filologiczno-Historycznym WSP w Krakowie (1965 r.), a po upływie kolejnych ośmiu lat – zdobyła tytuł doktora nauk humanistycznych (28 lutego 1973 r.).

1 października 1978 r. otrzymała stanowisko docenta, zostając kierownikiem Zakładu Metodyki Literatury i Języka Polskiego UMCS. Funkcję tę pełniła do czasu przejścia na emeryturę (2001 r.). W roku 1989 otrzymała stanowisko profesora nadzwyczajnego, a cztery lata później – profesora zwyczajnego. Dwukrotnie, w latach 1978–1981 oraz 1987–1993, sprawowała obowiązki prodziekana Wydziału Humanistycznego. Równoległe była przewodniczącą Wojewódzkiej Olimpiady Polonistycznej (1980–1987) oraz od 1991 r. członkinią Komitetu Redakcyjnego *Słownika języka polskiego XVII i 1. połowy XVIII wieku*. Uczestniczyła również w pracach: Okręgowego Komitetu Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, a także Ośrodka Doskonalenia

Nauczycieli, Komisji Dydaktycznej Rady Języka Polskiego przy Komitecie Językoznawstwa PAN, Zespołu Kierunkowego Filologii Polskiej Centralnego Ośrodka Metodycznego MEN. Przez wiele lat współpracowała z czasopismami takimi jak „Polonistyka” czy „Język Polski w Szkole”.

Osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne Profesor Haliny Wiśniewskiej zostały dostrzeżone

logii polskiej. Pod Jej naukowym kierunkiem napisano i obroniono kilka prac doktorskich.

Profesor Halina Wiśniewska interesowała się polskim renesansem, barokiem i oświeceniem od dawna, czego dowodem są liczne studia opisujące szesnasto-, siedemnasto- i osiemnastowieczną gramatykę oraz leksykę. Obok kilkudziesięciu szkiców poświęconych socjolektom (np. rzemieślników, urzędników, uczonych), jak też

• Prof. Halina Wiśniewska (2016 r.)

i nagrodzone m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, tytułem „Zasłużony dla Lublina”, medalami: Komisji Edukacji Narodowej, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu i Zamościu, 700-lecia Miasta Lublina, Nauki w Służbie Ludu (za zasługi dla UMCS) oraz licznymi nagrodami Rektora UMCS i aż trzykrotnie nagrodą Ministra (1976, 1980, 1986). Często była powoływana na recenzenta w postępowaniach doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich. Wypromowała około 330 magistrów filo-

idiolektom (m.in. Sz. Szymonowica, W. Kochowskiego, Biernata z Lublina) powstało kilkanaście monografii stanowiących doskonałe przykłady łączenia wiedzy lingwistycznej z analizą socjologiczną, stylistyczną i historyczną, przybliżających obraz polskiej kultury i przyczyniających się do jej lepszego poznania. Wypada przywołać tutaj chociaż niektóre z nich: *Polszczyzna przemyska wieków XVII–XVIII* (Wrocław 1975); *Stylistyczne i socjalne odmiany polszczyzny lublinian XVII wieku* (Lublin 1977); *Renesansowe życie i dzieło Se-*

bastiana Fabiana Klonowicza (Lublin 1985); *Kulturalna polszczyzna XVII wieku. Na przykładzie Zamościa* (Lublin 1994); *Ludzie i zdarzenia w barokowym Zamościu* (Lublin 1996); *Język polski w tacińskich pracach Jana Ursinusa* (Lublin 1998); *Język polski na ziemiach ruskiej i lubelskiej w Rzeczypospolitej szlacheckiej* (Lublin 2001); *Świat płci żeńskiej baroku zaklęty w słowach* (Lublin 2003); *Polshczyzna przez wieki (od średniowiecza do oświecenia)* (Łódź 2009); *Kunst pisania po polsku w królewskim Przemysłu, XVI–XVIII wiek* (Przemysł 2010); *Uciechy miłości i wojowanie w wierszach konceptowych Jana Andrzeja Morsztyna (1621–1693)* (Lublin 2010); *Sebastian Fabian Klonowicz. Urzędnik i poeta królewskiego Miasta Lublina (materiały źródłowe: 1570–1603)* (Lublin 2010); *Ignacego Krasickiego dubiecka przestrzeń ojczyzna. Studium lingwistyczno-kulturowe* (Dubiecko 2011); *Milczenie i pisanie matopolskich pań w wiekach XVI–XVIII* (Lublin 2013); *Renesansowa nowoczesność w przypowieściach, czyli bajkach Biernata z Lublina (ok. 1465 – ok. 1529)* (Lublin 2015); *Rzemieślnicy i rzemiosła w królewskim Przemysłu (zawodowe słownictwo i frazeologia) XVI–XVIII wiek* (Przemysł 2015); *Polshczyzna w utworach Elżbiety Drużbackiej poetki saskiej (1698–1765)* (Lublin 2016); *Medycyna w nowo powstałym Zamościu i zielnik lekarski Jana Ursyna* (Zamość 2017).

Oprócz dzieł wymienionych wyżej należy również wspomnieć o współredagowanych książkach na temat polshczyzny regionalnej XVI/XVII w. i funkcjonalnych odmian siedemnastowiecznego języka, takich jak: *Polshczyzna regionalna w okresie renesansu i baroku* (Wrocław 1984) oraz *Odmiany polshczyzny XVII wieku* (Lublin 1992), a także trzeba przypomnieć tytuły tomów redagowanych, dotyczących zagadnień z obszaru metodyki nauczania języka polskiego. Wśród nich znalazły się następujące opracowania: *Schemat w kształceniu literackim i językowym* (Lublin 1986), *Wokół szkoły i nauczyciela* (Lublin 1995), *O języku w sposób żywy i ciekaw. Propozycje lekcji i ćwiczeń gra-*

matycznych (Kielce 1993), *Gry i zabawy w kształceniu językowym* (Lublin 2000), *Humanistyczne ścieżki edukacyjne* (Lublin 2000).

Już samo zestawienie tytułów odślania dwa podstawowe kręgi zainteresowań Autorki przywołanych prac. Są to język w perspektywie historycznej i szkolna polonistyka. Bez względu na przybliżane zagadnienie na szczególną uwagę niezmiennie zasługuje sposób prezentacji treści, łączący przystępność wykładu z solidnym warsztatem i rozległą wiedzą (nie tylko) lingwistyczną oraz atrakcyjność podejmowanego tematu. Wszystko po to, by zachęcać potencjalnego czytelnika do lektury książki i pomóc mu w zrozumieniu opisywanych zjawisk, procesów, zdarzeń, zależności społecznych, przekształceń na płaszczyźnie językowej. To właśnie z języka ojczystego – co mocno podkreślamy – Profesor Halina Wiśniewska uczyniła klucz do udanego odczytywania historii i trafnych komentarzy odnoszących się do wybranych aspektów aktualnego dyskursu polonistycznego, a szerzej – do złożonej współczesności.

Wspominając Profesor Halinę Wiśniewską, chcemy też powiedzieć, że była człowiekiem pod każdym wzglę-

dem nietuzinkowym i takim na zawsze zostanie w sercach najbliższych (Męża, Córki, Syna, Wnuków i Prawnuków) oraz w zawodowej i prywatnej pamięci naszej – pracowników Zakładu Edukacji Polonistycznej i Innowacji Dydaktycznych IFP. Pozostawiła po sobie dzieło niezwykle: obszerny, wartościowy dorobek naukowy, a wraz z nim liczne grono uczniów, których kształtowała, obdarzała nie tylko zaufaniem, ale także przyjaźnią. Wszyscy doświadczaliśmy od Pani Profesor dobroci, serdeczności, zrozumienia, tolerancji, wsparcia w każdych okolicznościach. Nigdy nie zapomnimy Jej barwnych opowieści o ludzkich losach i mądrych, pełnych ciepła podpowiedzi życiowych. I jeśli przyznać słuszność słowom Marii Dąbrowskiej, że: „Jest na świecie jeden zawód, jedno jedyne powołanie – być dobrym dla drugiego człowieka”, to Profesor Halina Wiśniewska całym swoim życiem niewątpliwie i niestrudzenie realizowała taką właśnie misję. Swoim odejściem Nasza Mistrzyni pozostawiła ogromną, niemożliwą do zapewnienia pustkę.

Pogrążeni w smutku uczniowie Pani Profesor:

*Małgorzata Karwatowska
i Leszek Tymiak*

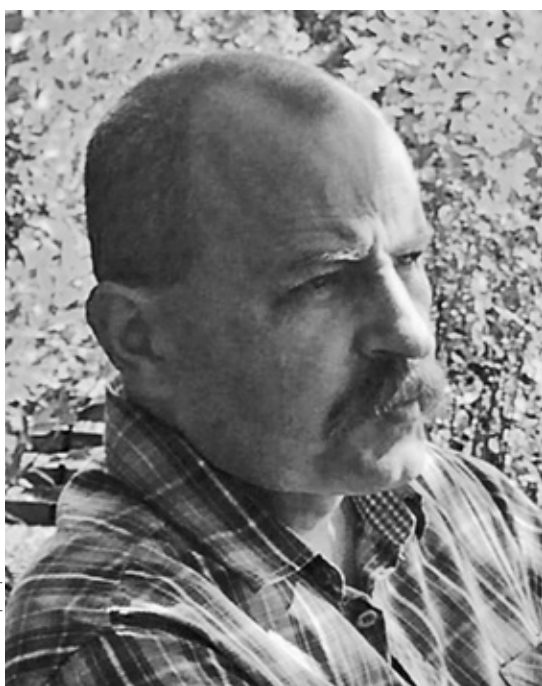

• Prof. Halina Wiśniewska z małżonkiem

Archiwum autorów

Marek Gędek (1965–2018)

15 czerwca 2018 r. zmarł w Lublinie dr Marek Gędek, historyk, dziennikarz, medioznawca, specjalista ds. reklamy i public relations, adiunkt w Katedrze Warsztatu Medialnego i Aksjologii Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (1989), studia podyplomowe odbył w Wyższej Szkole Zarządzania i Marketingu w Warszawie (1998–1999), a doktorat obronił na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (2009).

Źródło: www.wikipedia.pl

• Marek Gędek

W latach 60. XX w. uczył m.in. historii i wychowania obywatelskiego w lubelskich szkołach podstawowych i liceach. Wykładał dziennikarstwo i public relations na UMCS (1998–2001) oraz marketing i komunikowanie społeczne w Wyższej Szkole Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie, Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji oraz Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Lublinie.

Jako dziennikarz specjalizował się w reportażu i publicystyce ekonomicznej – pracował m.in. w gazetach „Dzień” (1989–1991), „Express Fakty” (1992), „Edytor Press”, (1992),

„Gazeta Wyborcza” (1992–1996), „Rzeczpospolita” (1998–2000). Był wydawcą, sekretarzem redakcji i szefem działu w kilku dziennikach, m.in. „Dzienniku Wschodnim” (1997–2004) i „Kurierze Lubelskim” (2004–2008) oraz redaktorem w Wydawnictwie Norbertinum (1990). Należał do wielu organizacji i stowarzyszeń dziennikarskich, w których zajmował również stanowiska w strukturach zarządzających. Prowadził krajowe i regional-

ne kampanie medialne, np. w Banku Pekao SA zajmował się public relations, reklamą i marketingiem. Odbył staże w Maastricht, Brukseli i Strasburgu w zakresie funkcjonowania instytucji Unii Europejskiej oraz programów pomocowych UE. Odznaczony m.in. Brązowym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju (2015) oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2016).

Nie sposób tu opisać wszystkie przedsięwzięcia, które podejmował Marek Gędek. Ale trzeba koniecznie podkreślić, że był bardzo cenionym przez studentów KUL wykładowcą i wrażliwym człowiekiem. Obok wielu publikacji książkowych z zakre-

su historii i samorządu terytorialnego oraz serii map historycznych, wydał kilka tomików poezji, także z ilustracjami wykonanymi przez jego córkę.

Poznałam Marka, będąc już pracownikiem Katedry Archeologii UMCS, kiedy w połowie lat 80. ubiegłego wieku studiował na Wydziale Humanistycznym UMCS – na kierunku historia ze specjalizacją w zakresie archiwistyki (1984–1987), a w latach 1985–1986 również na archeologii. Uczestniczyliśmy w tych samych badaniach terenowych w okolicach Lublina, w wolnym czasie prowadząc długie rozmowy – to dzięki nim przez lata nie zapominałam o Marku, który nie ukończył naszych studiów – za działalność opozycyjną został aresztowany i nie wrócił już na dłużej na UMCS.

Wyjątkowym zajęciem Marka było notowanie codziennych obserwacji o ludziach i otaczającej rzeczywistości w krótkich wierszowanych frazach na... restauracyjnych papierowych serwetkach. Ujmujący w obyciu student budził sympatię, dzięki której nie tylko ja go zapamiętałam z tamtych czasów. Marek odnowił kontakty z archeologią UMCS, kiedy pracował nad mapami historycznymi Lubelszczyzny i Polski. Zmagał się już wtedy z ciężką chorobą. Odwiedzał w Instytucie Archeologii doc. Jana Gurbę, opowiadał o swoich pomysłach i planach, prosił o radę. Zawsze zaglądał również do mnie albo wpadaliśmy na siebie w Bibliotece Głównej UMCS. Choć Marek mówił już z trudem, kilka słów zamieniało się w dłuższą, z żalem kończoną rozmowę o życiu, bliskich, oczekiwaniach...

Marek Gędek został pochowany 20 czerwca 2018 r. na cmentarzu przy ulicy Lipowej w Lublinie.

Urszula Kurzątkowska

W tekście wykorzystano informacje ze stron internetowych: „Kuriera Lubelskiego”, „Dziennika Wschodniego”, „Gazety Wyborczej”, IDiKS KUL, Stowarzyszenia Dziennikarzy RP oraz z Archiwum UMCS.

Fot. Ewelina Kokowska-Gur

Wspisanej w XII wieku tzw. ruskiej *Powieści lat minionych* znajduje się taki opis:

... i stali po obu stronach rzeki Bugu. I miał Jarosław piastuna i wojewodę imieniem Budy, i począł on żyć Bolesława, mówiąc: Oto ci przebodziem oszczepem brzuch twój tłusty. Był bowiem Bolesław wielki i ciężki, że i na koniu ledwie mógł siedzieć, lecz był roztropny. I rzekł Bolesław do drużyny swojej: Jeśli was ta obelga nie obraża, to ja polegnę sam. Wsiadłszy na koń wjechał do rzeki, a za nim wojsko jego. Jarosław zaś nie zdążył uszykować się, i zwyciężył Bolesław Jarosława...

Tyle kronikarz o bitwie z 22 lipca 1018 r., która rozegrała się najpewniej gdzieś w okolicy dzisiejszego Gródka nad Bugiem koło Hrubieszowa. To miejsce wskazane w lokalnej tradycji nosi, na pamiątkę wydarzenia, miano „Królewskiego Kąta”. Miejsce to niezwykle malownicze, nawiedzane przez tysiące ptaków leży u stóp gockiej faktorii handlowej i reliktów gigantycznego cmentarza rozłożonych na wysokim ostańcu lessowym, przez wiele lat badanych przez archeologów z UMCS. Można je podziwiać z wieży widokowej ustawionej przy południowym skraju tej części szerokiej doliny Bugu, przy drodze z Hrubieszowa do Ślipca.

Tysiąc lat później postanowiono właśnie w tym miejscu odtworzyć historyczne wydarzenie. Organizatorzy – Muzeum im. Stanisława Staszica z Hrubieszowa wraz z Grupą Odtwórstwa Historycznego „Drużyna Grodów Czerwieńskich”¹ i Drużyną Grodu Horodna, przy wsparciu lokalnych władz samorządowych oraz

Chrobry zwyciężył!

2. Pułku Rozpoznawczego w Hrubieszowie, zaprosili kilkadziesiąt grup rekonstruktorskich z kraju i zagranicy – w sumie kilkuset wojów pieszych, konnych i łuczników. Widzom zaprezentowano również życie obozowe wojska Bolesława Chrobrego wraz z turniejami drużyn, pojedynczych wojów, łuczników i konnych oraz pokazem umiejętności sokolników. W tle grał gnieźnieński zespół muzyki średniowiecznej Huskarl. Do rekonstrukcji bitwy doszło oczywiście 22 lipca, ale roku 2018, w miejscu,

Andrzej Kokowski

1 Grupa ta była ważnym uczestnikiem oprawy konferencji o początkach kariery miasta Lublina, współorganizowanej przez Instytut Archeologii UMCS – A. Kokowski, *Lublin – 700 lat miasta*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 2 (231:2017), s. 38–41.

2 www.facebook.com/events/114832422543493/; www.muzeum-hrubieszow.com.pl/index.php?numer=250; https://drive.google.com/drive/folders/1DIAEfzb2LIgTgQNukbrKZ_1W5n7wGd.

• Panorama bitwy nad Bugiem wykonana na zamówienie Muzeum im St. Staszica w Hrubieszowie © autorstwa Pawła Kurowskiego

Wyjątkowy rejs

Sailing alarm! Sailing alarm! All hands on deck! Do-nośny dźwięk dzwonka i komunikat pierwszego oficera rozlegający się w głośnikach rozmieszczonych we wszystkich pomieszczeniach żaglowca budzą mnie ze snu. Alarm do żagli! Sprawdzam czas, jest 1:30 w nocy. Moja wachta nawigacyjna zakończyła się o północy. Czyli udało się spać nieco ponad godzinę... Ja i moi współtowarzysze z kabiny wygrzebujemy się z koi, nakładamy sztormiaki, zapinamy uprząże asekuracyjne i wychodzimy na rozświetlony halogenami pokład, kierując się do swoich stanowisk manewrowych; moje znajdują się na dziobie żaglowca.

Kiedy już tam docieram, dowodząca wachtą Ania wydaje już pierwsze komendy; będziemy brasować reje grotmasztu. Jestem przydzielony do wybierania brasu górnego grotmarsela; odwijam linę z kołka do mocowania. Czekamy na komendę kapitana: każda z sześciu rei na obu masztach żaglowca powinna obracać się jednocześnie. Wszystkie trzy wachty obsadzające stanowiska manewrowe zgłaszają gotowość; pada stanowcza komenda kapitana: *Brace about!* Obracamy reje pod kątem 45 stopni do osi żaglowca. Manewry wymagają zgrania i współpracy wszystkich członków załogi; z każdym dniem idzie nam coraz lepiej! Po go minutach mamy postawione żagle i sklarowane olinowanie. Jest dobrze, można iść spać; na pokładzie zostaje tylko wachta nawigacyjna. Pobudka 7:30, o 7:57 zbiórka załogi na rufie i podniesienie bandery. Jesteśmy gdzieś na środku Morza Północnego, w drodze z Göteborgu (Szwecja) do Aberdeen (Szkocja). Po śniadaniu i porządkach pod pokładem odbędzie się sesja dopołudniowa konferencji *Baltic University Programme SAIL for Teachers 2018 – Sustainability Applied in International Learning and Teaching*.

Powyższy opis zdarzeń z jednego z dni konferencji dobrze obrazuje to wyjątkowe w swojej formie przedsię-

Archiwum autora

Archiwum autora

Archiwum autora

Archiwum autora

wzięcie: uczestnicy (35 osób reprezentujących 17 uniwersytetów z ośmiu krajów) płynęli jako załoga szkoleniowa na polskim żaglowcu STS Fryderyk Chopin i w trakcie rejsu realizowali program naukowy konferencji. Językiem pokładowym i konferencyjnym był język angielski. Wyzwaniem dla uczestników było sprostanie wymaganiom, jakie stawia służba na żaglowcu oraz aktywne uczestnictwo zarówno w sesjach plenarnych, jak i w pracach grup tematycznych.

Konferencja odbywa się corocznie i jest organizowana przez *The Baltic University – Regional University Network*. Sieć uniwersytetów krajów nadbałtyckich to organizacja, która skupia 82 uczelnie, w tym również Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Nabór uczestników na podstawie złożonych aplikacji zakończył się 3 kwietnia 2018 r. Moja aplikacja została przyjęta i w ten sposób znalazłem się w gronie 18 polskich uczestników konferencji, będąc jednocześnie

pierwszym przedstawicielem naszego Uniwersytetu w historii tego przedsięwzięcia. Tegoroczna edycja odbyła się w dniach 4–11 lipca na trasie Göteborg – Aberdeen – Sunderland. Pozostali uczestnicy pochodzili z Białorusi (1), Estonii (5), Finlandii (2), Litwy (4), Słowacji (1), Szwecji (3), Ukrainy (1).

W trakcie konferencji zostało ogłoszonych 10 wykładów problemowych dotyczących szeroko pojętych zagadnień zrównoważonego rozwoju. Autorami byli uczestnicy reprezentujący różne dziedziny nauki takie jak m.in. biologia, chemia, politologia, medycyna, informatyka, prawo, rolni-

ctwo. Ponadto, uczestnicy pracowali w pięciu zespołach problemowych, dedykowanych do wybranych obszarów. Zespoły na zakończenie konferencji przeprowadziły z aktywnym udziałem wszystkich uczestników warsztaty zorganizowane według przygotowanej przez siebie formuły.

Udział w tych morskich konferencjach nie wymaga posiadania kwalifikacji żeglarskich. W skład załogi żaglowca wchodzi załoga zawodowa (kapitan, oficerowie, bosman, kuk,

szkieletowa (starsi wacht) i szkoleniowa składająca się z uczestników konferencji. Służba na żaglowcu trwa 24 godziny i jest zorganizowana w ściśle określony w regulaminie sposób. Pierwszy dzień pobytu na żaglowcu dla załogi szkoleniowej przebiega na zapoznaniu się z wymaganiami i obowiązkami uczestnika rejsu, takimi jak organizacja życia codziennego, przydział do jednej z trzech wacht, stanowiska manewrowe, ożaglowanie i takielunek, sposób wykonywania obowiązków w trakcie wachty nawigacyjnej, w kuchni, na trapie, przy sprzątanii pomieszczeń. Ważną

Archiwum autora

Archiwum autora

Archiwum autora

Realizacja programu naukowego konferencji przebiegała z dużym zaangażowaniem wszystkich uczestników. Przyjazna i koleżeńska atmosfera sprzyjała podejmowaniu aktywnego udziału w dyskusjach w trakcie sesji, jak i inicjowaniu spontanicznych rozmów poświęconych naszej pracy naukowej i dydaktycznej w każdym innym, dogodnym momencie dnia. Atmosfera była podobna do tej, której można doświadczyć wieczorem w schronisku górskim...

Zarówno w części naukowej, jak i żeglarskiej konferencja stanowiła dla mnie wyjątkowe doświadczenie. Efektywne współdziałanie, kooperacja i współistnienie w zróżnicowanej narodowościowo, wiekowo i obszaruowo społeczności akademickiej, poczynając od prozaicznych czynności dnia codziennego, a kończąc na dyskusjach naukowych, jest dla mnie empirycznym dowodem na potencjał współpracy w tej części Europy i źródłem optymizmu na przyszłość.

Serdecznie zachęcam członków naszej społeczności akademickiej do podjęcia współpracy w ramach *The Baltic University – Regional University Network* oraz aplikowania do udziału w następnych edycjach konferencji BUP SAIL, zarówno nauczycieli akademickich, jak i studentów. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronach: www.balticuniv.uu.se oraz www.bup.fi.

Dziękuję Panu Prorektorowi ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej prof. dr. hab. Radosławowi Dobrowolskiemu oraz Dyrektorowi Instytutu Informatyki Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki dr. hab. Bogdanowi Książopolskiemu, prof. nadzw. za życzliwość i okazane wsparcie, dzięki którym mogłem wziąć udział w konferencji BUP SAIL2018.

*Sławomir Luściński
Instytut Informatyki*

Archiwum autora

Archiwum autora

odpowiedzialności za bezpieczeństwo statku i załogi. Nasza międzynarodowa mikrospołeczność z każdą kolejną dobą stawała się wspólnotą, w której odczuwaliśmy satysfakcję zarówno z dobrze realizowanych obowiązków i zadań uczestnika konferencji, jak i relacji interpersonalnych. Proces „inkubowania się” naszej grupy zdynamizował sztorm, w którym znaleźliśmy się już popołudniu drugiego dnia rejsu. W obliczu żywiołu Morza Północnego nasza załoga okazała się bardzo dzielna (słowa kapitana). Mimo powszechnych objawów choroby morskiej wśród członków załogi szkoleniowej, wszyscy wykonywali należycie swoje obowiązki.

W trakcie konferencji uczestnicy przepłynęli na pokładzie żaglowca STS Fryderyk Chopin 676 mil morskich (1252 km) na trasie Göteborg – Aberdeen – Sunderland w trakcie 109 h żeglowania (25 h – żagle i silnik, 59 h – żagle, 25 h – silnik, 57 h – postój), w tym 21 h przy wietrze od 6 do 9 stopni w skali Beauforta.

częścią szkolenia są zasady bezpieczeństwa i sposób posługiwania się uprzążą bezpieczeństwa, zwłaszcza w trakcie prac na rejach. Koordynatorzy naukowcy konferencji zapoznają wszystkich z zasadami i planem realizacji jej programu.

Tym, co czyni konferencję wyjątkową, jest szczególny rodzaj więzi, który pojawia się między uczestnikami. Nieformalny styl komunikacji, biegunowo odległy od stosowanego zwykle w relacjach akademickich, poczucie współ-

Miarą wartości lubelskiej archeologii jest nie tylko jej wysoka pozycja na międzynarodowym rynku naukowym, ale również skuteczność oddziaływania na otoczenie i społeczny odbiór jej dokonań. Tutaj właściwie nie mamy konkurencji, gdyż po wykluczeniu tych najślawniejszych imprez popularyzatorskich spod znaku archeologii, ale obrośniętych szeroko komercją (Biskupin, Wolin, Trzcini-ca) – pozostaje tylko „Wioska Gotów” w Masłomęczu, gdzie postawiono konsekwentnie na promocję starożytnego dziedzictwa kulturowego, nie-dopuszczającą jarmarkowo-festiwalowego komponentu.

• Rzymski legion rusza przeciw Gotom

Fot. Marta Szpinda

XV Biesiada Archeologiczna w Masłomęczu

• Starcie Gotów z Rzymianami

Fot. Marta Szpinda

• „Bursztynowe ognie” nad Masłomęczem

Fot. Marta Szpinda

ostatnia niedziela lipca jest od 15 lat najważniejszym dniem w roku dla tego projektu i chociaż w tytule ma słowo „biesiada”, to w znaczeniu – ucztę intelektualną, przygodę i zabawę przenoszącą tysiące widzów w epoki, w których nikomu się jeszcze nie śniło, że powstanie tutaj kiedyś słowiańskie państwo.

Dwadzieścia pięć lat wykopalisk w Masłomęczu i okolicy, głównie na gockich cmentarzyskach i pozostałościach osad, pozostawiły w świadomości lokalnej społeczności tak silny ślad (wspomnienia, poczucie dumy, ważności, wyjątkowości)¹, że

postanowiono sobie stworzyć rekompensatę odchodzących archeologów w postaci właśnie biesiady, w założeniu początkowym jako corocznego, skromnego spotkania wspomnieniowego przy domowych wypiekach i przysłowiowej szklance kawy. Inicjatorzy tej potrzeby „przywabiania” archeologów do siebie na powrót oczywiście nie zdawali sobie sprawy z konsekwencji pomysłu ani też nie wiedzieli, jak potężnym czynnikiem stały się nastawione drożdże w garnku tęsknoty za wykopaliska-

mi. I chociaż wykopaliska w Kotlinie Hrubieszowskiej są prowadzone również dzisiaj, a wiele z nich swoją rangą jeżeli nie przewyższa tych spod gockiego znaku UMCS (np. Rogalin i znakomite cmentarzysko z wczesnej epoki brązu; Mętów i sensacyjne odkrycie cmentarzyska wandalskich wojowników; Gródek nad Bugiem z grobami z okresu wędrówek ludów i ośrodkiem produkcji garncarskiej z czasów Grodów Czerwieńskich – że wymienię tylko wykopaliska prowadzone przez na-

1 A. Kokowski, *Rzecz o przyjaźni, czyli ćwierć wieku z archeologią w Masłomęczu (właściwie dla dorosłych)*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2004.

szych absolwentów, mgr Annę Hyrczałę i mgr. Bartłomieja Barteckiego z Muzeum im Stanisława Staszica w Hrubieszowie²), to nie udało się wokół nich odbudować niegdysiejszej atmosfery kumulującej emocje w jednym miejscu, atmosfery oczekiwania na kolejny artykuł o odkryciach w „Tygodniku Zamojskim”, na migawkę w Teleekspresie czy na kolejną grupę „nowych” przybyłych ze świata, pragnących przeżyć wykopaliskową przygodę pod ręką „swoich”, czyli „naszych” archeologów.

Chyba tutaj tkwi pierwiastek sprawczy tego, co tak zmieniło życie wielu mieszkańców wioski i jej okolic oraz spowodowało, że coraz więcej turystów mija Zamość i podąża kilkadziesiąt kilometrów na północny wschód, by zapoznać się z inną architekturą, inną urbanistyką – ale nie mniej fascynującą! No i występującą z bonusem niesamowitej spontaniczności i życzliwości tych, którzy w jej cieniu się kręcą.

„Wioska Gotów” w Masłomęczu to dzisiaj prawdziwa instytucja, działająca jako filia Muzeum im. Stanisława Staszica w Hrubieszowie, nierozzerwalnie związana ze „Stowarzyszeniem Wioska Gotów w Masłomęczu”, dysponująca rozmieszczonymi na kilku hektarach kilkunastoma rekonstrukcjami różnych budowli z czasów pobytu Gotów, z monstualną chatą o powierzchni 200 m² pokazującą komfort życia sprzed 1700 lat.

Do dyspozycji odwiedzających to miejsce są profesjonalne programy zwiedzania, z równie profesjonalnie przygotowanymi przewodnikami; paleta usług specjalnych pozwala na zamówienie imprez okolicznościowych z rodzaju „w duchu i czasie epoki”, gdzie zawsze główną atrakcją są przebrani za Gotów mieszkańcy wioski³. Recenzje z takich spotkań idą w świat, bo przecież gościli tutaj zarówno uczestnicy naukowej konferencji KAFU⁴, jak i biznesmeni szukający odmienności dla tempa swojego życia. Organizowano też tutaj dla gości mojego jubileuszu wzruszające przyjęcie urodzinowe⁵, ale przyjeżdżają również autobusy pełne ciekawskich dzieciaków. Słowem – miej-

Fot. Bartłomiej

• Od lewej: laureaci Medalu Zasłużony dla Województwa Lubelskiego: Tomasz Zajac, prof. Marian Harasimiuk, mgr Anna Hyrczała, dr Barbara Niezabitowska-Wiśniewska oraz wręczający medale Arkadiusz Bratkowski i Jan Mołodecki

sce jaśniej na mapie turystycznych atrakcji regionu, przyciągając turystów z niespodziewanie i nieoczekiwanie odległych zakątków⁶. Oczywiście apetyty rosną i gdzieś tam, w możliwie bliskiej przyszłości chciałoby się stworzyć związane z wioską miejsca pracy obsługujące szeroko rozumiane jej zaplecze. To są przecież jak najbardziej realne marzenia!

Bardzo trudno podsumowuje się tak rozciągniętą w czasie historię „biesiad”, również z lęku przed przecenieniem lub niedowartościowaniem jakiegoś działania, a tutaj każde zasługuje na pamięć i uwagę. W obchodach jubileuszu 15-lecia masłomęckich spotkań, 29 lipca 2018 r. skoncentrowano się więc głównie na podziękowaniach tym, którzy jak opaczność czuwają nad sławnym projektem, wspierając go w sposób mądry, rozważny i skuteczny.

Masłomęcz dorobił się formuły cenionej – ośmielię się napisać – w świecie, chociaż symbolicznej nagrody – statuetki Srebrnego Lauru Masłomęckiego, którym z niezwykłą oszczędnością obdarowywani są ci najwybitniejsi, a nazwiska laureatów są znakomite, nie tylko ze świata nauki, ale również polityki i życia codziennego; nie tylko osoby/osobowości, ale również instytucje⁷. Wykorzystaliśmy tę okoliczność i Kapituła Nagrody (tworząc ją z Prezesem Towarzystwa Regionalnego Hrubieszowskiego i Wójtem Gminy Hrubieszów oraz labilnym w składzie konsylium recenzenckim) postanowiła tym razem nagrodę Srebrnego Lauru Masłomęckiego wręczyć ks. kan. Marianowi Garmolowi, wieloletniemu, emerytowanemu już proboszczowi parafii, do której należy Masłomęcz. Był on z nami po postu od zawsze.

2 Porównaj chociażby – A. Kokowski, *O mariażu archeologii z medycyną sądową i sztuką*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 5 (214:2015), s. 22–23.

3 B. Bartecki, *Wioska Gotów w Masłomęczu – the Goth's village in Masłomęcz*, [w:] A. Kokowski, *Gocka дума Masłomęcza – The Gothic pride of Masłomęcz. Archeologiczne dziedzictwo regionu hrubieszowskiego – Archaeological heritage of Hrubieszów district*, Masłomęcz–Hrubieszów–Lublin 2014, s. 152–163.

4 A. Kokowski, *KAFU-Tagung w Lublinie*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 8 (227:2016), s. 38–40; patrz też – tenże, *Ćwiczenia z promocji dziedzictwa archeologicznego... i z przyjaźni*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 8 (227:2016), s. 60.

5 B. Niezabitowska-Wiśniewska, *Archeolog to nie zawód – to charakter*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 6 (245:2018), s. 26–30.

6 A. Kokowski, *35-10-5 – czyli „Nauka w służbie ludu”*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 8 (198:2013), s. 27.

7 A. Kokowski, *Gocka дума Masłomęcza – The Gothic pride of Masłomęcz. Archeologiczne dziedzictwo regionu hrubieszowskiego – Archaeological heritage of Hrubieszów district*, Masłomęcz–Hrubieszów–Lublin 2014, s. 32–35.

Jego zasługa to nie tylko budowanie przychylności dla często egzotycznych w rozumieniu mieszkańców gości przyjeżdżających do ich wioski, ale również wskazywanie na wyjątkowość prowadzonych badań i ich wartość dla budowania lokalnej tożsamości. Jako kapłan świetnie wykształcony spełniał swoją służbę mądrze, ale z pokorą i oddaniem. To, co zawsze zachwycało w Jego postępowaniu, to traktowanie wszystkich swoich owieczek na takim samym poziomie życzliwości, z taką samą troską i opiekuńczością – bez względu na majątność i aktywność religijną. Ze świecą szukać kapłanów cieszących się takim szacunkiem i takim autorytetem. Był (i jest nadal!) dla nas archeologów jak najlepsza „polisa ubezpieczeniowa” dla naszej obecności w życiu tej złożonej i wrażliwej społeczności.

Istnieje jeszcze nieco skromniejsza forma Lauru, nazywana Honorowym, ze statuetką brązową. Nie mniej jego laureaci to również plejada znakomitości, w tym naukowych z tzw. „najwyższej półki”. Kapituła postanowiła nagrodzić tym razem mgr Martę Stasiak-Cyran z Muzeum Lubelskiego, świetną archeolog, wsławną badaniami wandalskiej osady w Nieszawie Kolonii koło Józefowa nad Wisłą – oczywiście absolwentkę UMCS. Laureatka związana była z Masłomęczem w sposób szczególny, od pierwszego roku zetknięcia się z archeologią UMCS. Natomiast jeszcze wiele lat po zakończeniu studiów sprawowała wolontariat w kolejnych sezonach wykopaliskowych, zdobywając nawet rangę prawej ręki w kierowaniu tymi trudnymi pacami i to właśnie zdobyte w ten sposób ogromne doświadczenie jest jej istotnym wkładem dla budowania sukcesu tego miejsca. Uczestniczyła też w wielkich, międzynarodowych projektach realizowanych przez archeologów spod znaku UMCS, a jej niezwykła otwartość i komunikatywność sprawiły, że lokalna społeczność do dzisiaj traktuje ją po prostu jako „naszą panią Martę”.

To, co dzieje się w Masłomęczu, zarówno w wymiarze naukowym, jak i społecznym, doceniają również wła-

• Laureat Srebrnego Lauru Masłomęckiego – ks. kan. Marian Garmol

Foto: Jacek Fiedus

dze Urzędu Marszałkowskiego. Na jubileuszu pojawiła się liczna reprezentacja tej instytucji, z Członkiem Zarządu Województwa Lubelskiego Arkadiuszem Bratkowskim na czele, która dała wyraz swojego uznania, wręczając Medale za Zasługi dla Województwa Lubelskiego. Otrzymało je w pierwszej kolejności „Masłomęckie Stowarzyszenie Wioska Gotów” – medal z dyplomem odebrała Prezes stowarzyszenia mgr Anna Hyrczała. Uznano też mądrą politykę regionalną Burmistrza Hrubieszowa Tomasza Zajęca i Wójta Gminy Hrubieszów Jana Mołodeckiego – to oni przecież czuwali nad bezpieczeństwem finansowym i logistyką projektu. W końcu dwie ważne postaci z UMCS – Rektor prof. dr hab. Marian Harasimiuk, który podejmował najważniejsze decyzje u zarania pomysłu o wiosce Gotów i wspierał z zaangażowaniem naukowe działania archeologiczne w Kotlinie Hrubieszowskiej, oraz dr Barbara Niezabitowska-Wiśniewska, która jest najbardziej rozpoznawalną archeolog Lubelszczyzny⁸. Ostrogi naukowe zdobywała też w Masłomęczu; potem kierowała badaniami ostatnich dwóch sezonów wykopaliskowych na słynnym cmentarzysku, by zdobyte doświadczenie skosztować w spek-

takularnych badaniach na Rostoczu, wyprowadzając je na światową scenę archeologiczną. Pomimo ogromnego zaangażowania we własne projekty badawcze, Masłomęczowi, a właściwie masłomęckiej archeologii pozostała wierna do dnia dzisiejszego. Bez jej udziału nie powiodłoby się wiele przedsięwzięć podejmowanych w naukowej i społecznej promocji archeologii Gotów. Również międzynarodowe znaczenie Masłomęcza bez jej zaangażowania nie byłoby takie, jak odczytywane jest dzisiaj.

Do Masłomęcza, pomimo saharjskich upałów, przyjechały tysiące gości. Żywo uczestniczyli w przygotowanych pokazach, słuchali niekonwencjonalnej muzyki zespołu JAR, kosztowali specjałów kuchni gotckiej i jakże odmiennej od niej, tej antycznej, ale śródziemnomorskiej. Zadomowili się w Masłomęczu odtwórcy wandalskich starożytnych hutników z Gór Świętokrzyskich, rekonstruktorzy legionów rzymskich, życia starożytnych Celtów. Kulminacją biesiady, oprócz tradycyjnej już bitwy barbarzyńców z legionami, były widowiskowe pokazy ognia z udziałem bursztynowego pyłu...

W trakcie imprezy powstawał kapitalny dokument, godzinny raport radiowy, realizowany przez jedną z najbardziej renomowanych lubelskich reporterek Polskiego Radia, Czesławę Borowik. Doceniła wszystkich: mieszkańców, samorządowców, naukowców – słowem ludzi, którzy razem budowli sukces. Pokazała dźwiękiem wyjątkowość projektu i miejsca, a co najważniejsze – oddała atmosferę prawdziwej radości z obcowania z archeologią.

Wszędzie natomiast słyszało się wśród widzów – „no to za rok przywiozę tutaj swoich” albo co najmniej: „warto było przyjechać”. I to jest najlepsza recenzja skuteczności oddziaływania archeologii na otoczenie. To też najlepsza recenzja formuły działania „Wioski Gotów” w Masłomęczu.

Andrzej Kokowski

⁸ Chociażby: A. Kokowski, „Kobieta na medal” jest z UMCS!, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 3–4 (212–213:2015), s. 30–31; tenże – *Nauka wymaga cierpliwości – czyli archeologia jeszcze żywa*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 6 (245:2018), s. 41–42.

Konferencja naukowa „Dydaktyka i wartości: nauczyciel sprawiedliwy”

17 maja 2018 r. w Sali Obrad Rady Wydziału Humanistycznego odbyła się konferencja naukowa z zakresu AL Didactica. Było to już trzecie spotkanie z serii *Applied Linguistics* (AL). Pierwsza taka konferencja, poświęcona zagadnieniom fonetycznym w języku, odbyła się 27 maja 2017 r. a druga, związana z zagadnieniami semantycznymi, odbyła się 21 października 2017 r.

Przedmiotem dociekań majorowego spotkania była przede wszystkim kategoria nauczyciela sprawiedliwego. Temat został określony przez prof. Jerzego Bartmińskiego – który zaszczycił nas swą obecnością – jako „fascynujący i ważny”, dlatego cieszymy się, że jako interdyscyplinarne spotkanie naukowe, konferencja zgromadziła nie tylko dydaktyków, ale też przedstawicieli innych dyscyplin: filozofów, językoznawców, historyków sztuki, filologów, specjalistów od komunikacji, kulturoznawców, glottodydaktyków, psychologów i nauczycieli. Ta różnorodność naukowa widoczna była w prezentowanych referatach, które swą treścią nawiązywały m.in. do takich zagadnień jak: osobowość nauczyciela, kategoria błędu, ocena ucznia, pojęcie konfliktu wartości, znaczenie sprawiedliwości, uczeń uzdolniony, nowe technologie, oczekiwania społeczne, uczeń niepełnosprawny, współczesne media, przystosowanie szkolne uczniów.

Wspomnieć od razu należy o znakomitych wystąpieniach zaproszonych gości z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej: prof. Małgorzaty Karwatowskiej, prof. Barbary Sadownik, dr hab. Magdaleny Sowry i dr hab. Jolanty Świderek. W wystąpieniach plenarnych omawiane były takie kwestie jak: nauczyciel jako autorytet, sprawiedliwość jako bezstronność, „dobra robota” nauczyciela oraz sprawiedliwości wychowania i nauczania według Arystotelesa.

Podczas konferencji, którą uroczście otworzyła prodziekan Wydziału Humanistycznego dr hab. Irmina Wawrzyczek, prof. nadzw., wygłoszono 29 referatów. Udział w niej wzięli pracownicy UMCS, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie oraz Uniwersytetu Gdańskiego. Tematyka spotkania zainteresowała również nauczycieli z Mogilna i Inowrocławia. Jedną uczelnię reprezentowali przedstawiciele różnych katedr/zakładów, np. wśród prelegentów z Uniwersytetu Warszawskiego pojawili się pracownicy Instytutu Języka Polskiego, Instytutu Komunikacji Specjalistycznej i Interkulturowej, Zakładu Glottodydaktyki Instytutu Germanistyki oraz Katedry Italianistyki. Szczegółowy program spotkania został udostępniony na stronie <http://languageissues.umcs.pl>.

Każde wystąpienie dostarczało ciekawych spostrzeżeń i wniosków na temat wartości w obrębie nie tylko glottodydaktyki, ale też i w innych dyscyplinach naukowych wspomnianych powyżej. Każda prezentacja zakończona była wymianą zdań i uwag lub dyskusją, którą uczestnicy mieli możliwość kontynuować podczas przerw na poczęstunek przygotowanych przez organizatorów.

Formalnego zamknięcia konferencji dokonała dr Jolanta Knieja, która wystąpiła tego dnia w dwóch rolach – jako organizator i jako uczestnik. Podziękowała wszystkim obecnym za udział w obradach i zaprosiła na wspólny wieczorny posiłek, podczas którego zebrani mogli dzielić się wrażeniami z konferencji i nawiązywać nowe znajomości.

Organizatorzy – dr Marcin Mizak oraz dr Jolanta Knieja z Zakładu Lingwistyki Stosowanej – bardzo dziękują wszystkim za przybycie i uczestnictwo w spotkaniu. Podziękowania kierują też do Komitetu Naukowego Konferencji, mgr Katarzyny Brzyskiej, która zajęła się oprawą graficzną, oraz studentów lingwistyki stosowanej za ich pomoc podczas tego naukowego spotkania. Zapraszają oni również na czwartą konferencję z serii AL, która odbędzie się w grudniu 2018 r., a poświęcona będzie problemom współczesnej rzeczywistości translacyjnej.

Marcin Mizak

Kurs w Truskawcu

W dniach 6–8 czerwca 2018 r. pracownicy Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców – mgr Barbara Guziuk-Świca, mgr Kamila Kwiatkowska oraz mgr Róża Ciesielska-Musameh – prowadziły zajęcia metodyczne na Kursie Podwyższenia Kwalifikacji dla Nauczycieli Języka Polskiego, który odbywał się w Truskawcu na Ukrainie. Spotkanie z nauczycielami polonijnymi było cenną okazją do wymiany doświadczeń. Współpraca z tym środowiskiem pomaga w propagowaniu języka polskiego na Ukrainie i przygotowaniu młodzieży do podjęcia studiów wyższych w Polsce.

Róża Ciesielska-Musameh

W dniach 25–28 maja 2018 r. w Zakopanem odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zapomniana sztuka – sztuka pamiętania”, zorganizowana przez Zakład Estetyki Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zapomniana sztuka – sztuka pamiętania”

Tegoroczna edycja była szóstym z kolei zakopiańskim spotkaniem naukowym organizowanym przez Zakład kierowany przez prof. Teresę Pękałę, a poświęconym problemom estetyki, filozofii i sztuki i kulturze nowoczesnej. W wydarzeniu wzięli udział naukowcy z 16 ośrodków akademickich, artyści oraz przedstawiciele instytucji kultury. Podczas obrad przedstawiono łącznie 39 referatów i prezentacji, ze znaczącym udziałem kadry profesorskiej z UW, UAM, UG, KUL, ASP, jak również młodych badaczy. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej reprezentowali: prof. dr hab. Teresa Pękała – kierownik naukowy konferencji, dr hab. Andrzej Ostrowski, dr Rafał Czekaj – sekretarz konferencji, dr Marcin Krawczyk oraz doktoranci: mgr Tomasz Kłusek, mgr Liliana Kozak, mgr Monika Krzykała, mgr Krzysztof Trojnar i mgr Marta Tużnik.

Tematy wygłoszonych referatów i żywe dyskusje ogniskowały się wokół estetycznych i filozoficznych kontekstów problematyki pamięci, artystycznych narracji przeszłości, poetyk pamięci, *modi* pamięci i sztuki pamiętania oraz innych zagadnień powiązanych z dyskursem pamięci w sztuce, a także w jej kulturowym i społecznym otoczeniu.

• Uczestnicy konferencji przed Teatrem Witkacego

Fot. Krzysztof Trojnar

Konferencję otworzyła prof. Teresa Pękała referatem „Estetyczne doświadczenie przeszłości”, będącym wprowadzeniem oraz nakreśleniem tematyki rozpoczynających się obrad. W pierwszej części zaprezentowane referaty i prezentacje multimedialne skupiały się wokół zagadnienia czasu i przeszłości w kontekście filozoficznych i estetycznych rozważań.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się na Małej Scenie Teatru Witkacego w Zakopanem, gdzie oprócz prezentacji referatów i multimedialnych prelekcji dr hab. Anna Chęcka, prof. UG uświetniła obrady krótkim recitalem fortepianowym, będącym częścią wystąpienia „Mnemosyne, muzyka i mózg. Humanistyka i neurobiologia na tropach pamięci i zapomnienia”, zaprezentowanym wspólnie z dr. hab. Piotrem Zielińskim (AWFiS).

Wydarzeniem kończącym drugi dzień konferencji był wieczorny spektakl w Teatrze im. S.I. Witkiewicza *Raz – Dwa – Raz* w reżyserii Andrzeja Dziuka, na podstawie sztuki Fernando Arrabala *Cmentarzysko samochodów*. Po spektaklu odbyło się spotkanie z aktorami i zaproszonymi

• Recital fortepianowy dr hab. Anny Chęcki, prof. UG na Małej Scenie Teatru Witkacego w Zakopanem

Fot. Krzysztof Trojnar

gośćmi poświęcone promocji książki *Dyskursy sztuki. Dyskursy o sztuce*, wydanej pod redakcją Teresy Pękali (Wydawnictwo UMCS, Lublin 2018). Dyskusja poświęcona publikacji oraz tematyce konferencji moderowana była przez Andrzeja Dziuka, Dyrektora Teatru Witkacego i prof. Teresę Pękałę.

W kolejnym dniu konferencji poruszone zostały zagadnienia dotyczące problemów z zachowaniem ulotnych form sztuki, jakimi są działania teatralne i performanse. Omówione zostały praktyczne działania dotyczące ochrony przed zapomnieniem dzieł znajdu-

Fot. Krzysztof Trojnar

jących się w muzeach i przestrzeniach wystawowych. Prelegenci zastanawiali się także nad pozytywnymi aspektami sztuki zapominania i roli, jaką odgrywa w kontekście rozwoju sztuki. W dyskusji nie zabrakło głosu praktyków – muzealników, w tym gościa honorowego konferencji – Dyrektora Muzeum Tatrzańskiego Anny Wende-Surmiak.

Wieczorna sesja zakończona została prezentacją artystyczną prof. dr. hab. Włodzimierza Szymańskiego (ASP w Warszawie) pt. *Doświadczenie naczynia pamięci*. Jej wątkiem wiodącym było przedstawienie artystycznych dokonań oraz zaprezentowanie aktualnych projektów skupionych wokół „światła” będącego dla prof. Szymańskiego podstawowym środkiem wyrazu artystycznego. Ostatni dzień konferencji zamykały referaty dotyczące teoretycznej i praktycznej refleksji nad pojęciem przemijania i pamięci.

Na zakończenie obrad prof. Teresa Pękala dokonała podsumowania konferencji oraz podziękowała uczestnikom i współpracującym z Zakładem Estetyki artystom i zgromadzonym gościom za udział w naukowym spotkaniu. Interdyscyplinarny charakter spotkania, rozpiętość tematyczna i zróżnicowanie perspektyw interpretacyjnych pozwoliły na wieloaspektowe zbadanie kontekstów problematyki pamięci. W czasach sporów o historię i formy upamiętniania przeszłości tego typu międzyrodowiskowe debaty, oparte na solidnej wiedzy naukowej, poza ich walorem badawczym, pełnić mogą rolę edukacyjną w uniwersyteckim rozumieniu wspólnoty w różnorodności.

Krzysztof Trojnar

• Promocja książki *Dyskursy sztuki. Dyskursy o sztuce* w Teatrze Witkacego prowadzona przez Dyrektora A.S. Dziuka i prof. T. Pękale

Prawne problemy dot. znaków towarowych

W dniach 8–9 czerwca 2018 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Znaki towarowe i ich ochrona”, zorganizowana z inicjatywy Katedry Prawa Unii Europejskiej UMCS oraz Stowarzyszenia Naukowego *Pro Scientia Iuridica*. Wydarzenie wzbudziło zainteresowanie zarówno wśród teoretyków, jak i praktyków zajmujących się prawem własności intelektualnej. Spotkało się również z życzliwym przyjęciem specjalistów z innych dziedzin nauki, takich jak językoznawstwo, kulturoznawstwo czy psychologia. Swoim uczestnictwem konferencję zaszczyliło grono znamienitych gości, w tym w szczególności Prezydent Miasta Lublin dr Krzysztof Żuk, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UMCS prof. dr hab. Anna Przyborowska-Klimczak, Prezes Urzędu Patentowego dr Alicja Adamczak oraz Wiceprezes Polskiej Izby Rzeczników Patentowych Paweł Kurcman, liczni prelegenci i moderatorzy z polskich ośrodków akademickich oraz osoby zainteresowane tematyką znaków towarowych.

Na zaproszenie organizatorów odpowiedziało ponad 200 osób. Pierwszego dnia w dwóch panelach poruszano głównie kwestie praktyczne dotyczące dyrektywy unijnej 2015/2436. Wypowiedzi prelegentów panelu drugiego dotyczyły przeszkód w procesie rejestracji znaków towarowych. Pierwszy dzień został zwieńczony kolacją na Zamku Lubelskim w Galerii Malarstwa Polskiego. Drugi dzień konferencji obfitował w wystąpienia dotyczące przede wszystkim wybranych zagadnień związanych z ochroną znaków towarowych na płaszczyźnie prawa materialnego i procesowego.

Fot. Anna Palen

Podczas zakończenia i podsumowania obrad konferencji prof. dr hab. Ryszard Skubisz podziękował wszystkim obecnym. Spotkanie, co podkreślił profesor, pozwoliło zwrócić uczestnikom uwagę na prawne problemy dotyczące znaków towarowych oraz ich ochrony. Zaprezentowano praktyczne spojrzenie na poruszane zagadnienia zarówno ze strony przedsiębiorcy, jak i konsumenta. Prof. R. Skubisz wyraził przekonanie, że konferencja może być zaczątkiem kolejnych spotkań dotyczących prawa znaków towarowych.

Partnerami wydarzenia były takie podmioty jak: Polska Izba Rzeczników Patentowych, Grupa Lotos, Polpharma, Kancelaria Rzeczników Patentowych Polservice, Kancelaria Patentowa Patpol oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie.

Partnerami wydarzenia były także podmioty jak: Polska Izba Rzeczników Patentowych, Grupa Lotos, Polpharma, Kancelaria Rzeczników Patentowych Polservice, Kancelaria Patentowa Patpol oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Prezydent Lublina, Marszałek Województwa Lubelskiego, Wojewoda Lubelski oraz Prezes Urzędu Patentowego RP. Patronat medialny był sprawowany m.in. przez Dziennik Rzeczpospolita, Polskie Radio Lublin, TVP 3 Lublin, wydawnictwo C.H. Beck.

Natalia Ściuba
Małgorzata Szwed
Joanna Smoczyńska

W dniach 28 i 29 czerwca 2018 r. wizytę na naszym Uniwersytecie złożyli prof. Robert Barratt z The Eden Project oraz dr Marta Hawkins z University of Plymouth. Goście przyjechali na zaproszenie prof. Radosława Dobrowolskiego, Prorektora ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej, z którym prowadzili rozmowy na temat przyszłej współpracy naukowej oraz dydaktycznej.

odwiedził miejsca, w jakich mogłyby one być realizowane. W tym celu spotkał się z dr Grażyną Szymczak, Dyrektorem Ogrodu Botanicznego, gdzie zapoznał się z różnymi aspektami działalności placówki oraz bogactwem hodowanej w niej roślinności. 29 czerwca został natomiast zaznajomiony z rolniczą i geograficzną specyfiką Lubelszczyzny podczas wyjazdu, w którym jako naukowy przewodnik towarzyszył mu dr Andrzej Jakubowski z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej.

Jednym z pierwszych rezultatów nawiązanej współpracy będzie międzynarodowa konferencja naukowa „Story-Telling in Culture, Well Being and Entrepreneurship”, która odbędzie się w maju 2019 r. w Lublinie. Przygotują ją wspólnie University of Plymouth oraz UMCS przy współpracy Urzędu Marszałkowskiego. Organizatorami będą: ze strony brytyjskiej – dr Marta Hawkins (dyrektor Futures Entrepreneurship Centre, Uni-

Współpraca UMCS z The Eden Project oraz University of Plymouth

Ze strony UMCS w spotkaniach wzięli udział również dr hab. Jolanta Czarnecka – Prodziekan Wydziału Biologii i Biotechnologii, dr Jolanta Rodzoś – Prodziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej oraz dr hab. Aleksander Wójtowicz (Wydział Humanistyczny). W rozmowy aktywnie włączyli się przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego – brytyjscy goście dwukrotnie spotkali się z Grzegorzem Kapustą, Wicemarszałkiem Województwa Lubelskiego, któremu przedstawili macierzyste ośrodki naukowe oraz zaprezentowali korzyści płynące z długofalowej współpracy.

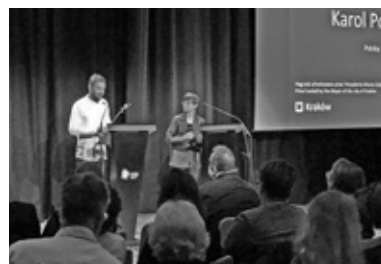
Kluczowym tematem rozmów było zaangażowanie się The Eden Project w przyszłe przedsięwzięcia realizowane na terenie Lubelszczyzny. Misja kornwalijskiego ośrodka, założonego w 1885 r. przez Tima Smita, od początku istnienia polega na intensywnym propagowaniu edukacji ekologicznej, realizowanej za pomocą nowatorskiego programu naukowego i dydaktycznego, łączącego wiedzę przyrodniczą z różnymi dziedzinami sztuki. Profesor Barratt, kierownik Eden Project Learning, omówił z Prorektorem Dobrowolskim potencjalne kierunki przyszłej współpracy, a zwłaszcza wspólne projekty naukowe oraz edukacyjne, a także

ze strony polskiej – dr hab. Aneta Wysocka oraz dr hab. Aleksander Wójtowicz (IFP, Wydział Humanistyczny). Ponadto, w skład komitetu organizacyjnego wejdą reprezentanci innych Wydziałów naszego Uniwersytetu: dr hab. Joanna Czarnecka (Wydział Biologii i Biotechnologii), dr Jolanta Rodzoś (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej), dr hab. Agnieszka Kolasa-Nowak (Wydział Filozofii i Socjologii), dr hab. Małgorzata Sępnik (Wydział Artystyczny) oraz dr hab. Radosław Mącik (Wydział Ekonomiczny). Patronem tej sesji naukowej będzie The Eden Project.

Aleksander Wójtowicz

Główna nagroda Międzynarodowego Triennale Grafiki dla Karola Pomykały

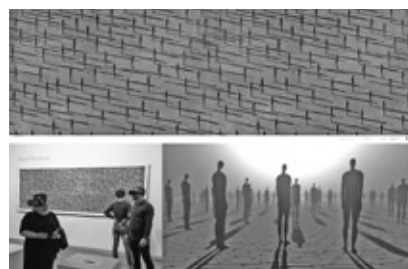
Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie to rozpoznawalna na całym świecie konkursowa impreza graficzna o 50-letniej tradycji. Laureatem Grand Prix tegorocznej edycji został Karol Pomykała – pracownik Instytutu Sztuk Pięknych UMCS. To ogromny sukces indywidualny artysty i powód do dumy dla całego środowiska artystycznego Uniwersytetu.

Archiwum Karola Pomykały

Archiwum Karola Pomykały

Archiwum Karola Pomykały

Międzynarodowe Triennale Grafiki w 2018 r. odbyło się w nowej formule. Nadal miało charakter otwartego konkursu, ale jednocześnie celem nowej edycji było – jak informowali organizatorzy – „ukazanie złożonej istoty procesu graficznego i przybliżenie jej w możliwie najpełniejszej formie szerokim kręgom odbiorców”. Obok dotychczas ocenianych pojedynczych prac graficznych, w nowej formule dopuszczono ich zestawy, a także preferowano nadsyłanie materiałów kontekstowych (np. krótkich filmów, tekstów, innych materiałów wizualnych), wyjaśniających intencje artystów i pogłębiających odbiór zgłoszonych prac.

Jury konkursu stanęło przed niełatwym zadaniem wyłonienia laureatów spośród setek zgłoszeń, które napłynęły z 29 krajów świata. Ostatecznie na wystawie podsumowującej fazę konkursową, którą na początku lipca otwarto w Bunkrze Sztuki w Krakowie, zaprezentowano 257 prac 115 artystów. Największą aprobatę zdobyła realizacja Karola Pomykały i to właśnie do lubelskiego grafika trafił najważniejszy laur tegorocznej edycji imprezy.

Znany z zamiłowania do eksperymentów formalnych i technologicznych twórca zaprezentował nowatorskie połączenie tradycyjnej techniki linorytni-

Archiwum Karola Pomykały

czej oraz nowych technologii. W konsekwencji powstała instalacja łącząca linoryt i rzeczywistość wirtualną. Nagrodzona praca, zatytułowana *Jeden kierunek*, to pozioma kompozycja graficzna przedstawiająca uszeregowane i odindywidualizowane postacie na neutralnym tle, które stoją wyprostowane i rzucają długie cienie. Po założeniu okularów VR całość nabiera trójwymiarowości, a widz ulega niezwykłej iluzji wizualnej, trafiając w sam środek nieruchomo stojącego tłumu.

Mówi artysta: „Zawsze pociągały mnie nowe technologie i wszystko to, co potrafią zaoferować. Dla mnie jednak najbardziej kuszące nie są nowinki i sama technologia, a to, jakie możliwości daje. W taki sposób zrodził się pomysł na połączenie linorytu z rozszerzoną rzeczywistością. Od dawna chodził za mną pomysł na stworzenie instalacji pozwalającej wejść w moje grafiki. Chciałem pozwolić widzowi zagłębić się w-

kreowany przeze mnie świat i jeszcze mocniej zainteresować go problemami, jakie mnie trapią”. Gwoli ścisłości dodajmy, że nagrodzona praca to wielkoformatowy linoryt o wymiarach 124x380 cm oraz zestaw VR z zapętloną animacją 360°. Prezentowanej pracy towarzyszył też film dokumentujący powstanie instalacji.

Karol Pomykała (ur. 1985) jest absolwentem Wydziału Artystycznego UMCS. Od 2013 r. pracuje jako asystent w Instytucie Sztuk Pięknych. Jest też dyrektorem artystycznym Saatchi&Saatchi. Jest laureatem wielu międzynarodowych konkursów, uczestnikiem wystaw zbiorowych i autorem wystaw indywidualnych grafiki. Bez wątpienia Grand Prix krakowskiej imprezy jest największym dotychczasowym osiągnięciem w karierze artysty.

Nagroda dla Karola Pomykały to nie jedyny akcent lubelski na Triennale. Po raz pierwszy przyznano też w tym roku specjalną nagrodę ufundowaną przez Rektora UMCS. W imieniu Magnificencji podczas uroczystości wręczenia nagród w Centrum Kongresowym ICE Kraków przekazał ją dziekan Wydziału Artystycznego UMCS prof. dr hab. Krzysztof Szymanowicz. Jej laureatką została Agata Derda z Kanady za grafiki wykonane w technice linorytu i druku cyfrowego.

Piotr Majewski

Poleskie Spotkanie Humanistyczne poświęcone językowi

W dniach 27–29 maja 2018 r. w malowniczej Białce na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim odbyło się drugie z cyklu, niezwykle ważne i potrzebne ze względu na podjęty temat i ożywione debaty, Poleskie Spotkanie Humanistyczne. Ta interdyscyplinarna ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Język jako narzędzie opisywania, opowiadania i objaśniania świata” została zorganizowana przez Prodziekan ds. Ogólnych Wydziału Humanistycznego UMCS prof. dr hab. Małgorzatę Karwatowską i Dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS prof. dr hab. Roberta Litwińskiego.

Gospodarze wydarzenia temat potraktowali dość szeroko – zarówno w aspekcie historycznym, jak i współczesnym. Zasugerowali bowiem m.in. zagadnienia dotyczące językowego obrazu świata, prawdy i postprawdy jako narzędzi opisu świata, kreowania świata, tradycji retorycznej we współczesnej komunikologii, języka w służbie dydaktyki czy języka przekazu naukowego.

W konferencji udział wzięło 30 badaczy z różnych ośrodków: UMCS, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach i Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Symposium rozpoczęło się panelem, którego moderatorami byli prof. dr hab. Halina Zgółkowska i prof. dr hab. Mariusz Rutkowski.

Uczestnicy mogli wysłuchać przedstawionej przez prof. dr hab. Bogdanę Walczaka (AJP w Gorzowie Wielkopolskim) i prof. dr hab. Jolantę Migdał (UAM) charakterystyki współczesnie dominujących w obrębie historii języka paradygmatów: komunikacyjno-genologicznego oraz kulturowego. Prelegenci podjęli również rozważania na temat: przydatności tych paradygmatów do historycznego opisu świata oraz historii języka jako narzędzia do opisywania i objaśniania świata (na podstawie antologii tekstów historycznojęzycznych pod redakcją Marka Cybulskiego).

Niezwykle interesujące wystąpienia przygotowali również prof. dr hab. Tadeusz Zgółka (UAM), prof. dr hab. Jacek Warchala (UŚ) oraz prof. dr hab. Dorota Filar (UMCS) wraz z prof. dr. hab. Przemysławem Łozowskim (UTH w Radomiu). Pierwszy z prelegentów – na podstawie studium przypadku – podjął próbę odpowiedzi na istotne pytanie „Historia mówiona – prawda czy wiara?”, drugi, skupiając się na potencjale ideologicznym reklamy, przedstawił cenne uwagi o dyskursie marketingowym. Kolejni referenci, ze względu na ros-

nące zainteresowanie udziałem i rolę wyznaczników gramatycznych (obok leksykalnych) w kreowaniu JOS-u, odwołali się do gramatyzacji, pytając, czy można mówić o kontinuum gramatyki i leksyki w języku.

Panel drugi, prowadzony przez prof. dr hab. Marię Judę oraz prof. dr hab. Tadeusza Zgółkę, rozpoczął się od zaprezentowania sposobu, w jaki opisywany jest człowiek w *Mądrości Syracha* [prof. dr hab. Halina Zgółkowska (UAM)]. Następnie przybliżony został język polityczny Stanisława Mackiewicza-Cata na łamach „Słowa” wileńskiego [prof. dr hab. Edward Czapiewski (DSW)] oraz podjęta próba umiejscowienia słowa w opowieści o sporcie [prof. dr hab. Mariusz Rutkowski (UWM)].

Rozważania w kolejnym panelu, moderowanym przez prof. dr hab. Elżbę Grzelak i dr. hab. Romana Wysockiego, dotyczyły różnego rodzaju tekstów na przestrzeni stuleci. Prelegenci mówili o: ekwiwalentach hebrajskiego i ich wartości semantycznej w polskich renesansowych przekładach biblijnych [prof. dr hab. Tomasz Lisowski (UAM)], specyfice języka mazońskiej literatury rosyjskiej XVIII w. [prof. dr hab. Alina Orłowska (UMCS)] oraz tekstach notacji metrykalnych kościoła rzymskokatolickiego z II połowy XIX w. w kontekście wiedzy o społeczeństwie [prof. dr hab. Leonarda Dacewicz (UwB)].

Ostatnia zaplanowana na ten dzień sekcja, prowadzona przez prof. dr hab. Ewę Szkudlarek-Śmiechowicz i prof. dr hab. Edwarda Czapiewskiego, skupiała wystąpienia historyków. Prof. dr hab. Marek Sioma (UMCS) przedstawił młodolegioni-

stów – jak sam to określił – „(nie)rzeczywisty” obraz komunizmu i ZSRS, prof. dr hab. Robert Litwiński (UMCS) zaproponował temat „»Sanacyjne rządy zdrady narodowej«. Rzecz o »debacie« z politycznym przeciwnikiem”, zaś dr hab. Roman Wysocki (UMCS) przybliżył wizję konfliktu rosyjsko-ukraińskiego w literaturze w przededniu wydarzeń 2014 r. w aspekcie historiozoficznym.

Drugiego dnia przedmiotem rozważań w pierwszej części, moderowanej przez prof. dr hab. Alinę Orłowską i prof. dr hab. Jacka Warchalę, stały się głównie wartości i uczucia. Prelegenci rozmawiali o sposobach: wprowadzania do debaty parlamentarnej obecnej kadencji pojęć takich jak: *prawda*, *prawdomówność*, *kłamstwo*, stawania się nazw wartości argumentami w dyskusji politycznej oraz ich użycia i pośredniego przywoływania w wypowiedziach posłów [prof. dr hab. Eliza Grzelak (UAM)], użytkowania pojęcia „postprawdy” w próbie analizy konceptualnej z uwzględnieniem współczesnych teorii prawdy [dr Ewa Solska (UMCS)]. Ukazany został również językowy obraz narodu na podstawie wypowiedzi pojawiających się w polskiej przestrzeni publicznej (także internetowej) [prof. dr hab. Marzena Marczeńska (UJK)] oraz sposoby objaśniania uczuć na przykładzie definicji wstydu w werbalizacjach studentów [prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska (UMCS)].

W równoległe odbywającej się sekcji, moderowanej przez prof. dr hab. Lidię Brachę oraz prof. dr hab. Tomasza Lisowskiego, trwała dyskusja m.in. na temat odrodzenia się stereotypu antysemickiego i wzroście agresji wobec Żydów. Prof. dr hab. Dorota Zdunkiewicz-Jedynak (UW) podjęła próbę analizy leksyki (utrwalonej i okazjonalnej), wyrażającej niechęć, wrogość wobec Żydów oraz będącej nośnikiem silnego wartościowania z odwołaniem do negatywnych stereotypów. Do dyskusji włączył się prof. dr hab. Leszek Tymiakin (UMCS), który zaprezentował także swoje rozważania na temat języka szmoncesowego jako

markera żydowskiej opowiadki humorystycznej. Kolejne referaty w tej sekcji dotyczyły leksyki konkretnych grup społecznych. Dr Beata Jarosz (UMCS) omówiła słownictwo fachowe w „Przeglądzie Drukarskim” Seweryna Baylego, a mgr Izabela Puchala (UMCS) na podstawie tekstów piosenek hip-hopowych pokazała, jak ciało konceptualizowane jest w subkulturze zrzeszającej raperów.

Kolejny panel prowadzili prof. dr hab. Dorota Zdunkiewicz-Jedynak oraz prof. dr hab. Marek Sioma. Prof. dr hab. Marek Woźniak dokonał swoim wystąpieniem doskonałego wstępu do tej części rozważań. Badacz zaproponował następujący temat „Językowy (?) obraz przeszłości (?)”, czyli o tym, co kryje się za narracją historyczną”. Kolejny referat dotyczył strategii uhistoryczniania narracji filmowej w filmach historycznych na wybranych przykładach [dr hab. Piotr Witek (UMCS)]. Następne, równie istotne referaty dotyczyły pojęcia patriotyzmu. Prof. dr hab. Lidia Michalska-Bracha (UJK) skupiła się na analizie tego pojęcia w świetle dziewiętnastowiecznych narracji historycznych, prof. dr hab. Alicja Gałczyńska (UJK) podjęła zaś próbę pokazania współczesnego oblicza patriotyzmu, odwołując się do wypowiedzi polityków, dziennikarzy i „zwykłych ludzi”. Ponadto, prelegentka zadała sobie i pozostałym uczestnikom konferen-

cji pytanie, czy dzisiejszy patriotyzm to nacjonalizm.

Ostatnią część obrad moderowali prof. dr hab. Marzena Marczeńska i prof. dr hab. Bogdan Walczak. Prof. dr hab. Ewa Szukdlarek-Śmiechowicz (UŁ) pokazała relacje między funkcją rozrywkową przekazu a kreowaniem postaw poznawczych wobec świata. W sposób szczególnie skupiła się na refleksji nad tym, czy (i jak) w tekstach nastawionych na cele propagandowe typowe dla politainmentu i edutainmentu wybrane środki językowe (np. ironia), poprzez reinterpretację aksjologiczną otaczającego świata, modyfikują lub utrwalają postawy poznawcze. Z kolei prof. dr hab. Maria Juda (UMCS) opowiedziała w sposób niezwykle inspirujący o twórcach i użytkownikach książki w listach dedykacyjnych lubelskiej Drukarni Jezuckiej.

Wszystkie części tego sympozjum naukowego kończyły się dyskusjami, które kontynuowane były w kuluarach. Obok obrad istotną rolę spełniły również uroczysta kolacja, grill oraz konkurs gry w kręgle. Zaproponowane atrakcje przyczyniły się do wytworzenia miłej atmosfery i integracji uczestników konferencji.

Ponieważ Poleskie Spotkania Humanistyczne wpisały się już na mapę ogólnopolskich konferencji naukowych, mamy nadzieję, że organizatorzy pomyślą o kolejnych.

Izabela Puchala

• Organizatorzy konferencji: prof. Małgorzata Karwatowska i prof. Robert Litwiński

Lato Polonijne 2018 – wakacyjny tydzień kulturowy na UMCS

Fot. Włodzisław Kosko

Już od ponad 40 lat w lipcu, kiedy wszyscy studenci i pracownicy Uczelni cieszą się zasłużonym odpoczynkiem, UMCS staje się mekką dla Polonusów i cudzoziemców zakochanych w Polsce i polszczyźnie. Tradycyjnie przez trzy tygodnie, a w tym roku wyjątkowo przez cztery (od 1 do 29 lipca), na naszym Uniwersytecie trwa Lato Polonijne, czyli wakacyjne kursy organizowane przez Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS. W wydarzeniu tym co roku uczestniczą pasjonaci języka polskiego i kultury polskiej z najdalszych zakątków świata.

W tym roku gościło u nas 150 słuchaczy z ponad 30 krajów. Byli wśród nich przedstawiciele naszych bliższych i dalszych europejskich sąsiadów, takich jak np. Ukraina, Białoruś, Rosja, Czechy, Słowacja, Serbia, Mołdawia, Holandia, Belgia, Francja, Hiszpania oraz Finlandia. Byli także studenci z krajów bardzo odległych geograficznie i kulturowo, jak np. Brazylia, Turcja, Azerbejdżan, Gruzja, Armenia, Japonia, Chiny, Tajwan, Tajlandia, Indonezja, Indie czy Bangladesz. Wszystkich tych ludzi – pochodzących z różnych krajów, mówiących w różnych językach, wywodzących się z różnych kultur – przywiodła do

Lublina jedna pasja: zamiłowanie do języka polskiego.

Inauguracja Lata Polonijnego odbyła się 11 lipca 2018 r. w ACK UMCS „Chatka Żaka”. Na to uroczyste wydarzenie, oprócz studentów i nauczycieli, przybyło wielu dostojnych gości, którzy od lat wspierają działania CJKP. To zacieśnienie grono reprezentowali przedstawiciele władz Lublina i województwa lubelskiego: Bartosz

Rybak – doradca wojewody lubelskiego, Małgorzata Błaszczuk-Osik – przedstawicielka marszałka województwa lubelskiego i Krzysztof Stanowski – reprezentujący prezydenta miasta. Swoją obecnością zaszczytyli nas także władze Uniwersytetu na czele z rektorem prof. dr. hab. Stanisławem Michałowskim. Obecny był także ks. mgr Konrad Żyśko – duszpasterz akademicki UMCS. Spośród serdecznych przyjaciół Centrum przybyli: Tadeusz Sławewski – dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie i jego zastępca dr Grzegorz Figiel, Dariusz Śladecki – prezes lubelskiego Oddziału Wspólnoty Polskiej i dyrektor „Domu Polskiego” w Lublinie, Krystyna Romer-Patyra – prezes Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej, Józef Adamski – prezes Fundacji Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. Tadeusza Goniewicza. W tym szacownym gronie nie mogło oczywiście zabraknąć współtwórcy i długoletniego dyrektora CJKP prof. dr. hab. Jana Mazura.

Inaugurację Lata Polonijnego tradycyjnie już uświetnił koncert tańców polskich w wykonaniu Zespołu Tańca Ludowego UMCS im. Stanisława Leszczyńskiego, pod kierunkiem dyrektora Lecha Leszczyńskiego. Występ, jak co roku, spotkał się z wielkim entuzjazmem publiczności, która podziękowała wykonawcom owacjami na stojąco. Koncert pieśni i tańców narodowych oraz regionalnych, wykonywanych w kolorowych autentycznych strojach przy akompaniencie znakomitej kapeli, to dla studentów cudzoziemców nie tylko przeżycie estetyczne, ale także doskonała lekcja polskiego folkloru.

Fot. Włodzisław Kosko

Tegoroczna edycja Lata Polonijnego obejmowała trzy kursy finansowane z różnych źródeł i przeznaczone dla różnych grup odbiorców.

„Letnia Szkoła Języka i Kultury Polskiej” pod kierownictwem prof. Anny Dunin-Dudkowskiej to trzytygodniowy kurs przeznaczony dla osób na wszystkich poziomach zaawansowania – zarówno dla tych, którzy władają polszczyzną doskonale, jak i dla tych, którzy dopiero zaczynają zgłębiać jej tajniki. W ramach kursu oprócz lektoratu języka polskiego odbywają się także wykłady z polskiej historii i kultury (literatury, malarstwa, filmu) oraz wieczory filmu polskiego z dyskusją. Letnia szkoła współfinansowana jest z grantu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Dwa kolejne kursy współfinansowane są z grantów przyznawanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Trzytygodniowe „Warsztaty kwalifikacyjne dla nauczycieli szkół polonijnych” pod kierownictwem dr hab. Agaty Małysi skierowane są do nauczycieli języka polskiego pracujących w szkołach polonijnych na Wschodzie (Ukrainie, Białorusi, Rosji, Kazachstanie, Gruzji, Mołdawii i Uzbekistanie). Celem kursu jest podwyż-

szenie kwalifikacji merytorycznych i metodycznych słuchaczy w zakresie nauczania języka polskiego, historii i kultury Polski. W programie oprócz wykładów o tematyce historyczno-kulturowej znalazły się także m.in. zajęcia z zakresu psychologii i pedagogiki, wykłady na temat nowoczesnego zarządzania szkołą czy też zasad rekrutacji na studia w Polsce oraz funkcjonowania systemu certyfikacji języka polskiego i możliwości zdawania egzaminów certyfikacyjnych.

Trzeci kurs prowadzony w ramach tegorocznego Lata Polonijnego – tygodniowy „Staż metodyczno-certyfikacyjny dla polonijnych i zagranicznych nauczycieli” pod kierownictwem dr Grażyny Przechodzikiej, skierowany jest do nauczycieli języka polskiego jako obcego z USA, Rosji, Ukrainy, Białorusi i Kazachstanu. Jego celem jest wyposażenie słuchaczy w wiedzę niezbędną w pracy dydaktycznej, a zwłaszcza podniesienie umiejętności merytorycznych i metodycznych w zakresie: nauczania języka polskiego i innych przedmiotów w języku polskim; przygotowywania uczniów do państwowych egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego oraz oceniania spraw-

ności testowanych na egzaminach certyfikacyjnych z języka polskiego.

Programy wszystkich kursów były bardzo bogate i urozmaicone, tak by każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Zajęcia lektoratowe odbywały się w grupach podzielonych ze względu na poziom zaawansowania języka, a wykłady prowadzone były zarówno w języku polskim, jak i angielskim, aby również osoby początkujące miały możliwość poszerzenia swojej wiedzy z zakresu polskiej historii i kultury.

Kursy letnie to jednak nie tylko lekcje w uniwersyteckich ławach, ale także różnorodne warsztaty i zajęcia praktyczne. Nasi słuchacze z wielkim entuzjazmem brali udział w warsztatach tłumaczeniowych, efektem których jest tomik polskich wierszy przetłumaczonych na języki narodowe studentów, oraz warsztatach teatralnych, na których przygotowali oryginalną inscenizację na podstawie polskiej poezji dla dzieci. Tłumnie stawiali się także na zajęciach z kultury żywego słowa, podczas których poznawali polskie pieśni i tańce, a wykonany przez nich polonez wokół pomnika M. Curie-Skłodowskiej wzbudził ogromne zainteresowanie przechodniów.

Fot. Włodzisław Kosłowski

Fot. Włodzisław Kostko

Zdolności artystyczne uczestnicy Lata Polonijnego mieli także okazję wykorzystać w trakcie Wieczoru Narodów, w ramach którego prezentowali swoje kultury. Ze względu na ogromne zróżnicowanie narodowościowe studentów, każda grupa miała zaledwie pięć minut na przedstawienie swojego kraju w dowolnej formie – były więc m.in. piosenki i tańce, prezentacje multimedialne, ekspresowe lekcje języków, pokazy strojów narodowych, a nawet degustacje tradycyjnych potraw i napitków. Dla wszystkich była to niezapomniana dwugodzinna podróż przez około 20 krajów.

W trakcie Lata Polonijnego nie brakowało także okazji do rywalizacji. Studenci Letniej Szkoły energicznie ścierali się w rozgrywkach gier planszowych oraz w Quizie wiedzy o Polsce, przygotowanym dla nich przez słuchaczy warsztatów dla nauczycieli.

Studenci cudzoziemcy bardzo chętnie korzystali także z oferty kulturalnej naszego miasta, w programie znalazły się m.in. Koncert w Filharmonii Lubelskiej – FSK Caper Lublinensis, Festiwal „Inne Brzmienia”, Festiwal Organowy w kościele

św. Rodziny, pokazy fontann na Placu Litewskim, a także spektakl plenerowy o Czarnej Łapie.

W weekendy nasi słuchacze poznawali najciekawsze miejsca Lublina i okolic: zwiedzili lubelskie Stare Miasto, Zamek Lubelski, Muzeum na Majdanku, Skansen oraz Ogród Botaniczny UMCS. Mieli również okazję zobaczyć idealne miasto Zamość, podziwiać wnętrza pałacu w Kozłowie, a także poczuć niepowtarzalny klimat Kazimierza Dolnego.

O wyjątkowości letnich kursów organizowanych przez CJKP najlepiej świadczą opinie jej uczestników. Oto kilka krótkich komentarzy:

Letnia szkoła to niepowtarzalne doświadczenie międzykulturowe. Nigdy w życiu nie miałam okazji spotykać ludzi z tak wielu krajów. (Viktoria, Rosja)

Szkoła letnia jest wyjątkową okazją, jaką może mieć student uczący się języka polskiego. Jest idealnym miejscem do pokazania swoich wcześniej nabytych umiejętności i nauczenia się czegoś nowego (Dima, Mołdawia)

Przeżycia oraz chwile spędzone w Lublinie na zawsze wpiszą się do mojej pamięci. Dla mnie Lublin oraz nasze Centrum były miej-

scem poszerzenia wiedzy o języku polskim oraz powstania nowych przyjaźni, które będą trwać jeszcze długo po skończeniu tego kursu. (Mario, Słowacja)

For me, this summer school experience is one of the best moment in my life. Because I met lots of new friends in here. Food was good, dormitory was good, teachers are great, trips are very interesting. I have no complaints at all. I could see how UMCS staff try their best to make many interesting programs for this summer course. Lublin is a small city, but this course made Lublin seemed special for us. (Dewi, Indonezja)

Lato Polonijne na UMCS to wyjątkowe wydarzenie międzynarodowe. W jednym miejscu spotykają się tu na chwilę przedstawiciele narodów i kultur z całego świata, tworząc niepowtarzalną mozaikę, połączoną jednym spoiwem: fascynacją językiem polskim oraz autentycznym zainteresowaniem naszym krajem, historią i kulturą. W tym niepowtarzalnym tyglu kulturowym rodzą się nowe pasje, talenty i przyjaźnie. Kształtują się tu także przyszli ambasadorowie naszego kraju, regionu i Uniwersytetu.

Kamila Kwiatkowska

Szóste „Złote jabłko polskiej archeologii”

W dniach 27–29 czerwca 2018 r. w Hrubieszowie miało miejsce szóste spotkanie z cyklu seminariów naukowych pt. „Grody Czerwieńskie – Złote jabłko polskiej archeologii”. Tym razem uczestnicy spotkania z 13 krajów (Polska, Ukraina, Wielka Brytania, Białoruś, Bułgaria, Niemcy, Litwa, Słowacja, Serbia, Węgry, Grecja, Rumunia i Rosja) wysłuchali 40 referatów przygotowanych przez 67 autorów reprezentujących 35 instytucji naukowych i muzealnych, z czego 17 to jednostki spoza Polski.

Głównymi organizatorami, obok międzyuczelnianej Instytucji „Filioque”, powstałej w wyniku porozumienia pomiędzy Uniwersytetem Marii Curie Skłodowskiej i Uniwersytetem Rzeszowskim, były takie instytucje jak: Polska Akademia Nauk, Instytut Archeologii UR, Instytut Archeologii UMCS, Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa z Lipska, Muzeum im. Stanisława Staszica w Hrubieszowie, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Zakład Archeologii Małopolski. Projekt badawczy, którego integralną częścią są seminaria naukowe, finansowany jest przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, Bundesministerium für Bildung und Forschung Niemieckiej Republiki Federalnej oraz Narodowe Centrum Nauki.

Temat tegorocznego spotkania brzmiał: *Rivers connect, rivers divide. The river network of East Central and East Europe and its significance during the Middle Ages. On the 1000 years' anniversary of Bolesław the Brave's victorious battle on the river Bug* (Rzeki łączą, rzeki dzielą. Wykorzystanie sieci rzecznej w Europie środkowowschodniej i wschodniej w średniowieczu. W 1000-lecie zwycięstwa Bolesława Chrobrego nad Bugiem). Obrady toczyły się w większości w języku angielskim i niemieckim, ale również polskim i rosyjskim. Uczestnicy mieli też unikalną możliwość zapoznania się z najefektowniejszymi odkryciami z Czeramna–Czerwienia i okolic, prezentowanymi w Muzeum im. Stanisława Staszica w Hrubieszowie, oraz z relikami grodów w Gródku nad Bugiem (średniowieczny gród Wołyń – gdzie właśnie zainstalowano nową platformę widokową – naprawdę godną odwiedzenia) i w Czermnie–Czerwieniu.

W kapitalnym przeglądzie wiedzy na temat funkcjonowania szlaków wodnych i wpływu rzek na kształtowanie krajobrazu kulturowego uczest-

niczyli oczywiście również naukowcy z UMCS. Andrzej Kokowski (Instytut Archeologii) przedstawił sytuację kulturową na obydwu brzegach Wisły w starożytności (I w przed Chr. / I wiek po Chr. do wieku V – *Die Weichsel – ein Fluss, der verbindet – und trennt – und verbindet – und trennt...*), gdy rzeka ta przybierała niekiedy, na niektórych ze swoich odcinków, funkcję „twardej” granicy pomiędzy zjawiskami kulturowymi – głównie pomiędzy obszarami zajmowanymi przez Gotów i Wandalów; a niekiedy przebiegała odcinkami przez obszary zajmowane przez jedną z tych formacji. Na trwałe nie stanowiła nigdy nieprzekraczalnej granicy, chociaż była ważną osią komunikacyjną. Interesujące jest natomiast, że w dziełach starożytnych historyków i kartografów (na przykład u Marka Winicjusza Agryppy, Pomponiusza Meli czy Klaudiusza Ptolemeusza) zawsze definiowana była jako istotna, z punktu widzenia Rzymu, granica polityczna dzieląca świat germański od mniej rozpoznanego sarmackiego (w rozumieniu obszarów na północ od strefy stepów nadczarnomorskich).

Tomasz Dzieńkowski i Katarzyna Kuźniarska (Instytut Archeologii UMCS / Filioque – wraz z Iwoną Florkiewicz z Instytutu Archeologii UR / Filioque) przedstawili najnowsze ustalenia dotyczące historycznego rozwoju umocnień obronnych grodu w Czermnie–Czerwieniu (*The stronghold complexes at Czermino and Gródek [Cherven Towns]. A brief introduction*). Ich istotnym elementem było koryto rzeki Huczwy, do których przylegał on od strony wschodniej. Szczególne emocje wzbudziło odkrycie dwóch grobów ludzkich, które zostały wkopane w koronę wału obronnego (przy jednym z pochowanych znaleziono sakiewkę z efektywnymi kosztownościami). Dokumentują one bowiem i określają koniec

funkcjonowania fortyfikacji i nastanie czasu, kiedy wnętrze grodu stało się już tylko wielkim cmentarzem – w pełnym tego słowa znaczeniu.

Beata Żuraw (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie) i Jan Rodzik (Roztoczańska Stacja Naukowa w Guciowie – Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS) wraz ze Zbigniewem Cełką, Markiem Podsiadlikiem i Katarzyną Buczkowską (z Poznania) przedstawili wyniki swoich studiów nad siedliskami czosnku wężowatego w dorzeczu Raby, Sanu i środkowej Wisły w kontekście zidentyfikowanych siedlisk średniowiecznych (*The spread of sand leek [Allium scorodoprasum], cultivated during the Middle Ages along the river valleys of Raba, San and the middle Vistula*).

Zespół kierowany przez Radosława Dobrowolskiego (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS) w składzie: Jan Rodzik, Przemysław Mroczek, Piotr Zagórski, Krzysztof Raczyński, przedstawił niezwykle interesujące studium postglacjalnej ewolucji rzek, kładąc nacisk na omówienie rozwoju koryta Huczwy i środkowego Bugu (*The same rivers, but are they the same? Postglacial evolution of rivers with particular emphasis on the rivers Huczwa and the middle Bug*).

Po raz kolejny okazało się, że projekt badawczy skoncentrowany na badaniach Grodów Czerwieńskich, którego głównym narzędziem i organem sterującym staje się międzyuczelniane porozumienie Filioque z siedzibą w UMCS, nie istnieje w oderwaniu od kontekstu dziejów średniowiecznej Europy. Jest jednocześnie istotnym „papierkiem lakmusowym” dla nieokreślonej wręcz gamy problemów, angażujących odważnie paletę badań interdyscyplinarnych na całym kontynencie. Seminaria z symbolem „Złotego jabłka polskiej archeologii” stały się w międzyczasie jednym z najważniejszych forów wymiany myśli i doświadczeń badaczy średniowiecza. Są też gwarancją obecności lubelskiej archeologii w czołówce badaczy europejskiego średniowiecza.

Andrzej Kokowski

1 A. Kokowski, *Ugryźliśmy „Złote jabłko”...*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 8 (198:2013), s. 33–34; tenże – *Czermino–Czerwień – złote jabłko polskiej archeologii gryziemy dalej*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 9/10 (209/210:2014), s. 61–62; tenże – *Trzy skarby w UMCS – trzy skarby UMCS*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 10 (219), s. 52–53; tenże – *Czermino – „złote jabłko” polskiej archeologii po raz czwarty*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 1 (230), s. 32–33.

Konferencja KAFU-2018 w Warszawie

Między dwa lata od konferencji KAFU (Kommission zur Erforschung von Sammlungen archäologischer Funde und Unterlagen aus dem nordöstlichen Mitteleuropa) w Lublinie¹. Kolejna jej edycja odbyła się w Warszawie. Główny organizator tegorocznego spotkania, Instytut Archeologii UW, to bardzo ważny udziałowiec projektów naukowych realizowanych pod auspicjami tej organizacji. Gwarantuje też od lat napływ młodych, znakomicie przygotowanych kadr angażujących się w rekonstrukcję wiedzy o utraconych zasobach muzealnych. Jakby nie patrzeć – po pierwsze, prof. dr hab. Wojciech Nowakowski, znakomity znawca archeologii starożytnych Białej, jest jednym z „ojców założycieli” KAFU; po drugie – warszawiakom jest wyraźnie bliżej do realizacji zadań statutowych, chociażby z racji ogromnej tradycji badań tzw. Ziemi Pruskiej w tym Instytucie.

Tegoroczna konferencja poświęcona została przede wszystkim prezentacji dostępnych zasobów archiwalnych spuścizn po znakomitościach przedwojennej archeologii europejskiej, takich jak profesorowie: Martin Jahn z Wrocławia, Gustaff Kossinna z Berlina, Herbert Jankuhn z Hamburga czy Józef Kostrzewski z Poznania; oraz wielu mniejszych zasobów o znaczeniu regionalnym, jak i tych do tej pory niedostrzeżonych i nieeksplorowanych – tutaj absolutna zasługa archeologii spod znaku UMCS².

Warszawska młodzież spisała się znakomicie, pokazując nie tylko dojrzałość warsztatową, badawczą, ale również perspektywy wynikające z analiz omawianych zasobów archiwalnych. To kapitalna wiadomość, znamionująca dobrą zmianę pokoleniową i trwałość projektu oraz zdobywającej coraz większy prestiż i uznanie międzynarodowej organizacji KAFU. W świetle moich konferencyjnych doświadczeń również rzadkość

jest to, by wszystkie 14 referatów było autentyczną ucztą intelektualną, budzącą interesujące dyskusje, długo toczone również w kuluarach.

Mam osobistą satysfakcję, że w tym ożywczo młodym środowisku znakomicie przyjęto prezentację fragmentu kierowanego przeze mnie projektu, realizowanego wspólnie z dr. Wieńczysławem Niemirowskim z Instytutu Germanistyki UMCS pt. „Rekonstruktion von Quellen zur Erforschung der Vor- und Frühgeschichte auf der Grundlage von Presseberichten und Flugschriften am Beispiel der Provinz Grenzmark Posen-Westpreußen und ihrer Randgebiete” (Rekonstrukcja wiedzy o źródłach do pradziejów na podstawie doniesień prasowych i druków ulotnych, na przykładzie prowincji Marchii Granicznej i jej obrzeży) – tutaj wyłącznie w zakresie oceny znaczenia badań zasobów tylko jednego tytułu prasowego o nazwie „Oder-Zeitung” (tytuł referatu brzmiał: Zeitungswesen als Quelle für archäologische Forschung – Analiza doniesień prasowych jako źródło do badań archeologicznych). Dziennik ten obejmował swoim zasięgiem środkowe nadodrze. Redakcja nie była jednak obojętna na ważne wydarzenia – jak odkrycia archeologiczne – mające miejsce na terenach sąsiednich, m.in. na interesującej nas szczególnie części dzisiejszego obszaru Polski nad szeroko rozumianą dolną Wartą i Notecią.

Projekt nie znalazł co prawda uznania w Narodowym Centrum Nauki i przypadł w „pierwszym czytaniu” jako niedorzeczny; ale znalazł w tej samej postaci pełną akceptację i entuzjastyczną ocenę Fundacji Alek-

sandra von Humboldta, która sfinansowała właśnie jego pierwszy etap, tj. kwerendę źródeł. Wynik tego pierwszego etapu badań jest dla środowiska archeologicznego nie tylko zaskakujący, ale po prostu zdumiewający. Mając dostęp do zaledwie około 25% zachowanej w berlińskiej Staatsbibliothek edycji wskazanej wyżej gazety, ustalono informacje o miejscach dokonania odkryć starożytnych w 134 miejscowościach, z czego aż 60% dotyczy tych, które nie zostały utrwalone w literaturze naukowej. Kolejne 20% było w niej zaledwie wzmiankowane. To potężny zastrzyk informacji dla badań problematyki starożytnego i średniowiecznego osadnictwa tej części Europy, w wielu fragmentach wręcz sensacyjnych. Znakomitym przykładem jest wiadomość o zatopionej potężnej, kilkumetrowej łodzi z okresu rzymskiego (II w. po Chr.) znalezionej w 1934 r. przy ujściu Nysy Łużyckiej. A to tylko wierzchołek góry zaskakujących informacji. Rzadko zdarza się, że archeologia jednorazowo otrzymuje taki ładunek nowych źródeł.

Skutek mojego referatu jest między innymi taki, że otrzymałem zaproszenie do Archiwum Miasta Frankfurtu nad Odrą, gdzie przechowywany jest jedyny komplet „Oder-Zeitung”. Możliwość uzupełnienia zebranych już źródeł jest szansą wyjątkową. Spowoduje to również, że przygotowywana z W. Niemirowskim monografia na temat obecności archeologii w tej gazecie będzie miała, pierwszy raz w historii (!), nieoczekiwany walor kompletności źródeł pochodzących z jednego organu prasowego. Pozwoli to określić model oczekiwań w odniesieniu do eksploracji innych tytułów, a przede wszystkim potencjalną liczbę nieznaną (bądź nieanalizowanych potąd naukowo) źródeł.

Następna konferencja KAFU odbędzie się w 2020 r. w Norymberdze.

Andrzej Kokowski

1 A. Kokowski, *KAFU-Tagung w Lublinie*, „Wiadomości Uniwersyteckie”, Nr 8 (227:2016), s. 38–40.

2 Na przykład – A. Kokowski, W. Niemirowski, *Na tropie zaginionych odkryć. Archeologia w prasie regionalnej byłej prowincji Grenzmark Posen-Westpreußen – Auf den Spuren von Verlorenen Entdeckungen. Die Archäologie im Spiegel der Presse der ehemaligen Provinz Grenzmark – Posen-Westpreußen*, Lublin 2016, 568 ss.

„Moralność pani Dulskiej” w CJKP UMCS

Fot. Władysław Kostko

12 czerwca 2018 r. w auli Centrum Języka i Kultury Polskiej UMCS odbyło się publiczne czytanie najbardziej znanego (i granego wciąż na deskach teatrów w Polsce i za granicą) dramatu Gabrieli Zapolskiej – *Moralność pani Dulskiej*. Wydarzenie to, zdradzające wyraźne cechy wystąpienia artystycznego, przygotowane zostało przez grupę studentów z Podyplomowych Studiów Humanistycznych dla cudzoziemców w ramach zajęć z kultury żywego słowa. Wzięli w nim udział obowiązkowo wszyscy studenci uczestniczący w ww. zajęciach pod kierunkiem mgr. Jacka Brzezińskiego.

Tradycja przygotowywania i publicznego czytania tekstów z literatury polskiej w CJKP UMCS posiada już kilkunastoletnią historię. W ostatnich latach czytane były wiersze Czesława Miłosza, *Dziady cz. II* A. Mickiewicza czy fragmenty prozy R. Kapuścińskiego. Zaprezentowana też została opowieść o życiu dziś nieco zapomnianej gwiazdy polskiej piosenki – Ewy Demarczyk, bo-

gato ilustrowana jej niezwyklejmi piosenkami.

Dlaczego w tym roku został wybrany tekst Gabrieli Zapolskiej? Po pierwsze, dlatego że za każdym razem sięgamy po inny tekst, a po drugie (i to jest ważniejsze), że *Moralność...* zawiera w sobie treści uniwersalne i aktualne przesłanie. Po stu latach od powstania utworu musimy wciąż zastanawiać się

Fot. Władysław Kostko

nad sformułowanymi tam pytaniami, bo bezpośrednio (lub pośrednio) dotyczą nas – współczesnych odbiorców.

Tak więc w rolę Dulskiej – z dużym powodzeniem – wcieliła się p. Anna Milkiwska, a inne żeńskie role (Hesia i Mela Dulskie, Sąsiadka, Juliasiewiczowa, Hanka) również interesująco wybrzmiały w interpretacji poszczególnych studentek. Natomiast rolę Zbyszka, syna Dulskiej, ze względu na jedyną mówiącą postać męską w dramacie Zapolskiej trzeba było rozdzielić między trzech wakatujących studentów, dzięki czemu zgromadzone w auli audytorium mogło sobie wybrać ulubionego Zbyszka. A swoją drogą trzeba przyznać, że każdy był inny i równocześnie bardzo ciekawy pod względem interpretacji.

Całość obejrzała ponadstuosobowa widownia, złożona ze studentów i nauczycieli CJKP, a sposób przedstawienia dramatu pokazał, jak żywotna i ciekawa jest literatura polska i że warto „odkurzać” ją poprzez publiczne czytanie.

Jacek Brzeziński

Fot. Władysław Kostko

Quiz wiedzy o Polsce niepodległej

16 lipca 2018 r. uczestnicy Lata Polonijnego wzięli udział w wieczorze „Artyści wobec niepodległości”. Program został przygotowany i zaprezentowany przez słuchaczy Warsztatów Kwalifikacyjnych dla Nauczycieli Polonijnych przy wsparciu nauczycieli Centrum – Róży Ciesielskiej-Musameh i Barbary Guziuk-Świcy. Na program złożyła się prezentacja multimedialna oraz quiz wiedzy o Polsce niepodległej, w którym wzięli udział słuchacze Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej oraz Stażu Metodyczno-Certyfikatowego dla Polonijnych i Zagranicznych Nauczycieli JPJO.

Fot. Władysław Kostko

Uczestnicy wieczoru poznali wiele faktów historyczno-kulturowych związanych ze stuleciem niepodległości oraz sylwetki artystów, którzy swoją twórczością przyczynili się do odzyskania wolności. Atrakcją wieczoru były pieśni o wolności śpiewane przez wszystkich zebranych w auli Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców.

Róża Ciesielska-Musameh

Fot. Władysław Kostko

UMCSport

Okres letni to bez wątpienia czas, w którym króluje lekkoatletyka i pływanie. Dla zawodników AZS UMCS Lublin był to intensywny okres. Odnieśli w nim wiele sukcesów.

Fot. Michał Piat

Pod koniec lipca (dn. 20–22) w Lublinie odbyły się 94. Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce. Zawodnicy AZS UMCS zdobyli na nich cztery medale. Pierwszego dnia zmagani brąz w chodzie sportowym na dystansie 5 km wywalczyła Joanna Bemowska. Na kolejne krążki czekaliśmy do ostatniego dnia. Najpierw trzecia w konkursie rzutu młotem była Malwina Kopron. Po niej na podium stanęły Karolina Kołeczek w biegu na 100 m przez płotki (srebro) oraz Paulina Guba, która została mistrzynią Polski w zmaganiach kulomiotek.

Jednak najważniejszą imprezą w tym sezonie dla lekkoatletów były 24. Mistrzostwa Europy w Berlinie (dn. 7–12 sierpnia). Wystartowało tam pięć zawodniczek AZS UMCS Lublin: Paulina Guba, Malwina Kopron, Karolina Kołeczek, Izabela Trzaskalska oraz Joanna Bemowska. O starcie życia może mówić Paulina Guba, która zdobyła złoty medal w konkursie pchnięcia kulą. Zwycięstwo zapewnił jej wynik 19,33 m. To pierwsze w historii złoto zdobyte przez reprezentantkę Polski w tej dyscyplinie podczas Mistrzostw Europy. Pierwsze miejsce wywalczyła w ostatniej próbie! Przed tą była druga. Wyprzedzała ją Niemka Christina Schwanitz. Ostatecz-

nie jednak rzutem na taśmę, w wielkim stylu wygrała Paulina Guba:

Nie wiem jak to zrobiłam. Wygrałam! Jestem w szoku, bo nie czułam, że pchnęłam tak daleko. Strasznie się cieszę! Dziękuję mojemu trenerowi. To nasz wspólny sukces. Pokazałam, że potrafię pchać. Głowa wytrzymała – powiedziała po konkursie dla TVP mistrzyni Europy, Paulina Guba.

Malwina Kopron znalazła się tuż za podium w konkursie rzutu młotem. Złoto wywalczyła bezkonkurencyjna Anita Włodarczyk, a brąz Joanna Fiodorow. Zawodniczka AZS UMCS Lublin spisała się na miarę swoich możliwości. Czwarte miejsce zapewnił jej wynik 72,20 m. To niewiele gorszy rezultat od najlepszego wyniku w tym sezonie (72,92 m).

Karolina Kołeczek zajęła szóste miejsce w biegu na 100 m przez płot-

ki. W finałowym starcie osiągnęła czas 13,11 sek. Już sam udział w finale jest dobrym wynikiem dla zawodniczki AZS UMCS Lublin. To jej trzecie Mistrzostwa Europy. W dwóch poprzednich kończyła zmagania na półfinałach. Zawody w Berlinie okazały się w tym względzie przełomowe.

Na trasie maratonu walczyła Izabela Trzaskalska. Po dobrym biegu zakończyła zmagania na dziesiątej pozycji. To najlepszy wynik w historii startów reprezentantek Polski w maratonie podczas ME. Jej czas to 2:33:43.

Joanna Bemowska, która wystartowała w chodzie sportowym na dystansie 50 km, nie ukończyła rywalizacji. Temperatura powietrza była bardzo wysoka, co zawodniczka wyraźnie odczuła. Zastała na 48 km i nie dotarła do mety. Na szczęście szybko doszła do siebie.

Dla pływaków wydarzeniem sezonu były Mistrzostwa Europy w Glasgow. Wystąpiła w nich trójka zawodników AZS UMCS Lublin: Konrad Czerniak, Jan Świtkowski oraz Daniela Georges. Panowie wrócili z medalem. Już pierwszego dnia rywalizacji wywalczyli brąz w sztafecie 4x100 m stylem dowolnym. Oprócz tego Czerniak wystartował indywidualnie w dwóch finałowych wyścigach (piąte i szóste miejsce), Jan Świtkowski w jednym (siódme miejsce), a Daniela Georges w sztafecie 4x200 m stylem dowolnym była ósma.

To były dla mnie bardzo udane wody. Wracam w dobrym humorze. Może nie wspaniałym, bo zabrakło medalu indywidualnie. Jestem ambitnym zawodnikiem i zawsze walczę o najwyższe cele. Nie zawsze się to udaje. Walka dla Polski, dla Klubu,

Fot. Michał Piat

Fot. Michał Piat

Fot. Bartłomiej Wójcicki

dla Miasta były czymś pięknym. Ni gdy chyba nie przeżyłem takich emocji, płynąc indywidualnie, jak podczas sztafety. To uskrzydla – powiedział Konrad Czerniak podczas wizyty w lubelskim Ratuszu.

Bardzo się cieszę, że w sztafecie mogłem płynąć z Konradem. Lublin mocno zaczął Mistrzostwa Europy w Glasgow. Ten medal na pewno jest czymś wyjątkowym. Z moich kolejnych startów nie jestem do końca zadowolony. Będziemy musieli wyciągnąć z nich wnioski. Dziękuję Miastu Lublin oraz Urzędowi Marszałkowskiemu za pomoc w przygotowaniu do tych zawodów i wspieranie nas przez cały rok w różnych innych startach – mówił Jan Świtkowski.

Dobrze zaprezentowali się także młodzi pływacy i lekkoatleci podczas zawodów, w których przyszło im startować. Pływacy SMS Lublin zajęli drugie miejsce w klasyfikacji dru-

Fot. Michał Pliat

Fot. Michał Pliat

Związku Pływackiego – skomentował trener Piotr Kasperek.

Z brązowym medalem z Lekkoatletycznych Mistrzostw Europy U18 w węgierskim Győr wrócił Mikołaj Kotyra. Trzecie miejsce wywalczył razem z kolegami z drużyny w sztafecie szwedzkiej (100, 200, 300, 400). Biegł na ostatnim, najdłuższym dystansie. Wśród 48 reprezentantów Polski znalazła się dwójka zawodników AZS UMCS Lublin. Oprócz niego na Węgrzech wystąpiła Aleksandra Kufel w konkursie rzutu młotem. Niestety nie przeszła eliminacji, paląc wszystkie trzy próby.

Drugie miejsce w klasyfikacji punktowej i trzecie w medalowej – z takim wynikiem przyjechali lekkoatleci AZS UMCS Lublin z Mistrzostw Polski U18, które odbyły się w ramach 24. Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży. Rywalizacja toczyła się w Chorzowie w dniach 27–29 lipca. Zawodnicy z Lublina na podium zawodów stawali pięciokrotnie. Zdobyli dwa złote i trzy srebrne krążki. Medale z najcenniejszego kruszcu wywalczyli: Aleksandra Kufel w konkursie rzutu młotem oraz sztafeta kobieca 4x400 m (Anna Stąsik, Monika Paśnik, Iga Iwanek, Wiktoria

Fot. Bartłomiej Wójcisz

Drozd). Srebra dla AZS UMCS Lublin zdobyli: Weronika Muszyńska (rzut dyskiem), Anna Stąsik (400 m przez płotki) oraz Mikołaj Kotyra (400 m).

Pod koniec czerwca (dn. 23–25) we Włocławku odbyły się 72. PZLA Mistrzostwa Polski U20 w lekkiej atletyce. Zawodnicy AZS UMCS Lublin przywieźli z nich trzy medale. W klasyfikacji punktowej zajęli trzecie miejsce. Jeden srebrny medal i dwa brązowe krążki to dorobek lekkoatletów z Lublina. Krążki zdobyli: Aleksandra Osiak (rzut młotem), Michał Sierocki (110 m przez płotki) oraz Bartosz Leszczuk (trójskok). W zestawieniu punktowym ekipa z Lublina zgromadziła 108 oczek, co dało jej trzecią lokatę.

W dn. 30 czerwca – 1 lipca odbyły się Lekkoatletyczne Mistrzostwa Polski U23. Jedyne medale dla AZS UMCS Lublin zdobyła Julia Pleskaczyńska, która dobiegła jako trzecia w biegu na 5000 m. Gospodarzem imprezy był Sieradz.

Kamil Wojdat

zynowej podczas zawodów II rundy Ligi Szkół Mistrzostwa Sportowego. Ich dorobek to 19 medali. Zawody odbyły się w obiekcie Aqua Lublin w dniach 1–2 czerwca.

Wystartowało 16 zespołów. Drugie miejsce w klasyfikacji drużynowej na pewno nas bardzo cieszy. Tym bardziej, że jest to dopiero trzeci rok funkcjonowania SMS-u w Lublinie. Uczestnicy są zadowoleni z organizacji, z obiektu, z miasta, które szczególnie w tym okresie roku jest bardzo ciekawe. Na pewno będziemy na stałe funkcjonować w kalendarzu imprez Polskiego

Fot. Michał Pliat

Dla członków działającego przy Instytucie Historii UMCS Koła Naukowego Amatorów Antyku (KNAA) przełom maja i czerwca okazał się gorący nie tylko z powodu aury i zbliżającej się sesji egzaminacyjnej, ale także za przyczyną bogactwa ofert uczestniczenia w wielu przedsięwzięciach rekonstruktorskich.

W dniach 25–26 maja 2018 r. w Archeoparku Muzeum Przyrody i Techniki w Starachowicach (w dolinie rzeki Kamiennej, atrakcyjnego miejsca osadnictwa w okresie wpływów rzymskich) odbywały się warsztaty archeologiczne „Żelazne korzenie” (emanacja słynnych „Dymarek Świętokrzyskich”). Wśród około 30 różnorodnych projektów – „antycznych stanowisk” prezentowało się także KNAA wraz ze wspierającymi nas absolwentami UMCS ze Stowarzyszenia na Rzecz Popularyzacji Kultury Antycznej „Hellas et

Młodzież zadawała mnóstwo, niekiedy bardzo szczegółowych pytań, co świadczy o niesłabnącym zainteresowaniu starożytnością. Z drugiej strony ta ciekawość stanowi czynnik, który wręcz wymusza na rekonstruktorach ciągłe uczenie się, uzupełnianie wiedzy poprzez stałą lekturę prac już nie tylko o charakterze popularnym...

Nieco więcej atrakcji czekało natomiast na uczestników inscenizacji bitwy nad rzeką Metaurus. Jednym,

Sama „bitwa” rozegrała się 4 czerwca i stanowiła kulminację całej imprezy, którą odwiedziły tysiące turystów. Zarówno ze strony odwiedzających obozowisko (istna Wieża Babel!), jak i dominujących wśród rekonstruktorów Włochów, w kierunku lubelskich studentów stale padały pytania o powody ich zainteresowania antykiem rzymskim. W dokładnym wyjaśnianiu tego fenomenu trochę przeszkadzał język, ale w celu uzyskania pierw-

Fot. Mirko Marchetti

Nie tylko naukowe peregrynacje „antyczniaków”...

Roma”. W lubelskiej ofercie edukacyjnej znalazły się pokazy wyposażenia legionistów rzymskich oraz uzbrojenia i technik walki gladiatorów. Dynamiczne pokazy natury militarnej uzupełniały prezentacje dotyczące różnych aspektów życia codziennego starożytnych Rzymian. Ta różnorodność i ogromne już doświadczenie lubelskich „antyczniaków” sprawiły, że wokół nich regularnie gromadziły się liczne grupki gimnazjalistów oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

choć nie jedynym z powodów wyboru tej imprezy jest fakt, że rzeka ta jest bardziej znana od Kamiennej... Stało się tak za sprawą rozegranej nad nią latem 207 roku p.n.e. wielkiej bitwy, stanowiącej ważny etap II wojny punickiej. Naprzeciw siebie stanęły w niej trzydziestotysięczna armia Hazdrubala i bardziej jeszcze liczne legiony dowodzone przez zwyciężców, jak się okazało, rzymskich konsulów Gajusza Klaudiusza Nerona i Marka Liwiusza Salinatora. Ponieważ o starciu tym powiedzieć można, że była to „antyczna bitwa narodów” (uczestniczyli w niej Rzymianie, Iberowie, Gallowie, Ligurowie Celtowie, Punijczycy), to zorganizowana przez jeden z samorządów współczesnego regionu Marche inscenizacja bitwy w dniach 3–4 czerwca 2018 r. zgromadziła nad Metaurusem rekonstruktorów dosłownie z całej Europy.

szego kontaktu wystarczyło fundamentalne – Polonia, Lublino! Studenci wywieźli z Italii masę także zmysłowych wrażeń (kuchnia kartagińska i kąpiele w rzeźkim Metaurusie). Choć śladów lubelskiej rekonstruktorskiej obecności w Italii jest już całkiem sporo, to członkowie KNAA deklarują, że nad Metaurus z pewnością powrócą w przyszłym roku.

*Paweł Komsa
Marcin Kalbarczyk
(II rok historii)*

Fot. Alena Zichrowska

Fot. Mirko Marchetti

Sukces ZTL UMCS

Fot. Aleksandra Berecka

Fot. Aleksandra Berecka

Niedawno Zespół odniósł kolejny sukces. 9 czerwca 2018 r. tancerze i muzycy pod przewodnictwem Lecha Leszczyńskiego, dyrektora, choreografa i kierownika artystycznego wyruszyli na tournée artystyczne do Budapesztu (Węgry), by reprezentować nasz kraj na „Duna Karnevál” oraz „Visegrádi Tánckarnevál”.

Już pierwszego dnia czekało na nich nie lada wyzwanie, ponieważ razem z reprezentacjami innych krajów, tj. Węgier, Słowacji, Czech, Białorusi, Peru, Macedonii, Włoch i Grecji, mieli za zadanie zaprezentować się publiczności. Przy niesamowitym upale przeszli ulicami stolicy i zaprezentowali krótkie widowiska taneczne, które miały być przedsmakiem tego, co mieli pokazać na scenie.

Następne dni mijały tancerzom dosyć szybko, codziennie koncertowali i starali się zaprezentować z jak najlepszej strony. Częścią tego karnawału były występy zespołów na placach miasta wśród zebranych tam, niczego niespodziewających się ludzi. Nasz Zespół zbierał ogromne brawa za swoje występy, na których pokazał publiczności polskie tańce narodowe, tańce regionalne wraz z przyśpiewkami.

Oczywiście jednak nasi reprezentanci nie tylko na tańczeniu spędzali swój czas. Zaplanowanych było wiele atrak-

Zespół Tańca Ludowego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie im. Stanisława Leszczyńskiego święcił w swojej historii wiele sukcesów, jest jednym z dwóch zespołów reprezentatywnych naszej Alma Mater i słyszało o nim na całym świecie.

Fot. Aleksandra Berecka

cji, np. zwiedzanie Budapesztu, poznanie jego historii oraz zaprzyjaźnienie się z żyjącą tutaj ludnością. Nie można zapomnieć o zwiedzaniu miejsc turystycznych takich jak Szentendre, Parlament nad Dunajem, Wyspa Małgorzaty, Plac Bohaterów (na którym ZTL UMCS również występował), Bastion Rybacki z Katedrą i Zamek Królewski.

W programie Festiwalu były wydarzenia, które miały na celu integrację między zespołami z tak wielu krajów świata, które przybyły na budapesztański karnawał, a także poznanie ich zwyczajów, tańców, strojów ludowych i piosenek. Członkowie Zespołu wysłuchali także koncertu słynnego na całe Węgry autora piosenek Emila Kusturicy i jego zespołu „No Smoking Orchiestra”.

Jednak tak wiele wspaniałych zespołów nie przyjechało tylko po, to by zatańczyć kilka koncertów. Jak można się było spodziewać, znalazło się również miejsce na rywalizację. 14 czerwca odbył się konkurs. Zespół Tańca Ludowego UMCS dał naszej Uczelni oraz Polsce kolejny powód do dumy. Za mi-

Fot. Aleksandra Berecka

Fot. Aleksandra Berecka

strzowskie występy i wyraz artystyczny podczas Festiwalu, na którym zaprezentowano m.in. poloneza *Pożegnanie Ojczyzny* M.K. Ogińskiego czy krakowiaka z lajkonikiem, zdobył nagrodę publiczności. Można powiedzieć, że było to zwieńczenie „Duna Karnevál”.

Następnie reprezentanci naszej Uczelni wystąpili na Wyspie Świętej Małgorzaty w centrum Budapesztu podczas „Visegrádi Tánckarnevál”. Częścią Karnawy Wyszehradzkiej jest zawsze wspólny występ wszystkich zespołów, na którym tańczą tańce narodowe innych krajów. Tym razem jako że gospodarzem projektu były Węgry reprezentacje zespołów Węgier, Polski, Czech i Słowacji zatańczyły razem taniec węgierski – czardasz. Występ ten był zwieńczeniem długiego i męczącego, ale zarazem radosnego i ciekawego wyjazdu.

Tancerze wraz z muzykami na pewno będą dobrze wspominać ten wyjazd, ponieważ nawiązali wiele nowych znajomości, poznali wiele ciekawych miejsc i historię Węgier, a także bardzo aktywnie spędzili ten czas. Już 17 czerwca Zespół był z powrotem w Polsce, a jego członkowie mogli szykować się na nie mniejsze wyzwanie, jakie na nich czekało, a zatem... zdanie sesji egzaminacyjnej.

Paweł Socha

III Konkurs Wymowy Angielskiej dla Uczelni na lingwistyce stosowanej

8 czerwca 2018 r. w Dużej Auli Wydziału Humanistycznego odbył się III Konkurs Wymowy Angielskiej dla Uczelni, którego celem było krzewienie wśród studentów kultury fonetycznej języka angielskiego.

Formalnego otwarcia konkursu dokonał Dyrektor Instytutu Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej dr hab. Jarosław Krajka, prof. nadzw., który powitał uczestników konkursu i członków jury w składzie: dr Rafał Augustyn, mgr Monika Nader, dr Agnieszka Potyrańska (sekretarz), mgr Jolanta Staniuk i Ashley White. Przewodniczącą była prof. dr hab. Jolanta Szpyra-Kozłowska, której serdecznie dziękujemy za zaszczytowanie nas swą obecnością, jak również przekazanie nagrody głównej, tj. słownika wymowy angielskiej autorstwa znanego fonetyka J.C. Wellsa.

Do konkursu zgłosiło się 29 studentów i studentek, większość z pierwszego roku lingwistyki stosowanej UMCS, ale także z innych roczników. Z zaproszenia skorzystał także student Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowicza z Zamościa, który z pasją i wielką zręcznością zaprezentował trudny do wymówienia łańcuch językowy. Dzięki obecności studenta obcokrajowca z Zamościa, jak również studentki z Hiszpanii rywalizacja nabrała wymiaru międzynarodowego.

Wśród wysłuchanych form prezentacji – indywidualnych lub zespoło-

wych – znalazły się m.in. fragment książki, dialog, wiersz, piosenka, wywiad, skecz. Popularną formą ekspresji okazało się odgrywanie scenki filmowej. Mogliśmy obejrzeć i wysłuchać własnej interpretacji krótkich fragmentów filmów *Back to the Future*, *Mind your Language*, *Fawlty Towers* i interpretacji skeczu *Four Candles*, który został odegrany w pojedynkę.

W tej edycji konkursu każdy z uczestników dodatkowo odczytywał nieznaną sobie krótki tekst w języku angielskim, który dotyczył wpływu jedzenia na zdrowie człowieka i zawierał takie niełatwe do wymówienia słowa jak *anchovies*, *substantiating*, *therapeutic*, *pelagic* czy *exhilarating*.

Komisja oceniająca wyłoniła laureatów konkursu. Pierwsze miejsce zajęła studentka drugiego roku lingwistyki stosowanej Dominika Trzciska za wypowiedź na temat *fanfiction*. Drugie miejsce zajęł Gabriel Kotliński z pierwszego roku lingwistyki stosowanej za prezentację utworu *Grandma's Hands*. Dominika Matczuk, również z pierwszego roku lingwistyki stosowanej, za przedstawienie wiersza o wymowie w dwóch akcentach – angielskim i francuskim – wywalczyła trzecie miejsce. Jury przyznało również sześć wyróżnień, które otrzymali (w kolejności alfabetycznej): Dorota Bogacz, Jan Danczowski w zespole z Kacprem Suchorą, Nina Galant, Krystian Kamiński, Patrycja Majcher razem z Anną Szczepańską oraz Justyna Sadczuk. Wszystkim laureatom i osobom wyróżnionym serdecznie gratulujemy!

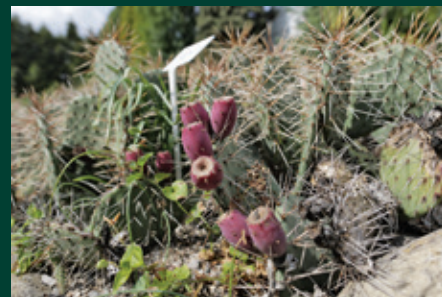
Podczas spotkania nie zabrakło elementów humorystycznych. Wiemy już, który z małżonków powinien zapaść herbatę. Oczywiście mąż powinien robić herbatę żonie, nie odwrotnie! Dlaczego? Bo Biblia mówi „He-brews”.

Wszyscy odebrali dyplomy uczestnictwa. Zwycięzcy konkursu otrzymała wspomniany słownik wymowy. Każdy z laureatów dostał specjalny dyplom oraz szklane trofeum symbolizujące laur zwycięstwa, zaś osoby wyróżnione, oprócz specjalnych dyplomów, dostały atrakcyjne upominki rzeczowe z Centrum Promocji UMCS. Każdy laureat i osoba wyróżniona otrzymali ponadto przewodniki w języku angielskim przekazane organizatorowi przez wydawnictwo *Insight Guides*, za co bardzo dziękujemy.

Organizator konkursu – dr Marcin Mizak z Zakładu Lingwistyki Stosowanej UMCS – składa serdeczne podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w realizację tego wydarzenia: prof. Jolancie Szpyrze-Kozłowskiej, prof. Jarosławowi Krajce, jury konkursu, dr Agnieszce Potyrańskiej, mgr Katarzynie Brzyskiej za oprawę graficzną oraz pracownikom Centrum Promocji. Dzięki tym wszystkim osobom konkurs został przeprowadzony sprawnie, w dobrej atmosferze sportowej zabawy i rywalizacji.

Cieszę słowa jednej z uczestniczek, która napisała: „Dobrze, że są takie wydarzenia na uczelni, dają dużo motywacji i chęci do pracy”. Już teraz zapraszamy do uczestnictwa w IV Konkursie Wymowy Angielskiej, który odbędzie się za rok.

Marcin Mizak

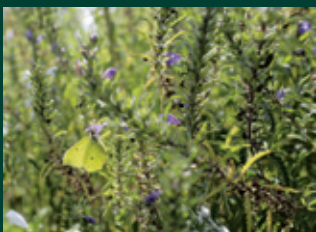

Niedzielnny spacer
z przewodnikiem
po Ogrodzie Botanicznym
pt. „Czy to się je?
Czyli o rzadkich, mało
znanych i zapomnianych
roślinach jadalnych”

2.09.2018 r.

Fot. Bartosz Proll

XXI Bieg o puchar Rektora UMCS

5.06.2018 r.

Fot. Bartosz Proll

